

ELEKTRİK PİYASASI Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; aktif elektrik enerjisi arz ve talebinin dengelenmesine ve uzlaştırmanın gerçekleştirilmesine ilişkin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; dengeleme mekanizmasının ve uzlaştırmanın taraflarının görev, yetki ve sorumlulukları ile aktif elektrik enerjisi arz ve talebinin dengelenmesine ve lisans sahibi tüzel kişilerin dengeleme mekanizması ve uzlaştırmaya katılımları sonucu oluşan alacak ve borçlarının mali açıdan uzlaştırılmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 –(1) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)**¹⁵ Bu Yönetmelik, 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)**¹⁵ Acil durum: 28/5/2014 tarihli ve 29013 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Şebeke Yönetmeliği, TEİAŞ’ın lisansı ve ilgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesinde, sistem kararlılığı ve emniyeti açısından tehlike arz eden durumları,
- b) Acil durum talimatı: Acil durumların giderilmesine yönelik sistem işletmecisi tarafından verilen yük alma ve yük atma talimatlarını,
- c) Aracı banka: Avans ve fatura ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla piyasa katılımcıları tarafından kullanılan bankayı,
- ç) Avans dönemi: Bir fatura dönemi içerisindeki bir takvim gününde saat 00:00’den başlayıp, aynı gün saat 24:00’de biten süreyi,
- d) **(Değişik:RG-2/2/2020-31027)** Avans ödeme: Gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası kapsamında ticareti yapılan elektrik enerjisine ilişkin fatura kesilmeksizin yayımlanan avans ödeme bildirimlerine istinaden gerçekleştirilen ödemeyi,
- e) Bağlantı noktası: Piyasa katılımcılarının ve/veya serbest tüketicilerin bağlantı anlaşmaları uyarınca iletim ya da dağıtım sistemine bağlandıkları saha veya irtibat noktasını,
- f) Bakanlık: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını,
- g) Başkan: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanını,
- ğ) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)**⁽²⁵⁾ Blok alış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklife konu zaman aralığı boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi alış tekliflerini,
- h) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)**⁽²⁵⁾ Blok satış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklife konu zaman aralığı boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi satış tekliflerini,
- ı) Blok teklif: Blok alış-satış tekliflerini,
- i) BYTM: Bölgesel Yük Tevzi Merkezini,
- j) Dağıtım: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV ve altındaki hatlar üzerinden naklini,
- k) Dağıtım bölgesi: Bir dağıtım lisansında tanımlanan bölgeyi,
- l) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi: 29/6/1956 tarihli ve 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulan dağıtım lisansı sahibi şirketler ile dağıtım lisansı sahibi Organize Sanayi Bölgesi tüzel kişiliklerini,
- m) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)**¹⁵ Dağıtım sistemi: Bir dağıtım şirketinin lisansında belirlenmiş dağıtım bölgesinde işlettiği elektrik dağıtım tesisleri ve şebekesini,
- n) Dağıtım şirketi: Belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımı ile iştigal eden tüzel kişiyi,
- o) Dengeleme katsayısı: Piyasa katılımcılarından talep edilen nakit dışı teminatların TL karşılığının belirlenmesinde kullanılacak katsayıyı,
- ö) Dengeden sorumlu grup: Piyasa katılımcılarının Piyasa İşletmecisine bildirmek suretiyle oluşturdukları ve grup içinden bir piyasa katılımcısının grup adına denge sorumluluğuna ilişkin yükümlülükleri üstlendiği grubu,
- p) Dengeden sorumlu taraf: Dengeden sorumlu grubun enerji dengesizliğine ilişkin Piyasa İşletmecisine karşı mali sorumluluğu, dengeden sorumlu grup adına üstlenen ya da herhangi bir dengeden sorumlu gruba dahil olmayan piyasa katılımcısını,
- r) Dengeleme: Elektrik enerjisi arz ve talebini dengede tutmak amacıyla yürütülen faaliyetleri,
- s) **(Değişik:RG-9/5/2021-31479)** Dengeleme birimi: Dengelemeye katılabilecek bir üretim, tüketim veya elektrik depolama tesisini ya da üretim veya tüketim tesisinin bir bölümünü,
- ş) Dengeleme güç piyasası: Arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla hizmet etmek üzere, onbeş dakika içerisinde gerçekleştirilebilen çıkış gücü değişimi ile elde edilen yedek kapasitenin alış-satışının gerçekleştiği ve sistem işletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasasını,
- t) **(Değişik:RG-2/2/2020-31027)** Dengeleme mekanizması: Vadeli elektrik piyasası ile ikili anlaşmaları tamamlayıcı nitelikteki, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve gerçek zamanlı dengelemeden oluşan faaliyetleri,
- u) EIC: Oluşturulmasına ilişkin usul ve esasları ENTSO-E tarafından belirlenip kuruluşun resmi internet sitesinde duyurulan ve ENTSO-E’ye bağlı tüm ülkelerde kullanılan, enerji tanımlama kodlama sistemini,
- ü) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)**⁽²⁵⁾ Esnek satış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklif zaman aralığı içerisinde geçerli, teklif süresi boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi satış tekliflerini,
- v) **(Değişik:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Eşleştirme: Bir teklif bölgesi ya da belirli teklif bölgelerinden oluşan bir bölgede, ilgili bölgede yer alan teklif bölgeleri için gün öncesi piyasasına sunulmuş olan bütün tekliflerin değerlendirilmesi işlemini,
- y) ENTSO-E: Avrupa Elektrik İletim Sistemi İşletmecileri Ağı,
- z) Fatura dönemi: Bir takvim ayının ilk günü saat 00:00’da başlayıp, aynı ayın son günü saat 24:00’de biten süreyi,
- aa) Fiyat bölgesi: Dengeleme güç piyasası kapsamında bir uzlaştırma dönemi için aynı saatlik marjinal fiyata sahip teklif bölgelerinin tamamını,
- bb) Gerçek zamanlı dengeleme: Aktif elektrik enerjisi arz ve talebini gerçek zamanlı olarak dengede tutmak amacıyla, sistem işletmecisi tarafından yürütülen faaliyetleri,
- cc) **(Mülga:RG-2/2/2020-31027)**
- çç) **(Mülga:RG-2/2/2020-31027)**

dd) Gün öncesi piyasası: Bir gün sonrası teslim edilecek uzlaştırma dönemi bazında elektrik enerjisi alış-satış işlemleri için kurulan ve Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasasını,

ee) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

ff) Gün öncesi piyasası katılım anlaşması: Piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasına katılımı ile Piyasa İşletmecisinin gün öncesi piyasasının işletimine ilişkin koşul ve hükümlerin yer aldığı standart anlaşmayı,

gg) (Değişik:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁵⁾ Gün öncesi piyasası teklifleri: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının sundukları saatlik alış-satış teklifleri, blok alış-satış teklifleri ve esnek alış-satış tekliflerini,

ğğ) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

hh) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

ıı) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

ii) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

jj) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi satış teklifleri: Gün öncesi piyasası kapsamında sunulan saatlik, blok ve esnek satış tekliflerini,

kk) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi alış teklifleri: Gün öncesi piyasası kapsamında sunulan saatlik, blok ve esnek alış tekliflerini,

ll) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ İkili anlaşma: Gerçek ve tüzel kişiler arasında özel hukuk hükümlerine tabi olarak, elektrik enerjisi ve/veya kapasitenin alınıp satılmasına dair yapılan ve Kurul onayına tabi olmayan ticari anlaşmaları,

mm) İletim: Elektrik enerjisinin gerilim seviyesi 36 kV üzerindeki hatlar üzerinden naklini,

nn) İletim kapasitesi: İletim sisteminin herhangi bir noktasından gönderilebilen/alınabilen megavat cinsinden (MW) elektrik enerjisi güç miktarını,

oo) İletim sistemi: Elektrik iletim tesisleri ve şebekesini,

öo) İletim sistemi konfigürasyonu: İletim sistemine verilen ya da iletim sisteminden çekilen elektrik enerjisinin hesaplanması için dikkate alınacak sayaçlar, sayaçların verişi ya da çekiş açısından hangi yönde olduğu ve sayaçlara uygulanacak kayıp katsayıları gibi bilgileri içeren hesaplama kuralları,

pp) İlgili mevzuat: Elektrik piyasasına ilişkin kanun, (Ek ibare:RG-9/5/2021-31479) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, Cumhurbaşkanlığı kararı, yönetmelik, tebliğ, genelge, Kurul kararları ile ilgili tüzel kişilerin sahip olduğu lisans veya lisansları,

rr) (Değişik:RG-20/2/2011-27852) İtibari bağlantı noktası: Kurum tarafından hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Kayıp Katsayıları Hesaplama Metodolojisine İlişkin Usul ve Esaslarda kayıpların hesaplanmasında kullanılan itibari noktayı,

ss) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Kanun: 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununu,

şş) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı (KGÜP): Bir uzlaştırmaya esas veri-çekiş biriminin bağlı olduğu dengeden sorumlu tarafın yükümlülüklerine ve gün öncesi piyasası sonucuna bağlı olarak bir sonraki güne ilişkin gerçekleştirmeyi öngördüğü ve Sistem İşletmecisine dengeleme güç piyasasının başlangıcında bildirdiği üretim ya da tüketim değerlerini,

tt) Kısıt yönetimi: İletim sisteminde oluşan veya oluşması öngörülen kısıtların giderilmesine ilişkin yöntemleri,

uu) Kısıtsız piyasa takas fiyatı (KPTF): Belli bir saat için, gün öncesi piyasasında tüm teklif bölgeleri için sunulan alış-satış tekliflerinin eşleştirilmesi sonucunda belirlenen saatlik elektrik enerjisi alış-satış fiyatını,

üü) Kurul: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunu,

vv) Kurum: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunu,

yy) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Merkezi uzlaştırma kuruluşu: Piyasa katılımcıları arasındaki bu Yönetmelikle belirlenecek olan mali işlemleri yürütmek üzere kullanılan, 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre merkezi takas kuruluşu olarak kurulan merkezi uzlaştırma kuruluşunu,

zz) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşması: Piyasa İşletmecisi ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında imzalanacak ve tarafların teminat yönetimi ve ödemelere ilişkin görev ve sorumluluklarını içeren anlaşmayı,

aaa) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşması: Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanarak, piyasa katılımcıları ile merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında teminat yönetimi ve nakit takas hizmetlerine ilişkin olarak imzalanacak olan anlaşmayı,

bbb) Milli Yük Tevzi Merkezi (MYTM): TEİAŞ bünyesinde yer alan ve elektrik enerjisi arz ve talebinin gerçek zamanlı olarak dengelenmesinden ve sistem işletiminden sorumlu merkezi birimini,

ccc) (Mülga:RG-17/11/2018-30598)⁽²³⁾

ççç) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Nihai piyasa takas fiyatı (NPTF): Belli bir saat ve belli bir teklif bölgesi için, teklif bölgeleri arasındaki iletim kısıtları dikkate alınarak gün öncesi piyasasında belirlenen saatlik elektrik enerjisi alış-satış fiyatını,

ddd) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Organize toptan elektrik piyasaları: Elektrik enerjisi, kapasitesi veya perakende alış satışı gerçekleştirildiği ve piyasa işletim lisansına sahip merkezi bir aracı tüzel kişilik tarafından organize edilip işletilen gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve ileri tarihli fiziksel teslimat gerektiren diğer elektrik piyasaları ile sermaye piyasası aracı niteliğindeki standardize edilmiş elektrik sözleşmelerinin ve dayanağı elektrik enerjisi ve/veya kapasitesi olan türev ürünlerin işlem gördüğü ve Borsa İstanbul Anonim Şirketi tarafından işletilen piyasaları ve Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi tarafından organize edilip işletilen dengeleme güç piyasası ve yan hizmetler piyasası gibi elektrik piyasalarını,

eee) Otomatik sayaç okuma sistemi (OSOS): Sayaç verilerinin otomatik olarak uzaktan okunabilmesi, verilerin merkezi bir sisteme aktarılması, doğrulanması, eksik verilerin doldurulması, verilerin saklanması ve ilgili taraflara istenilen formatta sunulması amacıyla, TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından kurulacak olan ve gerekli yazılım, donanım ve iletişim altyapısını kapsayan sistemi,

fff) (Mülga:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

ggg) (Mülga:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

ğğğ) Ölçüm sistemi: Sayaçlar, ölçü trafoları (gerilim ve akım trafoları), ilgili iletişim teçhizatı ve kablağı da içeren ölçüm teçhizatının tümünü,

hhh) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Piyasa İşletmecisi: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,

ııı) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Piyasa katılım anlaşması: Vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası hariç olmak üzere, piyasa katılımcısının dengeleme mekanizmasına katılımı ile Piyasa İşletmecisi ve Sistem İşletmecisinin dengeleme mekanizmasının işletimine ilişkin koşul ve hükümlerin yer aldığı standart anlaşmayı,

iii) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Piyasa katılımcısı: Bu Yönetmelikte tanımlanan lisans sahibi tüzel kişiler ve bu tüzel kişiler için oluşturulabilecek farklı kategorileri,

jjj) (Mülga:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

kkk) Piyasa yönetim sistemi (PYS): Dengeleme mekanizması ve uzlaştırmaya ilişkin işlemlerin yürütülmesi amacıyla, Piyasa İşletmecisi, sistem işletmecisi, piyasa katılımcıları ve sayaçların okunmasından sorumlu iletim ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin kullanımına sunulan ve küçük istemci yapısında çalışan uygulamaları,

lll) Primer frekans kontrol kapasitesi: İşletme yedeğinin, türbin hız regülatörlerinin otomatik olarak kullanılarak sistem frekansını normal regülasyon aralığında tutmak için kullanılan ve bu işlem için yeterli olacak şekilde seçilen kısmını,

mmmm) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Saatlik alış teklifleri: Gün öncesi piyasası faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının, bir sonraki günün her saati için, saatlik aktif elektrik enerjisi alışına ilişkin sunmuş oldukları fiyat ve miktarları,

nnnn) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Saatlik satış teklifleri: Gün öncesi piyasası faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının, bir sonraki günün her saati için, saatlik aktif elektrik enerjisi satışına ilişkin sunmuş oldukları fiyat ve miktarları,

ooo) Sekonder frekans kontrol kapasitesi: İşletme yedeğinin, frekans kontrolü amacı ile kullanılan primer frekans kontrol yedeğinin serbest kalması, frekansın nominal değerine geri dönebilmesi ve komşu elektrik şebekeleriyle olan toplam elektrik enerjisi alışverişinin programlanan düzeyde tutulabilmesinin sağlanması için, sekonder kontrol sistemi vasıtasıyla kullanılan ve bu işlem için yeterli olacak şekilde seçilen kısmını,

ööö) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Serbest tüketici: Kurul tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimi bulunduğu veya iletim sistemine doğrudan bağlı olduğu veya organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini haiz olduğu için tedarikçisini seçme hakkına sahip gerçek veya tüzel kişiye,

ppp) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

rrr) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Sistem alış teklif fiyatı: Gün öncesi piyasası faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının sistemden alış için talep ettikleri birim fiyatları,

sss) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Sistem alış teklif miktarı: Gün öncesi piyasası faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettikleri üretim azalması ya da tüketim artış miktarlarını,

şşş) Sistem: Elektrik iletim sistemi ve dağıtım sistemi dahil olmak üzere tüm kullanıcı sistemlerini,

ttt) Sistem dengesizlik fiyatı: Ulaştırma dönemi bazında belirlenen piyasa katılımcılarının denge sorumluluklarından kaynaklanan enerji dengesizliklerine uygulanan fiyatı,

uuu) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Sistem işletmecisi: TEİAŞ'ı,

üüü) (Değişik:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾ Sistem marjinal fiyatı: Sistem yönünün enerji açığını göstermesi halinde yük alma teklif fiyatlarının en düşüğünden, sistem yönünün enerji fazlasını göstermesi halinde yük atma teklif fiyatlarının en yükseğinden başlanılmak üzere, dengeleme güç piyasası kapsamında verilen tüm talimatlar dikkate alınarak belirlenen net talimat hacmine tekabül eden teklif fiyatını,

vvv) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

yyy) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Sistem satış teklif fiyatı: Gün öncesi piyasası faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının sisteme satış için talep ettikleri birim fiyatları,

zzz) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Sistem satış teklif miktarı: Gün öncesi piyasası faaliyetlerine katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettiği üretim artışı ya da tüketim azalma miktarlarını,

aaaa) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Talep kontrolü: Üretim kapasitesinin yetersiz olması durumunda talebi düşürmek için, Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde belirtilen esaslar çerçevesinde TEİAŞ ve kullanıcılar tarafından uygulanan hizmetleri,

bbbb) Talep tahmini: Sistem işletmecisi tarafından günlük olarak yayımlanan, saatlik tüketim öngörülerini,

cccc) Talimat: Yük alma veya yük atma talimatlarını,

çççç) Talimat etiket değeri: Talimat etiketinin dengeleme amaçlı talimatlar için 0, sistem kısıtlarının giderilmesi amaçlı talimatlar için 1, yan hizmetler kapsamında verilen talimatlar için 2 olarak belirlenen değerini,

dddd) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Talimat etiketi: Sistem İşletmecisi tarafından dengeleme güç piyasasında piyasa katılımcılarına yük alma ya da yük atma talimatlarının hangi amaçla verildiğinin belirlenmesi için kullanılan değişkeni,

eeee) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası,

ffff) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Tedarikçi: Elektrik enerjisi ve/veya kapasite sağlayan üretim şirketleri ve tedarik lisansına sahip şirketleri,

gggg) TEİAŞ: Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketini,

ğğğğ) Teklif bölgesi: Sınırları oluşturan iletim sistemi bağlantı noktalarında büyük çaplı iletim kısıtlarının beklendiği en küçük topolojik iletim sistemi bölgesini,

hhhh) Teknik parametreler: Bir dengeleme biriminin devreye girme, devreden çıkma, yüklenme, yük düşme ve verilen talimatları yerine getirme ile ilgili performans özelliklerini içeren ve dengeleme birimi sahibi piyasa katılımcıları tarafından sistem işletmecisine bildirilen değerleri,

ımm) Teminat seviyesi: Bir piyasa katılımcısının Piyasa İşletmecisine sunmuş olduğu teminat olarak kabul edilebilecek değerlerin toplam tutarını,

iiiii) Tersiyer kontrol yedek kapasitesi: İşletme yedeğinin, sekonder frekans kontrol yedeği devreye alındıktan sonra, dengeleme birimlerinin onbeş dakika içerisinde gerçekleştirilebildikleri çıkış gücü değişimi ile sağlanan, ihtiyaç duyulduğunda manuel olarak servise alınan ve başka bir frekans sapması tehlikesine karşı sekonder frekans kontrol yedeğinin serbest hale getirilmesini sağlamaya yeterli olacak şekilde seçilen kısmını,

jjjj) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Tesis: Elektrik enerjisi üretimi, iletimi veya dağıtım faaliyeti yürütülen veya yürütülmeye hazır tesis, şebeke veya teçhizatı,

kkkk) TETAŞ: Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketini,

llll) Ticaret sınırları: Teklif bölgeleri arasındaki teknik, güvenlik gibi nedenlerle kullanıma kapatılmış olan iletim kapasitesi dışında kalan, elektrik ticareti için saatlik olarak izin verilebilir maksimum iletim kapasitesi limitlerini,

mmmm) Ticari işlem onayı: Piyasa İşletmecisinin, her bir teklif bölgesi için NPTF'nin hesaplanmasını takiben, her bir piyasa katılımcısına yapmış olduğu ve ilgili piyasa katılımcısı için belirlenmiş olan alış-satış miktarlarını içerir bildirimleri,

nnnn) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Toptan elektrik piyasası: Elektrik enerjisi, kapasitesi ya da bunların türev ürünlerinin toptan alış-satışının gerçekleştirildiği; ikili anlaşmalar piyasası ya da piyasa ve/veya Sistem İşletmecisi tarafından organize edilen vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası, yan hizmetler gibi elektrik piyasalarını,

oooo) Tüketim: Elektrik enerjisi tüketimini,

öööö) Tüketim birimi: Elektrik enerjisinin tüketildiği tesisleri,

pppp) Ulaştırma: Dengeleme mekanizmasından ve/veya enerji dengesizliğinden doğan alacak ve borç miktarlarının hesaplanması ve ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması işlemlerini,

rrrr) Ulaştırma dönemi: Ulaştırma işlemleri için esas alınan zaman dilimlerini,

ssss) Ulaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası: Çekiş ya da ihracat yapılan ve iletim sistemi kaybına maruz bir iletim sistemi bağlantı noktasını,

şşşş) Ulaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi: Piyasa katılımcılarının lisansları gereği gerçekleştirdikleri faaliyetler kapsamında tesis ettikleri düzenlemeye tabi olan ya da olmayan ikili anlaşmalar ile belli bir ulaştırma dönemi için almayı ya da satmayı bildirdikleri aktif elektrik enerjisi miktarlarını içeren ve ulaştırmaya esas teşkil etmesi amacıyla (Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...) Piyasa İşletmecisine yapılan bildirimleri,

tttt) Ulaştırmaya esas veriş-çekiş birimi: Her bir piyasa katılımcısına ilişkin ulaştırma hesaplamalarının yapılabilmesi amacıyla, (Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...) PYS aracılığıyla kaydı yapılan aktif elektrik enerjisi üreten ya da tüketen birimleri,

uuuu) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu: Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarının hesaplanmasında dikkate alınacak sayaç verileri, sayaçların veriş ya da çekiş açısından hangi yönde olduğu ve hangi piyasa katılımcısı adına kayıtlı olduğu bilgilerini içeren hesaplama kuralları,

üüüü) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarı: Uzlaştırma hesaplamalarında esas alınmak üzere, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonunda yer alan sayaçlardan elde edilen ölçümlerin, uzlaştırmaya esas aktif elektrik enerjisi teslim noktası bazındaki değerlerini,

vvvv) Ünite: Bağımsız olarak yük alabilen ve yük atabilen her bir üretim grubunu, kombine çevrim santralleri için her bir gaz türbin ve jeneratörü ile gaz türbin ve jeneratörüne bağlı çalışacak buhar türbin ve jeneratörünün payını,

yyyy) Üretim: Enerji kaynaklarının, üretim tesislerinde elektrik enerjisine dönüştürülmesini,

zzzz) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Üretim faaliyeti gösteren tüzel kişi: Üretim ve/veya OSB üretim lisansı sahibi tüzel kişileri,

aaaa) Üretim tesisi: Elektrik enerjisinin üretildiği tesisleri,

bbbb) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Yan hizmetler: Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde tanımlanan hizmetleri, ccccc) Yük alma: Bir dengeleme biriminin sistem işletmecisi tarafından verilen talimatlar doğrultusunda, üretimini artırarak ya da tüketimini azaltarak sisteme enerji satması durumunu,

çççç) (Değişik:RG-2/2/2020-31027)Yük alma talimatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük almaları için ilgili piyasa katılımcılarına Sistem İşletmecisi tarafından yapılan bildirimleri,

ddddd) Yük alma teklif fiyatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının Yük Alma için talep ettikleri birim fiyatları,

eeeee) Yük alma teklif miktarı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettiği üretim artış ya da tüketim azaltma miktarlarını,

ffff) Yük alma teklifi: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük almak amacıyla teklif ettikleri, fiyat, miktar ve geçerli olduğu zaman gibi bilgileri içeren teklifleri,

ggggg) Yük atma: Bir dengeleme biriminin sistem işletmecisi tarafından verilen talimatlar doğrultusunda, üretimini azaltarak ya da tüketimini artırarak sistemden enerji alması durumunu,

ğğğğ) (Değişik:RG-2/2/2020-31027)Yük atma talimatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük atmaları için ilgili piyasa katılımcılarına Sistem İşletmecisi tarafından yapılan bildirimleri,

hhhhh) Yük atma teklif fiyatı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük atma için talep ettikleri birim fiyatları,

ııııı) Yük atma teklif miktarı: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme biriminde yapmayı teklif ettiği üretim azalması ya da tüketim artış miktarlarını,

iiiii) Yük atma teklifi: Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının yük atmak amacıyla teklif ettikleri, fiyat, miktar ve geçerli olduğu zaman gibi bilgileri içeren teklifleri,

jjjjj) (Değişik:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁵⁾ Lot: Uzlaştırmaya esas ikili anlaşmalar, gün öncesi piyasası ile gün içi piyasası kapsamında tekliflerin bildirilmesi amacıyla kullanılan ve 0,1 MWh'e eşdeğer enerji miktarını,

kkkkk) (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ EPIAŞ: Enerji Piyasaları İşletme Anonim Şirketini,

lllll) (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Görevli tedarik şirketi: Dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin hukuki ayrıştırması kapsamında kurulan veya son kaynak tedariki yükümlüsü olarak Kurul tarafından yetkilendirilen tedarik şirketini,

mmmmm) (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Gün içi piyasası katılım anlaşması: Piyasa katılımcısının gün içi piyasasına katılmak için imzaladığı standart anlaşmayı,

nnnnn) (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Gün içi piyasası: Gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar elektrik enerjisi ticaretinin yapıldığı organize toptan elektrik piyasasını,

ooooo) (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Gün içi piyasasında eşleşme: Gün içi piyasasına sunulan bir alış teklifinin eşit veya daha iyi fiyatlı bir satış teklifiyle veya bir satış teklifinin eşit veya daha iyi fiyatlı bir alış teklifiyle tamamen veya kısmen eşleşerek ticari işlemin gerçekleşmesini,

ööööö) (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Teklif defteri: Vadeli elektrik piyasası ve/veya gün içi piyasasında işlem gören kontratlara sunulan tekliflerin listelendiği PYS ekranlarını,

ppppp) (Ek:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁵⁾ Esnek alış teklifi: Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, belirtilen teklif zaman aralığı içerisinde geçerli, teklif süresi boyunca tek fiyat ve uzlaştırma dönemi bazlı değişebilen miktar bilgilerini içeren aktif elektrik enerjisi alış tekliflerini,

rrrrr) (Ek:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁵⁾ Teklif süresi: Bir esnek teklifte belirtilen, teklif zaman aralığı içerisinde yer alan, aktif elektrik enerjisi alış-satışının gerçekleşeceği bir veya ardışık birden fazla uzlaştırma dönemi sayısını,

sssss) (Ek:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁵⁾ Teklif zaman aralığı: Blok ve esnek tekliflerin geçerli olduğu, başlangıç ve bitiş saatleri ile tanımlanan zaman dilimini,

şşşşş) (Ek:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁶⁾ Karşılığı olmayan piyasa işlemi: Piyasa işletmecisi tarafından hazırlanan Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntemde düzenlenen hususlar çerçevesinde, piyasa katılımcılarının piyasa işlem miktarlarını; satış, alış, ithalat, ihracat miktarları ile üretimlerine ilişkin verilerin kullanılmasıyla hesaplanan miktarı aştığı tespit edilen işlemleri,

ttttt) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Açık pozisyon: Vadeli elektrik piyasasında gerçekleştirilen işlemler neticesinde veya ilgili mevzuatta belirtilen yöntemlerle oluşan ve ters işlemle, fiziki teslimatla veya diğer yöntemlerle kapatılmamış olan pozisyonları,

uuuuu) (Ek:RG-2/2/2020-31027)Açılış fiyatı: Her bir kontratın, ilk işleme açıldığı gün veya bir kontratın işlem görmesinin geçici olarak durdurulması halinde yeniden işleme açılması sırasında belirlenen baz fiyatını, ilk işlem gününden sonraki işlem günlerinde ise ilan edilen son günlük gösterge fiyatını,

üüüüü) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Baz fiyat: Günlük fiyat değişim limitlerinin hesaplanmasında kullanılan ve kontratın işleme açıldığı gün Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen fiyatı, diğer işlem günleri için ise bir önceki günün günlük gösterge fiyatını,

vvvvv) (Ek:RG-2/2/2020-31027)Günlük gösterge fiyatı: VEP Usul ve Esaslarında belirlenen esaslar çerçevesinde hesaplanan günlük gösterge fiyatını/fiyatlarını,

yyyyy) (Ek:RG-2/2/2020-31027)Vadeli elektrik piyasası (VEP): Piyasa katılımcılarına fiziksel teslimat yükümlülüğü doğuran ileri tarihli elektrik piyasasını,

zzzzz) (Ek:RG-2/2/2020-31027)Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşması: Piyasa katılımcısının vadeli elektrik piyasasına katılmak için imzaladığı standart anlaşmayı,

aaaaa) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Vadeli elektrik piyasası yıllık katılım bedeli: Vadeli elektrik piyasasına katılan piyasa katılımcılarının her bir yıl için ödemek zorunda oldukları VEP Usul ve Esaslarında belirlenen katılım bedelini

bbbbb) (Ek:RG-2/2/2020-31027)VEP Usul ve Esasları: Bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat doğrultusunda vadeli elektrik piyasasının işletilmesine ilişkin usul ve esasları,

ccccc) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Kısa pozisyon: Sahibine; vadeli elektrik piyasasında yapılan işlemlerde, kontratın teslimat dönemi geldiğinde elektrik enerjisini belirli bir fiyattan ve belirli bir miktarda teslim etme yükümlülüğü veren pozisyonu,

ççççç) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Kontrat: Vadeli elektrik piyasasında ve gün içi piyasasında uzlaştırma dönemi bazında fiziksel teslimat yükümlülüğü doğuran sözleşmeyi,

ddddd) (Ek:RG-2/2/2020-31027) (Değişik:RG-9/5/2021-31479) Piyasa İşletmecisi temerrüt yönetimi katkısı: Piyasa İşletmecisinin işlettiği veya yan hizmetler piyasası hariç olmak üzere mali uzlaştırma işlemlerini yürüttüğü ve merkezi karşı taraf olarak hizmet sunduğu piyasalarda katılımcıların temerrüde düşmeleri halinde piyasa işletim gelir tavanından ödemeyi taahhüt ettiği tutarı,

eeeee) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Piyasa yapıcı: Vadeli elektrik piyasasında likit ve sürekli bir piyasanın oluşmasını teşvik etmek amacıyla belirlenen piyasa katılımcılarını,

ffffff) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Seans: Vadeli elektrik piyasasında kontratların alım satım için işleme açık olduğu zaman dilimini,

ggggg) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Temerrüt garantisi hesabı: Piyasa katılımcılarının mali yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda kullanılmak amacıyla merkezi uzlaştırma kuruluşu ve Piyasa İşletmecisi nezdinde tutulan, teminatlar dışında kalan ve piyasa katılımcılarının katkı paylarıyla oluşturulan hesabı,

ğğğğğ) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Ters işlem: Vadeli elektrik piyasasında aynı kontratta, uzun pozisyon karşısında kısa pozisyon, kısa pozisyon karşısında uzun pozisyon alınarak pozisyonun tasfiyesini,

hhhhh) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Uzun pozisyon: Sahibine; vadeli elektrik piyasasında yapılan işlemlerde, kontratın teslimat dönemi geldiğinde elektrik enerjisini belirli bir fiyattan ve belirli bir miktarda teslim alma yükümlülüğü veren pozisyonu,

ııııı) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Yöntem: Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak hazırlanan ve ilgili taraflar ile piyasa katılımcıları açısından bağlayıcı nitelikte olan düzenlemeleri,

iiiii) (Ek:RG-9/5/2021-31479) Elektrik depolama tesisi: Elektrik enerjisini depolayabilen ve depolanan enerjiyi sisteme verebilen tesisi, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Dengeleme Mekanizması ve Uzlaştırma

BİRİNCİ BÖLÜM

Dengeleme Mekanizması ve Uzlaştırmaya İlişkin Genel Esaslar

Dengeleme mekanizmasına ilişkin genel esaslar¹⁶

MADDE 5 –(1) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Dengeleme mekanizması, vadeli elektrik piyasası ile ikili anlaşmaları tamamlayıcı nitelikteki gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve gerçek zamanlı dengelemeden oluşan faaliyetleri kapsar.

(2) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi piyasası; sistemdeki arz ve talebin dengelenmesi ve piyasa katılımcılarının sözleşme taahhütleri ile üretim ve/veya tüketim planlarını gün öncesinden dengelemeleri amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerden oluşur.

(3) (Ek :RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ (16) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Gün içi piyasası, piyasa katılımcılarının sözleşme taahhütleri ile üretim ve/veya tüketim planlarını gün içinde dengelemeleri amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerden oluşur.

(4) Gerçek zamanlı dengeleme; yan hizmetler ve dengeleme güç piyasasından oluşur. Dengeleme güç piyasası, Sistem İşletmecisine gerçek zamanlı dengeleme için en fazla 15 dakika içinde devreye girebilecek yedek kapasiteyi sağlar. Frekans kontrolü ve talep kontrolü hizmetleri, yan hizmetler aracılığıyla sağlanır. ¹⁶

(5) Piyasa İşletmecisi ve Sistem İşletmecisi gerekli her türlü koordinasyon ve haberleşmeyi sağlayarak, elektrik enerjisi arz ve talebini dengelemek amacıyla dengeleme mekanizması faaliyetlerini ve bu faaliyetler için gereken ilgili usul ve esasları yürütür. ¹⁶

Denge sorumluluğunun genel esasları

MADDE 6 – (1) Piyasa katılımcıları, her bir uzlaştırma dönemi ve her bir teklif bölgesi için, bir tarafta sisteme verişleri, elektrik enerjisi alımları ve ithalatları ile diğer tarafta, sistemden çekişleri, elektrik enerjisi satışları ve ihracatları arasında denge sağlamakla yükümlüdür.

(2) Piyasa katılımcıları, uzlaştırma dönemi bazında enerji dengesizlikleri ve dengesizliklerinin uzlaştırılması için Piyasa İşletmecisine karşı mali sorumluluk üstlenir. Bu mali sorumluluğu üstlenen piyasa katılımcısı dengeden sorumlu taraf olarak adlandırılır.

(3) Dengeden sorumlu taraflar bir araya gelmek suretiyle dengeden sorumlu grup oluşturabilirler. Dengeden sorumlu grup adına grup içinden bir dengeden sorumlu taraf, dengeden sorumlu grubun enerji dengesizliğine ilişkin Piyasa İşletmecisine karşı mali sorumluluğunu üstlenir.

(4) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Dengeden sorumlu tarafların teslimat zamanına kadar, mevcut olan tüm imkânları kullanarak denge sağlamaları esastır. Gerçek zamanda sistemin dengelenmesi Sistem İşletmecisinin sorumluluğundadır.

(5) Piyasa İşletmecisi denge sorumluluğuna ilişkin yükümlülüklerin sistematik ihlallerini belirleyebilmek ve bu sapmaları Kuruma raporlayabilmek için, tüm dengeden sorumlu taraflardan ihtiyaç duyduğu bilgileri alır.

Vadeli elektrik piyasasına ilişkin genel esaslar

MADDE 6/A – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasası aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde Piyasa İşletmecisi tarafından işletilir:

a) Katılımcılar tarafından sunulan teklifler, piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

b) Piyasada yürütülen faaliyetler, şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

(2) Vadeli elektrik piyasası;

a) Piyasa katılımcılarına, sözleşme taahhütlerine ve üretim ve/veya tüketim planlarına ilişkin ileri tarihli dengeleme olanağının sağlanması,

b) Piyasa katılımcılarının fiyat değişim risklerinden kaçınmak amacıyla işlem yapması,

c) İleriye dönük fiyat sinyali oluşturarak öngörülebilirliğin artırılması,

ç) Piyasa katılımcılarına ticaret imkanı sağlanması,

amaçlarına uygun olarak işletilir.

Gün öncesi piyasasına ilişkin genel esaslar (Değişik başlık:RG-2/2/2020-31027)

MADDE 7 – (1) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi piyasası, gerçek zamandan bir gün öncesinden öngörülen uzlaştırma dönemi bazında üretim ve tüketim dengesini sağlamak üzere aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Gün öncesi piyasası kapsamında sunulan teklifler gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

b) Gün öncesi piyasasının uzlaştırmasında uygulanan fiyatlar, gün öncesi piyasası kapsamında sunulan teklifler dikkate alınarak uzlaştırma dönemi bazında, nihai piyasa takas fiyatı belirleme prensibine dayalı olarak belirlenir.

c) Gün öncesi piyasasına ilişkin faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

(2) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

(3) Gün öncesi piyasası:

a) Piyasa katılımcılarına üretim ve/veya tüketim ihtiyaçları ile sözleşmeye bağlanmış yükümlülüklerini gün öncesinde dengeleme olanağını sağlama,

b) Elektrik enerjisi referans fiyatını belirleme,

c) Sistem İşletmecisine gün öncesinden dengelenmiş bir sistem sağlama,

ç) Sistem İşletmecisine gün öncesinden kısıt yönetimi yapabilme imkanı sağlama,

d) Piyasa katılımcılarına, ikili anlaşmalarına ek olarak bir sonraki gün için enerji alış-satışı yapma fırsatı yaratma amaçlarına uygun olarak düzenlenir. Gün öncesi piyasası Piyasa İşletmecisi tarafından işletilir.

(4) (Mülga:RG-2/2020-31027)

Gün içi piyasasına ilişkin genel esaslar

MADDE 7/A –(Ek :RG-28/3/2015-29309)¹⁵

(1) Gün içi piyasası, gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar, uzlaştırma dönemi bazında üretim ve tüketim dengesini sağlamak ve/veya elektrik ticareti yapabilmek için aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde Piyasa İşletmecisi tarafından yürütülür:

a) Gün içi piyasasına sunulan teklifler gün içi piyasası katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

b) Gün içi piyasasına ilişkin faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

(2) Gün içi piyasası:

a) Piyasa katılımcılarına sözleşme taahhütlerini ve üretim ve/veya tüketim planlarını dengeleme olanağı sağlama,

b) Enerji dengesizlik miktarlarının azalmasını sağlama,

c) Sistem İşletmecisine gerçek zamanlı dengeleme öncesinde dengelenmiş bir sistem sağlama,

ç) Piyasa katılımcılarına, ikili anlaşmalarına ve gün öncesi piyasasında yaptıkları ticarete ek olarak enerji alım satım fırsatı yaratma amaçlarına uygun olarak işletilir.

Gerçek zamanlı dengelemeye ilişkin genel esaslar

MADDE 8 –(1) Gerçek zamanlı dengeleme, aktif elektrik enerjisi arz ve talebini gerçek zamanlı olarak dengede tutmak amacıyla, Sistem İşletmecisi tarafından yürütülen ve (Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde tanımlanan faaliyetlerden meydana gelir.

(2) Gerçek zamanlı dengeleme aracı olarak primer frekans kontrol yedek kapasitesi, sekonder frekans kontrol yedek kapasitesi, tersiyer kontrol yedek kapasitesi ve talep kontrolü kullanılır. Primer ve sekonder kontrol rezerv kapasitelerinin ve talep kontrolünün kullanım usul ve esasları (Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde tanımlanmıştır.

(3) Gerçek zamanlı dengeleme kapsamında kullanılan tersiyer kontrol yedek kapasitesi dengeleme güç piyasası vasıtasıyla temin edilir. Dengeleme güç piyasası Sistem İşletmecisi tarafından işletilir.

(4) Gerçek zamanlı dengeleme, elektrik enerjisinin tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli ve düşük maliyetli olarak sunulmasını sağlayacak şekilde aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Gerçek zamanlı dengeleme, arz ve talebin gerçek zamanlı olarak işletme güvenliği ve sistem bütünlüğü sağlanacak şekilde; Elektrik Şebeke Yönetmeliğinde yer alan arz kalitesi ve işletme koşulları kriterleri doğrultusunda dengelenmesi esasına dayalı olarak yürütülür.

b) Gerçek zamanlı dengeleme için, dengeleme güç piyasasına sunulan teklifler, teklife ilişkin bilgiler ve tekliflerin dengeleme için uygunluğu dikkate alınarak dengeleme güç piyasasında yer alan piyasa katılımcıları arasında ayırım gözetilmeksizin değerlendirilir.

c) Gerçek zamanlı dengeleme faaliyetleri, sistem güvenliğini dikkate alarak, Sistem İşletmecisi için dengeleme maliyetlerini en aza indirecek şekilde gerçekleştirilir.

ç) Gerçek zamanlı dengelemeye ilişkin faaliyetler şeffaflık ve sorumluluk ilkelerine uygun şekilde yürütülür.

Uzlaştırmaya ilişkin genel esaslar

MADDE 9 –(1) Uzlaştırma, (Değişik ibare:RG-2/2020-31027) vadeli elektrik piyasası, gün öncesi piyasası (Ek ibare:RG-28/3/2015-29309)¹⁵, gün içi piyasası ve dengeleme güç piyasasından ve/veya enerji dengesizliğinden doğan alacak ve borç miktarlarının hesaplanması ve ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması işlemlerinin hızlı, güvenilir ve şeffaf bir şekilde gerçekleşmesini sağlayacak şekilde aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde Piyasa İşletmecisi tarafından yürütülür:

a) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Piyasa İşletmecisi, piyasa katılımcılarının dengeleme mekanizmasına katılımlarına ve dengeden sorumlu tarafların enerji dengesizliklerine bağlı olarak sattıkları ve satın aldıkları elektrik enerjisinin toptan elektrik piyasası adına uzlaştırma işlemlerini yürütür.

b) (Değişik:RG-2/2020-31027) Gün öncesi piyasası ve dengeleme güç piyasası kapsamında gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış-satışlarının uzlaştırılmasında uzlaştırma dönemi bazındaki fiyatlar esas alınır. Bu fiyatlar dengeleme mekanizması kapsamında dengeleme amaçlı gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış-satışlarına ilişkin teklif fiyatları ve marjinal fiyatlandırma prensibi dikkate alınarak belirlenir. Vadeli elektrik piyasası ve gün içi piyasasında gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış satışlarının uzlaştırılmasında ise eşleşme bazındaki fiyatlar esas alınır. Dengeleme mekanizması kapsamında gerçekleştirilen elektrik enerjisi alış-satışları taraflar arasında bağlayıcı nitelik taşır.

c) (Değişik:RG-3/11/2011-28104)⁽⁷⁾ Dengeden sorumlu tarafların denge sorumluluklarından kaynaklanan enerji dengesizlikleri, uzlaştırma dönemi bazında belirlenecek sistem dengesizlik fiyatı üzerinden uzlaştırılır. Bir uzlaştırma dönemi için geçerli sistem dengesizlik fiyatı, söz konusu uzlaştırma dönemi için gün öncesi piyasasında belirlenmiş olan nihai piyasa takas fiyatı veya dengeleme güç piyasasında belirlenmiş olan saatlik sistem marjinal fiyatı kullanılarak belirlenen fiyattır.

ç) Bir uzlaştırma dönemine ilişkin uzlaştırma hesaplamalarında sadece söz konusu uzlaştırma dönemine ait değerler dikkate alınır ve bir uzlaştırma dönemine ait değerler, başka bir uzlaştırma dönemine aktarılamaz.

d) Uzlaştırma hesaplamalarının dengeleme mekanizmasında yer alan her bir faaliyet ve enerji dengesizliği için ayrı ayrı gerçekleştirilmesi esastır.

İKİNCİ BÖLÜM

Taraflar, Tarafların Görevleri, Yetkileri ve Sorumlulukları

Piyasa katılımcıları

MADDE 10 – (1) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Piyasa katılımcıları;

a) Üretim lisansı sahibi,

b) Tedarik lisansı sahibi,

c) OSB üretim lisansı sahibi,

ç) Dağıtım lisansı sahibi,

d) İletim lisansı sahibi

tüzel kişilerden oluşur. Piyasa katılımcılarından elektrik enerjisi alan serbest tüketicilerin çekiş birimlerinin kayıtları piyasa katılımcıları adına

yapılır.

(2) Piyasa katılımcılarının bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirdikleri faaliyetlerini piyasa ve/veya sistem işletimine zarar vermeyecek şekilde gerçekleştirmeleri esastır.

Piyasa İşletmecisinin sorumlulukları

MADDE 11⁽¹⁾ – (1) **(Değişik cümle:RG-28/3/2015-29309)¹⁵** Piyasa İşletmecisi EPİAŞ'tır Piyasa İşletmecisi; **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** vadeli elektrik piyasasının, gün öncesi piyasasının (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ ve gün içi piyasasının işletimi, uzlaştırma yönetimi ve veri yayımlama faaliyetlerini eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür.

(2) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵** Piyasa İşletmecisi, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** vadeli elektrik piyasasının, gün öncesi piyasasının ve gün içi piyasasının işletimine ilişkin aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

- a) Söz konusu piyasaların bu Yönetmelik ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak işletilmesi,
 - b) Kendi faaliyetleri kapsamındaki organize toptan elektrik piyasalarının kurulması ve işletimine ilişkin her türlü mevzuatın hazırlanması ve Kurula sunulması,
 - c) Söz konusu piyasaların işletimine ilişkin her türlü iç mevzuatın hazırlanması ve yayımlanması,
 - ç) Söz konusu piyasaların işletimine ilişkin hususlarda uygulamaya yönelik kararların alınması, yetkili mercilere öneri ve/veya tekliflerde bulunulması, mevzuatla kendisine bırakılmış diğer görevlerin yerine getirilmesi,
 - d) Söz konusu piyasaların işlemlerinde çıkabilecek uyuşmazlıkların incelenerek sonuçlandırılması,
 - e) Organize toptan elektrik piyasalarının etkin gelişimi ve kullanımını destekleyecek çözümlerin geliştirilmesi için önerilerde bulunulması,
 - f) İlgili mevzuatın, organize toptan elektrik piyasalarının etkin işleyişinin sağlanması çerçevesinde izlenmesi ve gerekli önerilerin geliştirilmesi.
- (3) Piyasa İşletmecisi uzlaştırma yönetimine ilişkin olarak uzlaştırma işlemlerinin gerçekleştirilerek dengeleme mekanizması ve enerji dengesizlikleri için tahakkuk ettirilecek alacak ve borç miktarlarının hesaplanması ve ilgili alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması faaliyetlerini yürütür.
- (4) Piyasa İşletmecisi veri yayımlama ve raporlamaya ilişkin olarak aşağıdaki faaliyetleri yürütür:

- a) İşlettiği **(Ek ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak Kurum tarafından talep edilecek raporların hazırlanması ve yayımlanması,
- b) İşlettiği **(Ek ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak gereken bilgilerin Sistem İşletmecisine iletilmesi,
- c) İşlettiği **(Ek ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin bilgilerin ve piyasa fiyatlarının düzenli olarak duyurulması,
- ç) İşlettiği **(Ek ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü organize toptan elektrik piyasalarında gerçekleşen işlemlere ilişkin olarak istatistikler düzenlenerek yayımlanması.
- d) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** İşlettiği veya mali uzlaştırma işlemleri ile diğer mali işlemlerini yürüttüğü organize toptan elektrik piyasası katılımcılarının risklerinin yönetilmesini teminen Teminat Hesaplama **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Yönteminin hazırlanması, uygulanması ve Kurum tarafından gerek görüldüğünde geliştirilmesi ve değiştirilmesi,
- e) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** Fark tutarına ilişkin Fark Tutarı **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Yönteminin hazırlanması, uygulanması ve Kurum tarafından gerek görüldüğünde geliştirilmesi ve değiştirilmesi.

(5) **(Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾**

(6) Piyasa İşletmecisinin, bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarında belirtilen **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** vadeli elektrik piyasasının, gün öncesi piyasasının (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ ve gün içi piyasasının işletimi, uzlaştırma yönetimi ve veri yayımlama faaliyetlerine ek olarak ilgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerini yerine getirmesi esastır.

(7) **(Ek:RG-2/2/2020-31027)** Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için temerrüt garanti hesabı kurulması ve yönetilmesi faaliyetlerini yürütür.

(8) **(Ek:RG-2/2/2020-31027)** Piyasa İşletmecisi, işlettiği organize toptan elektrik piyasalarında merkezi karşı taraf sıfatıyla alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenmek suretiyle takasın tamamlanmasını taahhüt ederek merkezi karşı taraf hizmetini yürütür.

Sistem İşletmecisinin sorumlulukları

MADDE 12 – (1) (Değişik cümle:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Sistem İşletmecisi TEİAŞ'tır.Sistem İşletmecisi aşağıda tanımlanan faaliyetleri eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin, şeffaflık ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütür:

- a) Gün öncesinde talep tahminlerinin yapılması,
 - b) **(Değişik:RG-2/2/2020-31027)** Sistemde anlık dengenin, yeterli arz kalitesini sağlayacak şekilde sağlanması, gerçek zamanlı dengeleme faaliyetleri yoluyla gerekli yedeklerin tutulması,
 - c) Gerçek zamanlı dengelemenin, bu Yönetmelik ve **(Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵** Elektrik Şebeke Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmesi,
 - ç) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma teklif miktarları için asgari sınırı gerektiğinde güncellenmesi ve piyasa katılımcılarına duyurulması,
 - d) Sistemin etkin gelişimi ve kullanımını destekleyecek çözümlerin geliştirilmesi için önerilerde bulunulması,
 - e) İlgili mevzuatın, yeterli arz kalitesinin ve sistemin etkin kullanımının sağlanması çerçevesinde izlenmesi ve gerekli önerilerin geliştirilmesi,
 - f) Teklif bölgelerinin ve ticaret sınırlarının belirlenmesi,
 - g) Elektrik piyasası ve arz kalitesine ilişkin önem taşıyan bilgilerin hazırlanması ve ilgili taraflara iletilmesi,
 - ğ) Uzlaştırma için gerekli bilgilerin Piyasa İşletmecisine zamanında bildirilmesi,
 - h) Sistem işletimine ilişkin olarak Kurum tarafından talep edilecek raporların hazırlanması ve yayımlanması,
 - ı) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.
- i) **(Ek:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)**Sisteme bağlantısı, **(Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵** Elektrik Şebeke Yönetmeliği ile belirlendiği şekilde kısıt kayıtlı bağlantı niteliği taşıyan üretim tesislerinin ve söz konusu tesisler için teknik olarak gerçekleştirilebilecek azami kapasitenin belirlenmesi ve Piyasa İşletmecisine bildirilmesi.

j) **(Ek:RG-18/9/2012-28415)⁽¹¹⁾** İletim sisteminde meydana gelen hat ve trafo arızaları ile planlı ve plansız olarak yapılacak olan bakımlar ile ilgili bilgilerin PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulması.

İletim kapasitesi yönetimi

MADDE 13 – (1) Sistem İşletmecisi, mevcut iletim kapasitesinin iletim sistemi kısıtları ve sistem işletim güvenliği kriterleri dahilinde maksimum enerji iletimini sağlayacak şekilde kullanıma sunulmasından sorumludur. Ulusal iletim kapasitelerinin optimum kullanımını sağlamak için Sistem İşletmecisi ve Piyasa İşletmecisi işbirliği yapar.

İletim sisteminde kısıt yönetimi ve ticaret sınırları

MADDE 14 –(1) Sistem İşletmecisi, iletim şebekesindeki gerçek zamanlı kısıtları dengeleme güç piyasasına ilişkin hükümler doğrultusunda etiket değeri 1 olan talimatlar vasıtasıyla giderir.

(2) Sistem İşletmecisi, iletim kısıtlarının gün öncesi piyasasına dayalı olarak yönetilmesine ihtiyaç duyulduğunda, ticaret sınırları olarak adlandırılan, teklif bölgeleri arasında teknik, güvenlik gibi nedenlerle kullanıma kapatılmış olan iletim kapasitesi dışında kalan, elektrik ticareti için uzlaştırma dönemi bazında izin verilebilir maksimum iletim kapasitesi sınırlarını belirler. Ticaret sınırları içerisindeki tüm iletim kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına sunulur. Sistem İşletmecisi, belirlenen ticaret sınırlarını, bu Yönetmeliğin 51 inci maddesinde yer alan hükümler doğrultusunda Piyasa İşletmecisine ve piyasa katılımcılarına bildirir.

(3) Sistem İşletmecisinin, iletim kısıtlarını gün öncesi piyasasına dayalı olarak yönetmesine ihtiyaç duyması durumunda, teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından belirlenerek Kuruma teklif edilir. Usul ve esaslara ilişkin tebliğ Kurul kararı ile yayımlanarak yürürlüğe girer.

Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin sorumlulukları

MADDE 15 –(1) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, dengeleme ve uzlaştırma faaliyetlerine ilişkin olarak aşağıda tanımlanan görevleri yerine getirir:

a) **(Değişik:RG-6/11/2010-27751)** Dağıtım sistemine bağlı uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi ve dengeleme birimi olan piyasa katılımcılarının, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan tüm sayaçlarının, dağıtım sistemine bağlı olan ve ikili anlaşma yapmak yoluyla **(Mülga ibare:RG-20/2/2011-27852)** (...) bir tedarikçiden elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketicilerin sayaçlarının ve iki dağıtım bölgesi arasındaki elektrik enerjisi akışlarını ölçen sayaçların, kayıt işlemlerine ilişkin hükümler doğrultusunda kayıt altına alınması,

b) **(Değişik:RG-6/11/2010-27751)** Bu fıkranın (a) bendinde belirtilen sayaçlara yönelik test, kontrol ve denetim çalışmaları yapmak suretiyle uzlaştırmaya esas ölçüm verilerinin doğruluğunun sağlanması, sayaçların okunması, bölgesinde bulunan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonlarının belirlenmesi, ölçüm verilerinin saklanması, zamanında ve Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen formatta Piyasa İşletmecisine bildirilmesi, ilgili tek hat şemalarının onaylanması,

c) Uzlaştırmaya esas ölçüm verilerine yapılan itirazlara ilişkin, piyasa katılımcıları ile 82 nci maddede belirtildiği şekilde mutabakat sağlanması,

ç) (a) ve (b) bendinde sayılan işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak olan uzaktan otomatik veri toplama, saklama ve işleme sistemlerinin (OSOS) kurulumu, işletimi ve bakımı,

d) **(Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)** Dağıtım sistemine bağlı olan ve ikili anlaşma yapmak yoluyla **(Mülga ibare:RG-20/2/2011-27852)** (...) bir tedarikçiden elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketicilerin sayaçlarından uzlaştırma dönemi bazında ölçüm değeri alınmasının mümkün olmaması durumunda, bu sayaçlardan elde edilecek ölçüm değerlerine uygulanacak profillere ilişkin görevlerin yerine getirilmesi,

e) Bu madde kapsamındaki iş süreçlerine ilişkin usul ve esas ve iç mevzuatın hazırlanması ve uygulanması,

f) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

TEİAŞ'ın diğer sorumlulukları

MADDE 16 –(1) TEİAŞ organize toptan elektrik piyasalarının işletimine ve sistem işletim faaliyetlerine ilişkin sorumluluklarına ek olarak, dengeleme ve uzlaştırmaya ilişkin, aşağıda belirtilen diğer faaliyetleri yürütür:

a) **(Değişik:RG-6/11/2010-27751)** İletim sistemine bağlı uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi ve dengeleme birimi olan piyasa katılımcılarının uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan tüm sayaçlarının ve iletim sistemine bağlı olan serbest tüketicilerin sayaçlarının, piyasa katılımcılarının kayıt işlemlerine ilişkin hükümler doğrultusunda kayıt altına alınması;

b) **(Değişik:RG-6/11/2010-27751)** Sayaçlara yönelik test, kontrol ve denetim çalışmaları yapmak suretiyle uzlaştırmaya esas ölçüm verilerinin doğruluğunun sağlanması, sayaçların OSOS vasıtasıyla okunması, üretim faaliyeti gösteren tüzel kişiler hariç olmak üzere diğer piyasa katılımcılarına ait iletim sisteminde yer alan sayaçların ve iletim sistemine bağlı serbest tüketicilere ait sayaçların OSOS ile iletişim sağlamasını temin etmek üzere gerekli iletişim altyapısının ve aktif ve pasif cihazların tesis edilmesi ve işletilmesi, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonlarının belirlenmesi, ölçüm verilerinin saklanması, zamanında ve Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen formatta Piyasa İşletmecisine bildirilmesi, ilgili tek hat şemalarının onaylanması,

c) Uzlaştırmaya esas ölçüm verilerine yapılan itirazlara ilişkin, piyasa katılımcıları ile 82 nci maddede belirtildiği şekilde mutabakat sağlanması,

ç) **(Mülga :RG-28/3/2015-29309)¹⁵**

d) (a) ve (b) bendinde sayılan işlemlerin gerçekleştirilmesinde kullanılacak olan uzaktan otomatik veri toplama, saklama ve işleme sistemlerinin (OSOS) kurulumu, işletimi ve bakımı,

e) Bu Yönetmelik kapsamındaki iş süreçlerine ilişkin usul ve esas ve iç mevzuatın hazırlanması ve uygulanması,

f) İlgili mevzuatın diğer hükümleri çerçevesindeki görevlerin yerine getirilmesi.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Piyasa Katılımcılarının Kayıt İşlemlerine İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Piyasa Katılımcılarının Kayıt Zorunluluğu ve Kayıt Kuralları

Piyasa katılımcılarının kayıt zorunluluğu

MADDE 17 –(1) Piyasa katılımcılarının, bu Yönetmelik kapsamında belirtilen zaman sınırları içerisinde Piyasa İşletmecisine kayıt yaptırmaları zorunludur.

(2) **(Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾** Görevli **(Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵** tedarik şirketlerinin tüzel kişilik kayıtları esnasında;

a) Serbest olmayan tüketicilerin,

b) Tedarikçisini seçmemiş serbest tüketicilerin,

c) Daha önce tedarikçisini seçmiş olup, tekrar görevli **(Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵** tedarik şirketinden enerji alan serbest tüketicilerin,

ç) **(Ek:RG-28/7/2020-31199)⁽³²⁾⁽³³⁾** Serbest ve serbest olmayan tüketicilerden Kanunun 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında yenilenebilir enerji kaynaklarının desteklenmesi amacıyla belirlenen tarifeler üzerinden enerji temin etmek isteyen tüketicilerin,

d) **(Ek:RG-16/5/2017-30068)** 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun uyarınca ürettiği enerjisi satın alınan lisanssız üretim tesisleri ile bunlarla ilişkilendirilmiş tüketim tesislerinin,

e) İkili anlaşmalarla görevli **(Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵** tedarik şirketinden enerji alan serbest tüketicilerin, uzlaştırma hesaplamalarının ayrı ayrı yapılabilmesini teminen aynı tüzel kişilik altında farklı kategoriler olarak kayıt edilir. Bu kategorilerin sayı ve kapsamı Kurul kararı ile belirlenir. Bu yönetmeliğin ilgili maddeleri uyarınca yapılacak tüm uzlaştırma işlemleri oluşturulan bu kategoriler için ayrı ayrı gerçekleştirilir.

(3) (Ek:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾ Piyasa katılımcılarının uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıt işlemlerini tamamlamaları halinde, aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) (Değişik:RG-9/5/2021-31479) Bakanlık tarafından kabulü yapılmış bir üretim veya elektrik depolama tesisine ilişkin kayıt işlemlerinin tamamlanmamış olması halinde, söz konusu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. İletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Bu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

b) (Değişik:RG-9/5/2021-31479) Sisteme bağlantısı gerçekleştirilerek tesis kabulü yapılmış ancak Bakanlık tarafından kabulü yapılmamış bir üretim veya elektrik depolama tesisinin, iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi, sınırları içinde bulunduğu dağıtım bölgesinde faaliyet gösteren görevli tedarik şirketinden ya da ilgili üretim tesisine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin Piyasa İşletmecisine kaydettirilmesi suretiyle tedarik etmesi esastır. Aksi durumda, bu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir. Söz konusu üretim veya elektrik depolama tesisinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz.

c) İletim sisteminden elektrik enerjisi çeken bir tüketim biriminin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, durum tespit edildiğinde ilgili tüketim birimi, sınırları içinde bulunduğu bölgede faaliyet gösteren görevli (Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵ tedarik şirketinin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonuna dahil edilir ve bu şekilde kullanılan enerji, geçmişe dönük düzeltme kalemi kapsamında değerlendirilir. Söz konusu elektrik enerjisi çekişine ilişkin, ilgili tüketim biriminin sınırları içinde bulunduğu bölgede faaliyet gösteren dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından (Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵ 8/5/2014 tarihli ve 28994 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde gerekli işlemler yapılır.

ç) Dağıtım sisteminden elektrik enerjisi çeken bir tüketim biriminin, kayıt işlemlerini tamamlamış bir piyasa katılımcısı adına kayıtlı olmaması halinde, söz konusu elektrik enerjisi çekiş, ilgili dağıtım şirketinin hesabına yansır. Söz konusu tüketim birimi ile ilgili elektrik enerjisi çekiş, (Değişik ibare :RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde işlem görür.

(4) (Ek:RG-17/11/2018-30598)⁽²³⁾ Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin portföylerinde yer alan üretim tesislerinin bir veya birden fazlasının uzlaştırma hesaplamalarının tesis bazında ayrı ayrı yapılmasının talep edilmesi halinde, talep edilen tesislerin her biri aynı tüzel kişilik altında farklı kategoriler olarak kayıt edilebilir. Oluşturulan kategoriler için tüm uzlaştırma işlemleri ayrı ayrı gerçekleştirilir.

(5) (Ek:RG-9/8/2019-30857) Nükleer güç santrallerinin kabul öncesi test döneminde üretilen elektrik enerjisinin dengeleme mekanizması ve uzlaştırma uygulamalarına katılması, söz konusu üretim tesisinin veya üretim tesisinin ünite veya ünitelerinin 18/1/2019 tarihli ve 30659 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Güç Santrallerinin Proje ve Kabul Yönetmeliği hükümlerine göre yapılan ön kabul işlemlerinin tamamlanmasını müteakip gerçekleşir. Nükleer güç santrallerinde test döneminde olan ünite/üniteler ile ticari işletmeye girmiş ünite/ünitelerin uzlaştırma hesaplamalarının ayrı ayrı yapılmasını teminen söz konusu ünite/üniteler aynı tüzel kişilik altında farklı kategoriler olarak kaydedilir. Oluşturulan kategoriler için tüm uzlaştırma işlemleri ayrı ayrı gerçekleştirilir.

Piyasa katılımcılarının gün öncesi piyasasına kayıtları

MADDE 18 – (1) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Piyasa katılımcısı olan tüm lisans sahibi tüzel kişiler gün öncesi piyasasına katılabilirler. Bir piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasına kaydının yapılabilmesi için;

a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,

b) Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibarıyla kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması, esastır.

Piyasa katılımcılarının gün içi piyasasına kayıtları

MADDE 18/A – (Ek :RG-28/3/2015-29309)¹⁵

(1) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Piyasa katılımcısı olan tüm lisans sahibi tüzel kişiler gün içi piyasasına katılabilirler. Bir piyasa katılımcısının gün içi piyasasına kaydının yapılabilmesi için;

a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,

b) Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibarıyla kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması, esastır.

Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına kayıtları

MADDE 18/B – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa katılımcısı olan üretim (Mülga ibare:RG-9/5/2021-31479) ve tedarik lisansı sahibi tüzel kişiler (Mülga ibare:RG-9/5/2021-31479) vadeli elektrik piyasasına katılabilirler. Bir piyasa katılımcısının vadeli elektrik piyasasına kaydının yapılabilmesi için;

a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,

b) Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık (Mülga ibare:RG-9/5/2021-31479) kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibarıyla kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması,

c) VEP Usul ve Esasları kapsamındaki giriş teminatı ve temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarının tamamlanmış olması,

ç) VEP Usul ve Esaslarında sayılan şartları taşıması ve belirtilen yükümlülükleri yerine getirmesi,

d) (Ek:RG-9/5/2021-31479) Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşması ile Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamış olması, esastır.

Piyasa katılımcılarının dengeleme güç piyasasına kayıtları

MADDE 19 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Kendi adına kayıtlı, dengeleme birimi olma koşullarını sağlayan en az bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi olan piyasa katılımcılarının dengeleme güç piyasasına katılmaları zorunludur. Dengeleme güç piyasasına katılmak zorunda olan piyasa katılımcılarının Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunarak dengeleme birimlerine ilişkin kayıt işlemlerini tamamlamaları esastır. Piyasa katılımcılarının, dengeleme birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamaları durumunda dengeleme güç piyasasına katılmaları ile ilgili süreç tamamlanmış olur.

Dengeden sorumlu taraflara ilişkin kayıt kuralları

MADDE 20 – (1) Her bir piyasa katılımcısı, bir dengeden sorumlu gruba katılmadığı sürece dengeden sorumlu taraf olarak kaydedilir.

(2) Kayıtlı bir piyasa katılımcısı ya da ilk kez kayıt yaptıran bir piyasa katılımcısı, (Ek ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾–Piyasa İşletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini yerine getirmiş olması kaydıyla bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilir. Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere Piyasa İşletmecisine yapacağı başvurunun ilgili piyasa katılımcısı ve dengeden

sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş olan dengeden sorumlu tarafça ortaklaşa yapılması esastır.

(3) Dengeden sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş olan dengeden sorumlu taraf, denge sorumluluğuna ilişkin hak ve yükümlülüklerini devir veya temlik edemez.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri ve kayıt kuralları

MADDE 21 – (1) Piyasa katılımcıları, sisteme verdikleri ve sistemden çektikleri elektrik enerjisinden sorumlu oldukları uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerini belirlemek ve kendi adlarına kayıt ettirmekle yükümlüdür.

(2) (**Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer**)⁽¹³⁾ Aşağıdakilerden her biri uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimidir:

- Lisanslı tüm üretim tesisleri,
- Dengeleme birimi olma yükümlülüğünü taşıyan tüketim tesisleri,
- İkili anlaşma yapmak yoluyla elektrik enerjisi alan ya da iletim seviyesinden bağlı olan serbest tüketicilerin tüketim birimleri ile 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki tüketim birimleri,
- Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından belirlenecek uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonları çerçevesinde, bölgesinde görevli (**Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309**)¹⁵ tedarik şirketinden 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında enerji temin eden tüketici kategorileri,

d) (**Mülga:RG-28/3/2015-29309**)¹⁵

e) Bir dağıtım bölgesi ya da dağıtım bölgesinin bir bölümü,

f) Ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile (**Değişik ibare:RG-9/5/2021-31479**) bağlantı noktası,

g) (**Ek:RG-9/5/2021-31479**) Elektrik depolama tesisleri,

(3) (**Değişik:RG-20/2/2011-27852**) Belirlenen her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi, sadece bir piyasa katılımcısının uzlaştırma hesabına kayıt edilir.

(4) (**Ek:RG-20/2/2011-27852**) Senkron paralel bağlantılar haricinde ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri, bu uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri üzerinden birden fazla piyasa katılımcısının enerji alış verişini gerçekleştirmesi durumunda TEİAŞ adına kayıt edilir. TEİAŞ adına kayıt edilen bu tür veriş-çekiş birimlerine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarının tamamı, ilgili piyasa katılımcılarının uzlaştırma hesaplarına dağıtılır.

(5) (**Ek:RG-20/2/2011-27852**) Senkron paralel bağlantılar için ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri TEİAŞ adına kayıt edilir.

(6) (**Ek:RG-20/2/2011-27852**) (**Değişik:RG-9/8/2019-30857**) Ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktası şeklindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinden yapılacak ithalat ve ihracat faaliyetlerine ilişkin bu Yönetmelik kapsamındaki kurallar ve istisnalar Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girecek usul ve esaslarda belirlenir.

Dengeleme birimleri ve kayıt kuralları

MADDE 22 – (1) (**Değişik:RG-2/2/2020-31027**) Gerçek zamanlı dengeleme faaliyetlerine katılacak piyasa katılımcıları, dengeleme birimlerini tanımlamak ve kendi adlarına kayıt ettirmekle yükümlüdür.

(2) (**Değişik cümle:RG-9/5/2021-31479**) Bağımsız olarak yük alabilen, yük atabilen ve ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda tesis edilmiş sayaçlar vasıtasıyla uzlaştırma dönemi bazında bağımsız olarak ölçülebilen üretim, tüketim ya da elektrik depolama tesislerinden ya da ünitelerden aşağıdakilerden her biri bir dengeleme birimidir:

a) Lisanslı üretim tesisleri veya bu üretim tesislerine ait (**Değişik ibare:RG-9/5/2021-31479**) üniteler.

b) Tüketimi Sistem İşletmecisi tarafından verilecek talimatlarla değiştirilebilecek ya da devreden çıkarılabilecek nitelikteki, adına kayıtlı bulunduğu piyasa katılımcısı tarafından talep edilen ve katılımı Sistem İşletmecisi tarafından uygun bulunan (**Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309**)¹⁵ tüketim tesisleri veya tüketim tesisleri topluluğu.

c) (**Ek:RG-9/5/2021-31479**) Adına kayıtlı bulunduğu piyasa katılımcısı tarafından talep edilen ve katılımı Sistem İşletmecisi tarafından uygun bulunan elektrik depolama tesisleri.

(3) Kombine çevrim santrallerinin aynı blokta yer alan türbinleri hariç olmak üzere, aynı üretim tesisi içinde yer alan ve sisteme farklı gerilim seviyelerinden bağlı olan üniteler aynı dengeleme birimi altında yer alamazlar.

(4) Aşağıdaki üretim tesisleri dengeleme birimi olma yükümlülüğünden muaf olup, ilgili piyasa katılımcısı tarafından talep edilmesi ve Sistem İşletmecisi tarafından uygun bulunması halinde dengeleme birimi olabilirler;

- Kanal veya nehir tipi hidroelektrik üretim tesisleri,
- Rüzgar enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- Güneş enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- Dalga enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- Gel-git enerjisine dayalı üretim tesisleri,
- Kojenerasyon tesisleri,
- Jeotermal üretim tesisleri.

g) (**Ek:RG-28/3/2015-29309**)¹⁵ Biyokütleyle dayalı üretim tesisleri.

(5) Dengeleme birimi, uzlaştırmaya esas bir veriş-çekiş birimidir ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıt kuralları dengeleme birimi için de geçerlidir.

(6) Üretim tesislerinin dengeleme birimi olarak kaydedilebilmeleri için, aynı baraya bağlı üretim ve tüketim tesislerinin ayrı ayrı ölçülebilmesini sağlayan sayaçların tesis edilmesi esastır.

(7) Sistem İşletmecisi tarafından, ünite bazında dengeleme birimi olarak kaydedilmesi gerekli bulunan ünitelerin sayaçlarının ünite bazında ölçüm yapılabilmesini sağlayacak şekilde tesis edilmesi esastır. Gerekli olması durumunda, sayaç yeri değişikliği, dengeleme birimi kayıt değişikliği ihtiyacının Sistem İşletmecisi tarafından belirlenip Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcısına bildirilmesinden itibaren 3 ay içerisinde tamamlanır.

(8) Dengeleme birimi olma talebi uygun bulunan bir tüketim tesisinin dengeleme birimi olarak kaydedilebilmesi için Sistem İşletmecisi tarafından talep edilmesi halinde gerekli izleme ve veri iletişim sistemlerinin Sistem İşletmecisinin koordinasyonunda kurulması ilgili piyasa katılımcısının sorumluluğundadır.

Sayaçlara ilişkin kayıt kuralları

MADDE 23 –(1) Piyasa katılımcılarının kayıt edilmesi sürecinde, uzlaştırmaya esas her bir veriş-çekiş birimine ilişkin veriş-çekiş miktarının ölçülmesini veya hesaplanmasını sağlayacak sayaçlar kayıt altına alınır. Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin aşağıda belirtilen elektrik enerjisi akışlarının ölçülmesini sağlayacak sayaçların kayıt altına alınması esastır:

a) İletim sistemine verilen ya da iletim sisteminden çekilen elektrik enerjisi,

b) (**Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer**)⁽¹³⁾ İkili anlaşma yapmak yoluyla elektrik enerjisi alımı yapan serbest tüketici tarafından dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,

c) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Üretim veya OSB üretim lisansına sahip piyasa katılımcıları tarafından dağıtım sistemine verilen veya dağıtım sisteminden çekilen elektrik enerjisi,

ç) (Mülga:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

d) İki dağıtım sistemi arasındaki alış-veriş esas elektrik enerjisi,

e) Dengeleme birimlerinin sisteme bağlantı noktalarındaki elektrik enerjisi.

İKİNCİ BÖLÜM

Kayıt Süreci

Kayıt işlemlerinin kapsamı

MADDE 24 – (1) Kayıt süreci kapsamında;

a) Piyasa katılımcılarının tüzel kişiliklerine,

b) Piyasa katılımcılarının kendi uzlaştırmaya hesaplarına kayıt ettirmek istedikleri uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine,

c) Piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu gruba dahil olmalarına,

ç) Kayıt altına alınan her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçlara,

d) Piyasa katılımcılarının dengeleme güç piyasasına katılımlarına ve kendi uzlaştırmaya hesaplarına kayıt ettirmekle yükümlü oldukları dengeleme birimlerine,

e) Piyasa katılımcılarının gün öncesi piyasasına (Ek ibare:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ ve gün içi piyasasına katılımlarına

f) (Değişik:RG-3/11/2011-28104)⁽⁷⁾ Piyasa katılımcılarının (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşuna üyeliklerine

ilişkin kayıt işlemleri gerçekleştirilir.

Piyasa Katılım Anlaşması, Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşması, Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşması ve Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşması

MADDE 25 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Katılımcının kayıt dosyasında yer alan tüm bilgi ve belgelerin doğruluğunu teyit ettiğini, bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerini kabul ve taahhüt ettiğini bildiren ve denge sorumluluğuna ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini içeren maddelerden oluşan Piyasa Katılım Anlaşması ve vadeli elektrik piyasasına katılıma ilişkin yükümlülükleri içeren Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşması, gün öncesi piyasasına katılıma ilişkin yükümlülüklerini içeren Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşması ve gün içi piyasasına katılıma ilişkin yükümlülüklerini içeren Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşması, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanarak Başkan onayına sunulur.

(2) Tüm piyasa katılımcıları, Piyasa Katılım Anlaşmasını, vadeli elektrik piyasasına katılan piyasa katılımcıları ayrıca Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasını, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları ayrıca Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasını ve gün içi piyasası katılımcıları ayrıca Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalayarak Piyasa İşletmecisine sunar.

Piyasa katılımcılarının tüzel kişilik kayıt başvurusu

MADDE 26 – (1) (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Üretim veya OSB üretim lisansı alan piyasa katılımcıları üretim tesislerinin tesis geçici kabulleri yapılarak tesislerinin enerjilendirilmesinden önceki 15 iş günü içerisinde tüzel kişilik kayıtlarını tamamlayacak şekilde, Piyasa İşletmecisine tüzel kişilik kayıt başvurusunda bulunur.

(2) (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Tedarik şirketi lisansı alan piyasa katılımcıları lisans yürürlük tarihlerini takip eden 15 iş günü içerisinde Piyasa İşletmecisine tüzel kişilik kayıt başvurusunda bulunur.

(3) Piyasa katılımcıları; tüzel kişiliklerine ait bilgileri onaylanmak üzere Piyasa Yönetim Sistemine (PYS) girdikten sonra;

a) (Mülga:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)

b) Lisanslarının temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce şirket kaşesi üzerine imzalanmış suretini,

c) Tüzel kişilik kayıt formunu,

ç) Belgelerde imzası bulunan kişilerin yetki belgeleri ve imza sirkülerlerinin aslı ya da noter onaylı suretini,

d) Ticaret sicil gazetesini fotokopisini

e) (Ek:RG-3/11/2011-28104)⁽⁷⁾ (Mülga:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾

f) (Ek:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Piyasa katılım anlaşmasını

(Değişik paragraf:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ bir ön yazı ile Piyasa İşletmecisine teslim ederek tüzel kişilik kaydı başvurusunda bulunur. Tüzel kişiliklerine ait bilgileri onaylanmak üzere Piyasa Yönetim Sistemine (PYS) giren piyasa katılımcılarına Piyasa İşletmecisi tarafından ENTSO-I tarafından belirlenen standartlara uygun EIC kodu verilir.

(4) Piyasa katılımcılarının, onaylanmak üzere tüzel kişilik bilgilerini PYS'ye girmeleri zorunludur. PYS'de onaylanmak üzere tüzel kişilik bilgileri bulunmayan piyasa katılımcılarının kayıt müracaatları işleme konmaz ve bu durum ilgili piyasa katılımcısına yazılı olarak bildirilir. Kayıt süreci, piyasa katılımcılarının PYS'ye onaylanmak üzere tüzel kişilik bilgilerinin girilmesini müteakip başlar.

(5) (Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ (Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ Piyasa katılımcıları, tüzel kişilik kayıt sürecinin tamamlanması için hesaplanan teminatını sunar. Teminatını sunmayan piyasa katılımcısının kayıt başvurusu işleme konmaz.

Piyasa katılımcılarının tüzel kişilik başvurularının inceleme ve değerlendirilmesi

MADDE 27 –(1) Piyasa İşletmecisi, başvuru dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere ilişkin inceleme ve değerlendirme ile söz konusu bilgi ve belgelerin PYS'ye girilmiş bilgilerle uygunluğuna ilişkin incelemeleri başvuru tarihini izleyen 10 iş günü içerisinde tamamlar.

(2) İnceleme ve değerlendirme neticesinde tespit edilen eksiklikler ve söz konusu eksikliklerin giderilmemesi halinde tüzel kişilik kaydı işleminin yapılamayacağı hususu başvuru yapan piyasa katılımcısına bildirilerek, eksiklerin giderilmesi için 10 iş günü süre verilir.

(3) Başvuru dosyaları uygun bulunan veya tespit edilen eksikliklerini 10 iş günü içerisinde tamamlayan piyasa katılımcısının (Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...) PYS üzerinden yaptığı kayıt başvurusu (Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...) onaylanır. (Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...)

(4) Eksiklerini zamanında tamamlayamayan piyasa katılımcılarının tüzel kişilik kayıt işlemi yapılmaz ve PYS üzerinden yaptıkları kayıt başvurusu da onaylanmaz. Başvuru dosyası piyasa katılımcısına elden iade edilerek durum Kuruma bildirilir.

(5) Başvuru dosyasının inceleme ve değerlendirmesi sırasında ihtiyaç duyulan her türlü ek bilgi ve belge lisans sahibi tüzel kişilerden istenebilir ve tüzel kişiyi temsile yetkili şahıslar doğrudan görüşme yapmak üzere çağrılabilir.

(6) Piyasa katılımcıları, ancak tüzel kişilik kayıt işlemlerinin tamamlanmasından sonra, kayıt sürecinin diğer aşamalarına geçebilir. Piyasa Katılım Anlaşmasını imzalamış ve tüzel kişilik kayıt sürecini tamamlamış olan bir (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ tedarik lisansı sahibi tüzel kişi

niteliğindeki piyasa katılımcısı, dengeden sorumlu taraf olarak kaydedilir. Piyasa Katılım Anlaşmasını imzalamış ve tüzel kişilik kayıt sürecini tamamlamış diğer tüm piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu taraf olarak kaydedilebilmeleri için sorumlu oldukları tüm uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerine ilişkin kayıtları tamamlamış olmaları esastır.

Uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerinin kayıt işlemi

MADDE 28 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) (Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾ Piyasa katılımcıları, sorumlu oldukları uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerini Piyasa İşletmecisine kayıt ettirirken;

a) Kayıt edilecek uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerine ait ölçüm ve bağlantı noktalarını gösteren ve ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi ya da TEİAŞ tarafından onaylı tek hat şeması,

b) Bağlantı anlaşmasının birer kopyası,

c) (Değişik:RG-9/5/2021-31479) Tüzel kişilik kaydı sırasında teslim edilmiş olanlar hariç olmak üzere, üretim tesislerine ait lisanslar ile üretim tesisine bütünsel elektrik depolama ünitesi veya müstakil elektrik depolama tesislerinin derç edildiği üretim veya tedarik lisanslarının temsil ve ilzama yetkili kişi veya kişilerce şirket kaşesi üzerine imzalanmış sureti,

ç) (Değişik:RG-9/5/2021-31479) Üretim tesisleri, üretim tesisine bütünsel elektrik depolama ünitesi ile müstakil elektrik depolama tesislerine ait kabul tutanağı,

d) 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca oluşturulacak kategoriler için dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerce belirlenmiş uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonları,

e) (Mülga:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

Piyasa İşletmecisine elden teslim edilir.

(2) (Mülga:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾

(3) Uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerinin kayıt edilmesi sırasında, söz konusu birime ait uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonu tanımlanır ve kayıt altına alınır. Ölçüm sistemlerine uygulanacak kayıp katsayıları, ölçüm sistemlerinin kayıt edilmesi aşamasında belirlenir.

(4) Kayda alınan her bir uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimine Piyasa İşletmecisi tarafından ENTSO-E standartlarında uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi kodu verilir.

(5) Uzlaştırmaya esas veri-çekiş biriminin kaydının tamamlanabilmesi için;

a) Uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçların kaydının tamamlanmış olması,

b) (Mülga:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾

gereklidir.

(6) Sisteme ilk kez enerji verecek bir üretim tesisinin Piyasa İşletmecisine uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi kaydının yapılmasından sonra dengeleme mekanizması ve uzlaştırma uygulamalarına katılması, söz konusu üretim tesisinin veya üretim tesisinin ünite veya ünitelerinin Bakanlık (Mülga ibare:RG-9/5/2021-31479) kabul heyeti ve ilgili TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkililerinin hazır bulunacağı (Mülga ibare:RG-9/5/2021-31479) kabul işlemleri esnasında tutulan sayaç tespit tutanağına müteakip gerçekleşir. Bakanlık tarafından (Mülga ibare:RG-9/5/2021-31479) kabulü yapılmış bir üretim tesisinin veya üretim tesisinin ünite veya ünitelerinin Piyasa İşletmecisine uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi kaydı yaptırmak üzere başvurmuş olması durumunda söz konusu üretim tesisinin dengeleme mekanizması ve uzlaştırma uygulamalarına katılması; Piyasa İşletmecisine uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi kaydının yapılması ve söz konusu uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçların kayıt altına alınmasından sonra gerçekleşir.

(7) (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵ Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen devir işlemlerine ilişkin olarak uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi Özelleştirme İdaresi Başkanlığının belirlediği devir tarihi esas alınarak ön kayıt yapılır. Ön kayıt yapılan uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimine ilişkin lisans veya lisansa ilişkin Kurum yazısı ve bağlantı anlaşmasına ilişkin TEİAŞ veya dağıtım şirketi yazısı bir ay içerisinde Piyasa İşletmecisine sunulur.

Piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu gruba katılmaları

MADDE 29 – (1) Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere başvurabilmesi için;

a) Tüzel kişilik kaydını tamamlamış olması,

b) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin, portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulünün yapılmış olması ve başvuru yaptığı an itibarıyla kendisi ile ilişkili uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olması,

esastır.

(2) Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılmak üzere Piyasa İşletmecisine yapacağı başvuru, ilgili piyasa katılımcısı ve dengeden sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş olan dengeden sorumlu tarafça ortaklaşa yapılır. (Mülga cümle:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...) Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılımının işlerlik kazanması, gruba katılım ile ilgili işlemlerin tamamlandığı fatura döneminin takip eden ilk fatura dönemi itibarıyla başlar.

(3) (Ek:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾ Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, sadece bölgesindeki görevli (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ tedarik şirketi ile 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında oluşturulan kategoriler için dengeden sorumlu bir grup oluşturabilirler.

(4) (Ek:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾ Görevli (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ tedarik Şirketleri, 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında oluşturulan kategoriler için sadece bölgesindeki dağıtım şirketiyle dengeden sorumlu grup oluşturabilir.

(5) (Ek:RG-17/11/2018-30598)⁽²³⁾ 17 nci maddenin dördüncü fıkrası kapsamında oluşturulan kategoriler herhangi bir dengeden sorumlu grupta yer alamazlar. Kategorilere konu tesisler kategoriler oluşturulmadan önce bir dengeden sorumlu grubun içerisinde bulunuyorlarsa bu dengeden sorumlu gruptan çıkartılırlar.

Sayaçların kayıt işlemi

MADDE 30 – (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

(1) Uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimlerinin kayıt edilmesi sırasında, söz konusu birime ilişkin uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçlar kayıt altına alınır.

(2) Piyasa İşletmecisi, serbest tüketici sayaçları hariç olmak üzere, uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde yer alan sayaçların karşılıklı kayıt altına alınması için piyasa katılımcısına ve TEİAŞ'ın ilgili diğer birimleri ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye bildirimde bulunur.

(3) Bildirimde yer alan tarihe kadar TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi ve hazır bulunması halinde piyasa katılımcısının yetkilisi tarafından, ilk endeks tespit protokolleri düzenlenir.

(4) Düzenlenen ölçüm sistemlerinin ilk endeks tespit protokolü hazır bulunması halinde piyasa katılımcısı yetkilisi ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından imza altına alınır. Taraflarca ilk endeks tespit protokolünün imzalanması ile sayaçlar kayıt altına alınmış olur.

(5) İlgili mevzuata uygun olmayan sayaçlar TEİAŞ veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından ilgili ay içerisinde mevzuata uygun hale getirilir. Sayaçların mevzuata uygun olmaması serbest tüketicilerin tedarikçi seçme hakkını kullanmasına engel teşkil etmez.

(6) TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler, kayıp katsayıları hesaplama metodolojisine ilişkin usul ve esasları ve 80 inci maddede belirtilen kriterleri dikkate alarak transformatör kaybı ve/veya hat kaybı uygulanıp uygulanmayacağını tespit eder. Transformatör ve/veya hat kaybı uygulanması gereken durumlarda transformatöre ve/veya hatta ait ilgili Kurul kararı ile belirlenen transformatör ve hat kayıp katsayısı formülüne ilişkin karakteristik bilgiler TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından tek hat şemasına işlenir.

(7) Devreye alınacak yeni üretim tesislerinin ve/veya yeni ünitelerin iletim sistemine bağlantısının gerçekleştirilip ilk kez enerjilendirilmesi öncesinde gerçekleştirilen tesis geçici kabulü sonucunda geçici kabul heyeti tarafından hazırlanan sayaç tespit tutanağı, ilk endeks tespit protokolü olarak kabul edilir.

(8) Başka bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu içerisinde de yer alan ve önceden kayıt altına alınmış sayaçlar bilgilerinde gerekli güncellemelerin yapılması suretiyle yeniden kayıt altına alınır.

(9) (Mülga fıkra:RG-14/1/2017-27200)⁽²¹⁾

Serbest tüketicilere ilişkin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait tedarikçi değiştirme süreçleri

MADDE 30/A – (Ek:RG-6/11/2010-27751) ⁽³⁾ (Değişik:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

(1) (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(2) (Değişik:RG-14/1/2017-27200)⁽²¹⁾ Bir serbest tüketicinin;

a) (Değişik:RG-17/11/2018/-30598)⁽²⁴⁾ (1)Tedarikçi değiştirmesi veya Kurulca onaylanmış perakende satış tarifelerinden enerji almaktayken ilgili görevli tedarik şirketine ikili anlaşma ile enerji alması durumunda serbest tüketicinin yeni tedarikçisi olmak isteyen piyasa katılımcısı veya serbest tüketicie ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen görevli tedarik şirketi, portföy değişikliği ile ilgili talebini, içinde bulunulan ayın en geç altıncı gününden önceki son iş günü saat 24:00'a kadar bilgi girişlerini PYS üzerinden yaparak, ilgili serbest tüketici ile ikili anlaşması olduğunu PYS üzerinden beyan eder. Yeni tedarikçi tarafından yapılan bilgi girişleri, serbest tüketicinin mevcut tedarikçisine, PYS aracılığıyla içinde bulunulan ayın yirminci gününden önceki son iş günü saat 17:00'da duyurulur.

b) (Değişik:RG-17/11/2018/- 30598)⁽²⁴⁾ Bir fatura dönemi içerisinde herhangi bir tüketicinin kullanımında olmayan bir tüketim noktasında enerji tüketmeye başlayacak olması durumunda, bu serbest tüketicie ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen tedarikçi PYS üzerinden bilgi girişlerini yaparak ilgili serbest tüketici ile ikili anlaşması olduğunu beyan eder. Bu talep, bilgi girişinin yapılmasına müteakip ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye PYS üzerinden bildirilir. Serbest tüketici, bilgi girişinin yapıldığı dönemden itibaren ilgili tedarikçinin portföyüne eklenir."

c) İlk defa enerji kullanılacak ve iletim sistemine bağlı bir tüketim noktasından enerji tüketmeye başlaması durumunda, bu serbest tüketicie ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen tedarikçi en geç bu noktanın ilk endeks tespit tutanağının düzenlenmesinden bir önceki iş günü saat 17:00'a kadar Piyasa İşletmecisine başvurur. Başvuru usulleri Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek duyurulur. İlgili ölçüm noktaları, söz konusu tedarikçisi adına ilk endeks tespit tutanağı tarihinden itibaren geçerli olmak üzere kaydedilir.

(3) (Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ Bir piyasa katılımcısı, bir serbest tüketicie ait çekiş birimini portföyünden çıkartmayı talep etmesi durumunda, içinde bulunulan ayın en geç altıncı gününden önceki son iş günü saat 24:00'a kadar, Piyasa İşletmecisine PYS aracılığıyla başvuruda bulunur ve serbest tüketicieyi portföyden çıkarma işlemi gerçekleşir. Piyasa katılımcısı, Piyasa İşletmecisine yapacağı bu başvurudan önce ilgili tüketicieyi yazılı olarak bilgilendirir.

(4) (Değişik:RG-17/11/2018/-30598)⁽²⁴⁾ Piyasa katılımcısının temerrüde düşmesi veya teminat yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeni ile portföyünden çıkarılan serbest tüketicinin yeni tedarikçisi olmak isteyen bir piyasa katılımcısının, ilgili serbest tüketicie enerji tedariki yapacağını, portföyden çıkarılma işleminin yapıldığı ayın yirminci gününden önceki son iş günü saat 24:00'a kadar, ilgili serbest tüketici ile ikili anlaşması olduğunu Piyasa İşletmecisine bildirmesi durumunda, ilgili kayıt güncelleme işlemleri Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(5) Piyasa İşletmecisi, portföyden çıkarılan, portföyü değiştirilen ve yeni kaydedilen kesinleşmemiş sayaçlar listesini PYS aracılığıyla ilgili dağıtım şirketi, TEİAŞ ve ilgili piyasa katılımcısına duyurur.

(6) (Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ Yayımlanan sayaç listesine ilişkin itiraz başvuruları, duyurunun yayımlanmasını takip eden iki iş günü içerisinde Piyasa İşletmecisine yapılır. Piyasa İşletmecisi, yapılan itiraz başvurularını iki iş günü içerisinde sonuçlandırarak, kesinleşen sayaç listesini PYS aracılığıyla ilgili piyasa katılımcısına ve bağlantı durumuna göre ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye veya TEİAŞ'a duyurur.

(7) İçinde bulunulan ayın son günü saat 24:00'a ilişkin sayaç değerlerinin okunması ile sayaçların kayıt altına alınması için piyasa katılımcısının yetkilisi ve TEİAŞ ve/veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi yetkilisi tarafından ilk endeks tespit protokolleri düzenlenir.

(8) İçinde bulunulan ayın son günü saat 24:00'a ilişkin yapılan sayaç okumaları mevcut tedarikçi için son okuma, yeni tedarikçi için ilk okuma olarak kabul edilir ve söz konusu uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimleri mevcut tedarikçinin portföyünden çıkarılır.

(9) (Değişik:RG-14/1/2017-27200)⁽²¹⁾ Bir tüketim noktasının serbest tüketici tarafından tahliye edilmesi durumunda; TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından tespitini yapıldığı tarihte sayaç okuması yapılır ve bu okuma, son okuma olarak kabul edilir. Serbest tüketicinin mevcut tedarikçisinin portföyünden çıkarılması işlemi TEİAŞ veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından PYS üzerinden başlatılır ve mevcut tedarikçi tarafından reddedilmediği takdirde onaylanmış sayılır. Mevcut tedarikçi ilgili işlemi sadece tahliye işleminin gerçekleşmediği veya tüketim noktasını devralan yeni kişi ile ikili anlaşması olduğu gerekçesi ile reddedebilir. Piyasa İşletmecisi, bu işlemlere ilişkin süreci belirleyerek duyurur ve serbest tüketici veri tabanında gerekli güncellemeleri yapar. (Ek cümle:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Devir ve taşınma kapsamında gerçekleştirilen işlemler de bu fıkra hükümlerine tabidir.

(10) (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(11) (Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ Bir serbest tüketicie ait çekiş birimlerine elektrik enerjisi tedarik eden bir piyasa katılımcısının, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerini ve/veya ilgili serbest tüketici sayaçlarını portföylerine ekleme ve portföyden çıkarmaya ilişkin taleplerinden vazgeçmesi durumunda, ilgili piyasa katılımcısı içinde bulunulan ayın en geç yirminci gününden önceki son iş günü saat 17.00'a kadar, bu talebini PYS aracılığıyla bildirir.

(12)(Değişik:RG-17/11/2018/- 30598)⁽²⁴⁾ Gerekmesi halinde Piyasa İşletmecisi, serbest tüketicinin yeni tedarikçisi olmak isteyen ilgili piyasa katılımcısından ikili anlaşmasına ilişkin bilgileri beyan etmesini ve bunu ispat edici belgeleri sunmasını talep edebilir.

(13) Piyasa katılımcılarının bu madde kapsamında belirtilen kayıt süreçleri esnasında;

a) Serbest tüketicinin portföylerinden çıkışını ve yeni tedarikçisinin portföyüne geçişini mevzuat hükümlerine aykırı olarak engellediğinin tespiti halinde PYS üzerinden gerekli düzeltme yapılır ve ilgili piyasa katılımcısına Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

b) (Değişik:RG-17/11/2018/- 30598)⁽²⁴⁾ Serbest tüketicieyle ikili anlaşma yapmadan serbest tüketici sayaç kaydı için başvurduğunun tespiti halinde tespitini yapıldığı tarihten sonraki ilk kesinleşen sayaç listesinin duyurulmasını takip eden ayın ilk gününden geçerli olmak üzere ilgili serbest

tüketicinin kaydı piyasa katılımcısının portföyünden çıkarılır ve bir önceki tedarikçisinin talebi varsa onun, yoksa görevli tedarik şirketinin portföyüne kaydedilir. İhlali tespit edilen piyasa katılımcısı Piyasa İşletmecisi tarafından Kuruma raporlanır. Söz konusu piyasa katılımcısı Kurul Kararı ile üç ay süreyle ikili anlaşmalar kapsamında yeni tüketici kaydedemez ve bu piyasa katılımcısına Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır. Bu serbest tüketici ile ilgili olarak geçmişe dönük düzeltme yapılmaz.

(14) Bir tedarikçinin teminata ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi sebebiyle, portföyünde yer alan serbest tüketicilerin ilgili katılımcının portföyünden çıkarılması durumunda, portföyden çıkarılan serbest tüketicilerin listesi PYS’de yayımlanır **(Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ (...)

(15) **(Değişik:RG-17/11/2018/- 30598)**⁽²⁴⁾ Bir serbest tüketicinin birden fazla tedarikçi tarafından PYS üzerinden talep edilmesi halinde, ikili anlaşmaya ilişkin yazılı kanıtlayıcı bilgiler Piyasa İşletmecisi tarafından talep edilir ve ilgili piyasa katılımcıları tarafından altıncı fıkrada belirtilen süreler içerisinde PYS üzerinden beyan edilir. Piyasa İşletmecisi tarafından gerekli kontroller yapılır ve ikili anlaşma beyanı geçerli bulunan tedarikçinin portföyüne serbest tüketicinin geçişi sağlanır. Piyasa İşletmecisinin ikili anlaşmaya ilişkin istemiş olduğu bilgileri PYS üzerinden ibraz edemeyen tedarikçiler için onüçüncü fıkra hükümleri uygulanır. Birden fazla tedarikçinin geçerli ikili anlaşma beyanında bulunması halinde ikili anlaşma tarihi en yakın olan kayıt dikkate alınır. Anlaşma tarihlerinin aynı olması halinde kayıtlar onaylanmaz ve serbest tüketici mevcut tedarikçisinden enerji almaya devam eder. Ancak mevcut tedarikçisinin de söz konusu serbest tüketiciye ilişkin portföyden çıkarma talebi olması halinde tüketici görevli tedarik şirketinin portföyüne kaydedilir.”

b) Piyasa katılımcısına, ödenmeyen fatura tutarı kadar merkezi uzlaştırma bankası tarafından kullanılan teminatın ilgili piyasa katılımcısının bulundurması gereken toplam teminat tutarı seviyesine kadar tamamlanması uyarısı, Piyasa İşletmecisi tarafından fatura tebliğ tarihini takip eden yedinci iş günü en geç saat 16:00’a kadar yapılarak, katılımcının bir sonraki iş günü saat 10:30’a kadar teminat mektuplarını, 11:00’a kadar ise teminat mektubu dışındaki diğer teminatlarını tamamlaması istenir.

Serbest tüketici veri tabanı

MADDE 30/B –(Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

(1) Serbest tüketicilere ilişkin uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait tedarikçi değiştirme **(Ek ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ ve mali uzlaştırma süreçlerinde kullanılmak üzere TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler hizmet sundukları ve sayaçlarını okumakla yükümlü oldukları serbest tüketicilerin aşağıda yer alan bilgilerini PYS üzerinde tanımlanacak veri tabanına eklemek ve güncel tutmakla yükümlüdür:

a) **(Mülga:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾

b) Tüketim noktasının PYS’ye kayıt için gerekli **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ tekil kodu,

c) Tüketim noktasının içerisinde bulunduğu il ve ilçe bilgisi,

ç) Tüketim noktasının açık adresi.

d) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Abone grubu ve belirlenmişse abone alt grubu,

e) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Tüketim noktasına profil uygulanıp uygulanmadığı,

f) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Tüketim noktasına tahmini değer uygulanıp uygulanmadığı,

g) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Tüketim noktasının sözleşme gücü,

ğ) **(Ek:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Piyasa İşletmecisinin mali uzlaştırma ve serbest tüketici talep süreçlerini yürütmek üzere ihtiyaç duyduğu diğer bilgiler.

(2) **(Değişik:RG-14/1/2017-27200)**⁽²¹⁾ Tedarikçiler, tedarikçi değiştirme, mali uzlaştırma ve serbest tüketici portalı süreçlerinde kullanılmak üzere tüketicilerine ilişkin;

a) Serbest tüketicinin adı ve soyadı veya unvanı,

b) Gerçek kişiler için T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası; tüzel kişiler için vergi kimlik numarası, yetkili kişinin adı ve soyadı, T.C. kimlik numarası veya yabancı kimlik numarası

bilgilerini PYS üzerinde tanımlanacak veri tabanına eklemek ve güncel tutmakla yükümlüdür. Piyasa İşletmecisi bu bilgileri veri tutarlılığının kontrolü amacı ile kullanır ve kişisel verilerin korunmasını sağlayacak önlemleri alır. Tedarikçilerin söz konusu yükümlülüklerini yerine getirmediklerinin tespiti halinde Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır. Piyasa İşletmecisi bu madde kapsamındaki verilerin tutarlılığının kontrolü ve düzeltilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği yapabilir. Bilgilerin ilgili veri tabanlarından temin edildiği durumda dahi, tedarikçiler söz konusu verilerin tam ve doğru olmasından sorumludur.

(3) TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler birinci fıkranın (b) bendinde yer alan **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ tekil kodun nasıl oluşturulduğuna ilişkin açıklamayı PYS üzerinde serbest tüketici kayıt ekranında yayımlar.

(4) PYS, 30/A maddesi kapsamındaki kayıt girişleri sırasında yeni tedarikçi olmak isteyen piyasa katılımcısının sayaç kaydı için **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ giriş yaptığı tekil kodun birinci fıkranın (b) bendi çerçevesinde oluşturulan veri tabanında olup olmadığını kontrol eder. Veri tabanında **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ yer alan tekil kodlarla eşleşmeyen girişlere izin verilmez.

(5) TEİAŞ ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin veri tabanına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirmemesi nedeni ile serbest tüketicinin yeni tedarikçisinin portföyüne geçişinin engellendiğinin tespiti halinde PYS üzerinden **(Ek ibare:RG-14/1/2017-27200)**⁽²¹⁾ , Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek duyurulan süreç çerçevesinde gerekli düzeltme yapılır ve Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

(6) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Tedarikçi değişim süreçlerinin sağlıklı yürütülebilmesini teminen tedarikçiler serbest tüketici veri tabanı üzerinde birinci fıkranın (b) bendinde yer alan tekil kodu girerek sorgu çalıştırabilirler. Sorgu sonuç ekranında kişisel verilerin korunmasını teminen Piyasa İşletmecisi tarafından ikinci fıkranın (a) ve (b) bendi bilgilerinde maskeleye yapılır.

(7) **(Ek:RG-14/1/2017-27200)**⁽²¹⁾ Serbest tüketici veritabanında yer alan bilgiler tüketicinin mevcut tedarikçisi **(Ek ibare:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ ve tüketicinin şebekeye bağlantı durumuna göre dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi veya TEİAŞ tarafından görüntülenebilir.

Serbest tüketici portalı

MADDE 30/C – (Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(1) Piyasa İşletmecisi serbest tüketicilerin en az aşağıda yer alan bilgilerini görebilecekleri bir serbest tüketici portalı oluşturur:

a) Tüketim noktasının açık adresi,

b) Abone grubu ve belirlenmişse abone alt grubu,

c) Tüketim noktasına profil uygulanıp uygulanmadığı,

ç) Tüketim noktasının sözleşme gücü,

d) **(Mülga ibare:RG-14/1/2017-27200)**⁽²¹⁾ (...) aktif ve reaktif endeks değerleri, sayaç çarpanı ve okuma tarihi,

e) Tüketim noktasına ilişkin geçmişe dönük düzeltme **(Mülga ibare:RG-14/1/2017-27200)**⁽²¹⁾ (...) bilgisi,

f) Tedarikçisinin unvanı,

g) Halihazırda tedarikçisini seçme hakkını kullanıp kullanmadığına ilişkin bilgi.

(2) Piyasa İşletmecisi serbest tüketici portalına yukarıdakilerle sınırlı olmaksızın tüketici haklarının korunması ve tüketicilerin bilinçlendirilmesini teminen diğer bilgi ve bilgilendirme dokümanlarını da ekleyebilir.

(3) **(Değişik:RG-14/1/2017-27200)**⁽²¹⁾ Serbest tüketiciler, portala kuralları Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen yöntem ile erişirler. Piyasa İşletmecisi portala erişimde tüketicinin kimliğinin doğrulanmasını teminen, ilgili kurum veya kuruluşlara ait elektronik platformları kullanabilir. Portal kapsamında sunulan bilgilerin bir bölümü ya da tamamı ayrıca E-Devlet Kapısı'ndan sunulabilir.

(4) **(Mülga fıkra:RG-14/1/2017-27200)**⁽²¹⁾

Dengeleme birimlerinin kayıt işlemi

MADDE 31 – (1) Piyasa katılımcıları, dengeleme birimlerini Piyasa İşletmecisine kayıt ettirir.

(2) Dengeleme biriminin kayıt edilmesi esnasında, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde dengeleme birimlerine ilişkin olarak sağlanması gereken bilgi ve belgeler ile teknik parametreler, dengeleme birimini kayıt ettiren piyasa katılımcısı tarafından PYS'ye kaydedilir ve Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Dengeleme birimine ait Sistem İşletmecisinin ihtiyaç duyacağı teknik parametre bilgileri, gerekli incelemeler yapılmak üzere Sistem İşletmecisine gönderilir. Sistem İşletmecisi tarafından 10 iş günü içerisinde gerçekleştirilen inceleme sonucu, Sistem İşletmecisinin onayı ile ilgili üretim tesisi veya ünite dengeleme birimi olarak, piyasa katılımcısı adına kaydedilir.

(4) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)**¹⁵ Piyasa katılımcısının serbest tüketici niteliği taşıyan bir tüketim birimini veya tüketim birimleri topluluğunu dengeleme birimi olarak kayıt ettirecek olması durumunda, ilgili tüketim birimlerine sahip veya temsile yetkili kişinin, tüketim tesisini ilgili piyasa katılımcısı adına dengeleme birimi olarak kayıt ettirmesi konusunda onay verdiğini bildirir belge, ilgili piyasa katılımcısı tarafından Piyasa İşletmecisine elden teslim edilir.

(5) Dengeleme birimi, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ve dengeleme birimlerine ilişkin kuralları sağlayan daha küçük bir dengeleme birimi içermez.

(6) Bakanlık geçici kabulü tamamlanmamış üretim tesisleri dengeleme birimi olarak kaydedilemez. Bir üretim tesisi, dengeleme birimi kaydı tamamlanana kadar, uzlaştırmaya esas çekiş birimi olarak işlem görür.

Piyasa katılımcılarının gün öncesi piyasasına katılımlarına ilişkin işlemler

MADDE 32 –(1) Tüzel kişilik kaydını ve başvuru yaptığı an itibarıyla **(Ek ibare:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulleri yapılmış ve kendisi ile ilişkili tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olan piyasa katılımcıları gün öncesi piyasasına kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilirler.

(2) Gün öncesi piyasasına katılma ilişkin başvuru öncelikle PYS üzerinden gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi halinde Piyasa İşletmecisi tarafından ilan edilecek bilgi ve belgeler bildirilen formatta Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Gün öncesi piyasasına katılacak olan piyasa katılımcılarının, gün öncesi piyasasına ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini de içeren Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamaları esastır. Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasının ilgili piyasa katılımcısı tarafından imzalanması ile ilgili piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasına katılımlarına ilişkin kayıt işlemleri tamamlanmış olur.

Piyasa katılımcılarının gün içi piyasasına katılımlarına ilişkin işlemler

MADDE 32/A – (Ek:RG-28/3/2015-29309)¹⁵

(1) Tüzel kişilik kaydını ve başvuru yaptığı an itibarıyla **(Ek ibare:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ portföyünde yer alan üretim tesislerinin en az birinin veya bir ünitesinin Bakanlık geçici kabulleri yapılmış ve kendisi ile ilişkili tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kayıtlarını tamamlamış olan piyasa katılımcıları gün içi piyasasına kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilirler.

(2) Gün içi piyasasına katılma ilişkin başvuru öncelikle PYS üzerinden gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi halinde Piyasa İşletmecisi tarafından ilan edilecek bilgi ve belgeler bildirilen formatta Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Gün içi piyasasına katılacak olan piyasa katılımcılarının, gün içi piyasasına ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini de içeren Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamaları esastır. Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasının ilgili piyasa katılımcısı tarafından imzalanması ile ilgili piyasa katılımcısının gün içi piyasasına katılımlarına ilişkin kayıt işlemleri tamamlanmış olur.

Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına katılımlarına ilişkin işlemler

MADDE 32/B – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) 18/B maddesinde belirtilen kayıt süreçlerini tamamlamış olan piyasa katılımcıları vadeli elektrik piyasasına kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvuruda bulunabilirler.

(2) Vadeli elektrik piyasasına katılma ilişkin başvuru öncelikle PYS üzerinden gerçekleştirilir. Gerekli görülmesi halinde Piyasa İşletmecisi tarafından ilan edilecek bilgi ve belgeler bildirilen formatta Piyasa İşletmecisine sunulur.

(3) Vadeli elektrik piyasasına katılacak olan piyasa katılımcılarının, vadeli elektrik piyasasına ilişkin piyasa katılımcılarının yükümlülüklerini de içeren Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasını imzalamaları esastır. Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasının ilgili piyasa katılımcısı tarafından imzalanması ile, ilgili piyasa katılımcısının vadeli elektrik piyasasına katılımlarına ilişkin kayıt işlemleri tamamlanmış olur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kayıt Bilgilerinin Güncellenmesi

Kayıt bilgilerinin güncellenmesi

MADDE 33 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Piyasa katılımcısına ait kayıt bilgileri;

a) Piyasa katılımcısına ait bilgilerin değişmesi,

b) Mevcut dengeleme birimlerine ait bilgilerin değişmesi veya silinmesi,

c) Mevcut uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ait bilgilerin değişmesi veya silinmesi,

ç) Mevcut ölçüm sistemlerine ilişkin bilgilerin değişmesi veya silinmesi,

d) Yeni bir dengeleme biriminin kayıt altına alınması,

e) Yeni bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kayıt altına alınması,

f) Yeni bir ölçüm sisteminin kayıt altına alınması,

g) Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruba katılması ya da dahil olduğu dengeden sorumlu grubu değiştirmesi, hallerinde güncellenir.

(2) Piyasa katılımcıları, portföylerinde yer alan serbest tüketicilere ilişkin uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimlerini portföylerinden çıkarma ya da portföylerine ekleme ile ilgili taleplerini madde 30/A'da belirtilen süreç kapsamında gerçekleştirir. **(Mülga cümle:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ (...)

(3) Bir güncelleme işleminin birden fazla piyasa katılımcısının kaydını etkilemesi durumunda, etkilenen piyasa katılımcılarının kayıt güncellemeleri eş zamanlı olarak yapılır.

(4) Bir piyasa katılımcısının, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini kendi hesabına kayıt ettirmek suretiyle tedarik yaptığı serbest tüketiciye tedarik yapmaktan vazgeçmek ve bu doğrultuda söz konusu serbest tüketiciye ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini kendi kaydından çıkartmak istemesi halinde, kayıt değişikliği başvurusu piyasa katılımcısı ile serbest tüketici arasındaki ikili anlaşmanın buna ilişkin hükümleri doğrultusunda yapılır.

(5) Bir piyasa katılımcısının halihazırda sistemde kayıtlı bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimini portföyüne kaydetmek istemesi veya sistemde kayıtlı bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin kayıt bilgilerinde değişiklik olması durumunda 28 inci madde ve madde 30/A'da tarif edilen süreçler uygulanır. Ancak 28 inci maddenin birinci fıkrası ve madde 30/A'nın birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen belgelerden sadece değişiklik olanlar Piyasa İşletmecisine yeniden sunulur.

(6) (Ek:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾ 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında oluşturulan kategoriler arasında yapılacak uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi değişiklikleri görevli (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ tedarik şirketleri tarafından her ayın (Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ yirminci gününden önceki son iş günü saat (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ 24:00'a kadar piyasa işletmecisine bildirir.

(7) (Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ Piyasa katılımcısı unvan, adres, vergi numarası, vergi dairesi değişikliği ile birleşme, devir, fesih gibi hallerde; değişiklikle ilgili ticaret sicil gazetesini ve talep edilen diğer belgeleri takip eden faturalama süreci öncesinde Piyasa İşletmecisine sunar.

Piyasa katılımcılarının dengeden sorumlu gruptan ayrılımları

MADDE 34 – (1) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Bir piyasa katılımcısının dahil olduğu dengeden sorumlu gruptan ayrılmasına ilişkin kayıt değişikliği başvurusu, ilgili piyasa katılımcısı ve dengeden sorumlu grup adına denge sorumluluğunu üstlenmiş dengeden sorumlu taraf arasındaki anlaşmanın bu konuya ilişkin hükümleri doğrultusunda, ilgili piyasa katılımcısı veya dengeden sorumlu tarafça yapılır. Bir piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu gruptan ayrılmasının işlerlik kazanması, gruptan ayrılma ile ilgili işlemlerin tamamlandığı fatura dönemini takip eden ilk fatura dönemi itibarıyla başlar.

(2) Bir dengeden sorumlu gruptan ayrılıp başka bir dengeden sorumlu gruba katılmayan piyasa katılımcılarının kayıtları Piyasa İşletmecisi tarafından güncellenerek bu piyasa katılımcıları dengeden sorumlu taraf olurlar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Vadeli Elektrik Piyasası, Gün Öncesi Piyasası ve Gün İçi Piyasasına İlişkin Hükümler ⁽²⁷⁾

BİRİNCİ BÖLÜM

Vadeli Elektrik Piyasası ⁽²⁷⁾

Vadeli elektrik piyasasına ilişkin genel esaslar

MADDE 35 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

- a) İşlemler teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi bazında gerçekleştirilir.
- b) Kontratlar, seans süresince sürekli ticaret metoduna göre işlem görür. Piyasa İşletmecisi tarafından VEP Usul ve Esaslarında öngörülen durumlarda işleme açılan kontratlar için geçici süreyle sürekli ticaret metodu yerine ihale yöntemi kullanılmasına karar verilebilir.
- c) İşlem görecektir kontratlar, VEP Usul ve Esasları kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir.
- ç) Eşleşen teklifler piyasa katılımcısı için teslimat dönemi içinde yük tipi ile belirlenen zaman dilimi boyunca elektrik enerjisinin teslim edilmesi ya da teslim alınması yükümlülüğü doğurur.
- d) İlgili kontrat işleme kapanmadan önce açık pozisyon kapatıldığında, piyasa katılımcısının fiziki teslimat zorunluluğu ortadan kalkar.
- e) Vadeli elektrik piyasasında gerçekleşen her bir eşleşmede Piyasa İşletmecisi ilgili piyasa katılımcısına karşı taraftır.

(2) Vadeli elektrik piyasasında günlük iş akışı içerisinde; seans öncesi, seans, seans sonrası, günlük gösterge fiyatının ilanı ve gün sonu işlemleri yer alır.

Vadeli elektrik piyasası kontratları

MADDE 36 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasasında, Piyasa İşletmecisi tarafından teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi belirlenerek oluşturulan kontratlar işlemlere açılır.

(2) Teslimat dönemi, ilgili kontrata taraf olan piyasa katılımcılarının fiziki teslimat yükümlülüklerini kapsayan günleri ifade eder.

(3) Yük tipi, ilgili kontrata taraf olan piyasa katılımcılarının fiziksel teslimat yükümlülüklerini kapsayan teslimat döneminin her bir gününde fiziksel teslimata konu olan uzlaştırma dönemlerini ifade eder.

(4) Piyasanın ihtiyaçları doğrultusunda Piyasa İşletmecisi tarafından farklı teslimat dönemleri ve yük tipleri tanımlanabilir. Piyasa İşletmecisi tanımlanan yeni kontratları, piyasa katılımcılarına ve Kuruma bildirerek işleme açabilir.

(5) Piyasa İşletmecisi tarafından kontratların işlem gördüğü seansların başlangıç ve bitiş saatleri belirlenerek piyasa katılımcılarına duyurulur.

(6) Piyasa İşletmecisi tarafından işleme açılacak olan kontratların basamaklandırılması ile seans içinde veya seans öncesinde kontratların bir kısmının veya tamamının işlemlerinin, fiyat hareketlerine ve işlem miktarlarına bağlı olarak geçici olarak durdurulması veya sonlandırılmasına ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasası teklifleri

MADDE 37 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa katılımcıları, Piyasa İşletmecisi tarafından işlemlere açılan kontratlara VEP Usul ve Esaslarında belirtilen teklif tiplerine göre teklif sunabilir.

(2) Piyasa İşletmecisi, vadeli elektrik piyasası için yeni teklif tipleri tanımlayabilir.

(3) Teklifler, VEP Usul ve Esaslarında belirtilen çerçevede teslimat dönemi içinde yük tipi ile belirlenen zaman dilimi boyunca her bir uzlaştırma dönemi için aynı miktar ve fiyat bilgilerinden meydana gelir.

(4) Teklifler, fiyatlar için virgülden sonra iki haneli TL/MWh, miktarlar için lot cinsinden 1 lot ve katları olacak şekilde bildirilir.

(5) Kontratlar için sunulan tekliflere ilişkin olarak tekliflerde bulunması zorunlu hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasasında fiyatlar, fiyatların belirlenmesi ve ilanı

MADDE 38 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasasında, ilgili kontratlar için detayları VEP Usul ve Esaslarında belirlenen;

- a) Günlük gösterge fiyatı,
- b) Baz fiyat,
- c) Açılış fiyatı,

Piyasa İşletmecisi tarafından tespit ve ilan edilir.

Vadeli elektrik piyasasında tekliflerin eşleşmesi ve ticari işlem onayı

MADDE 39 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına sundukları tekliflerin aktif olarak kaydedilmesini takiben tekliflerin eşleştirilmesine ilişkin işlemler aşağıda belirtildiği şekilde yürütülür:

- Teklifler, her bir kontrat türü için kendi içlerinde ayrı ayrı değerlendirilir.
- Teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi aynı olan ve aynı yönde verilen tekliflerden fiyatı iyi olan teklif önceliklidir.
- Teklif bölgesi, teslimat dönemi ve yük tipi aynı olan ve aynı yönde verilen eşit fiyatlı tekliflerden ilk önce kaydedilen teklif önceliklidir.
- Alış teklifi için fiyatı en yüksek olan, satış teklifi için fiyatı en düşük olan teklifler teklif defterinde en iyi teklif olarak gösterilirler.
- Eşleşme fiyatı, eşleşen tekliflerden ilk kaydedilen teklifin fiyatıdır.
- Tekliflerin eşleşmesi durumunda taraflar için ilgili teklifler pozisyona dönüşür.

(2) Eşleşen teklifler en iyi fiyatlı teklif sırasından çıkarılır ve Piyasa İşletmecisi, ilgili piyasa katılımcılarına ticari işlem onaylarını PYS üzerinden bildirir. Kısmen eşleşme olması durumunda, eşleşmemiş kalan miktar, teklif geçerli olduğu sürece teklif defterinde yer alır.

(3) Vadeli elektrik piyasasında tekliflerin eşleşmesi, ticari işlem onayı ve eşleşmelere ilişkin itirazlara dair hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasasında günlük fiyat değişim, işlem ve pozisyon limitleri

MADDE 40 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

- Günlük fiyat değişim limitleri Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir ve ilan edilir.
- Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa bazında ve/veya piyasa katılımcısı bazında işlem ve pozisyon limitleri belirlenir.
- Günlük fiyat değişim limitleri ile işlem ve pozisyon limitlerine ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Vadeli elektrik piyasasında tekliflerin ve işlemlerin iptali

MADDE 41 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) İşleme taraf olan en az bir piyasa katılımcısının başvurusu üzerine veya resen, Piyasa İşletmecisi tarafından;

- Piyasa işletmecisinden kaynaklı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılardan kaynaklanan hataların ortaya çıkması durumunda,
- Piyasa katılımcılarının ve/veya kontratların işlemlerini durduracak diğer maddi unsurların varlığı halinde,
- Piyasa bozucu veya haksız menfaat elde etmeye yönelik olan teklif ve işlemlerin tespit edilmesi durumunda,
- Piyasa İşletmecisine karşı mali yükümlülüklerin yerine getirilmemesi neticesinde net pozisyon artırıcı teklifler bulunması durumunda,
- Teklif fiyatlarının günlük fiyat değişim limitleri dışında kalması halinde,
- Seans sonrasında ve/veya işlem görmenin geçici olarak durdurulması hallerinde askıya alınan tekliflerin, teklif defterine önceliğini kaybetmeden iletilebilmesi için VEP Usul ve Esasları uyarınca belirtilen teklif bildirimi koşullarını sağlamaması durumunda,

bekleyen tekliflerin ve/veya gerçekleşen işlemlerin tamamı veya bir kısmı Piyasa İşletmecisi tarafından iptal edilir.

(2) İptal işlemine ilişkin bilgilendirme PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulur.

Vadeli elektrik piyasasına erişimin askıya alınması

MADDE 42 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa İşletmecisi aşağıdaki hallerde ilgili piyasa katılımcısının PYS'ye erişimini ve/veya bu kapsamda hak ve borç doğuracak işlemler yapmasını katılım anlaşması uyarınca askıya alabilir:

- VEP Usul ve Esaslarına aykırı işlemlerin düzeltilmemesi,
- Piyasa katılım koşullarının herhangi birinin ortadan kalkması,
- Vadeli elektrik piyasasının işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, Kurul kararı, yetkili makam ve mercilerin kararı ile alınan önlem veya kısıtlamanın bulunması.

(2) Piyasa İşletmecisi, olağan dışı durumların veya piyasasının işleyişine etki edebilecek herhangi bir yasal şart, yargı kararı, Kurul kararı, yetkili makam ve mercilerin kararlarının varlığı halinde tüm piyasa katılımcılarının PYS'ye erişimini VEP Usul ve Esaslarında belirtilen şartlar çerçevesinde tamamen ya da kısmen askıya alabilir.

(3) Birinci ve/veya ikinci fıkralar kapsamında PYS'ye erişimin VEP Usul ve Esasları ya da ilgili sözleşme şartları çerçevesinde askıya alınmasından sonra, askıya alınmaya neden olan koşulların ortadan kalkması durumunda takip edilecek süreç VEP Usul ve Esaslarında belirlenir.

Vadeli elektrik piyasası arıza ve bakım süreçleri

MADDE 43 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa İşletmecisinin piyasa faaliyetlerinin yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini engelleyecek nitelikte problemler oluşması, PYS'de bakım yapılması veya Piyasa İşletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi durumunda PYS arıza ve bakım süreçleri uygulanır.

(2) Piyasa İşletmecisi; PYS'nin arızalanması, PYS'de bakım yapılması veya bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan sürede tamamlamayacağına ortaya çıkması durumunda süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler veya ilgili kontratları askıya alır. PYS arıza süreçlerinin sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur. PYS bakım zamanlarının başlama ve sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

(3) Her bir piyasa katılımcısı, PYS arıza veya bakım süreçlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilecek en az bir kişi belirler ve bu kişinin iletişim bilgilerini Piyasa İşletmecisine bildirir.

(4) Piyasa İşletmecisi, PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza ve bakımları sebebiyle ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

Vadeli elektrik piyasasında temerrüt yönetimi esasları

MADDE 44 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasasında; teminata, temerrüt garanti hesabı katkı payına ve fatura ödemeye ilişkin yükümlülüklerini zamanında yerine getirmeyen piyasa katılımcıları temerrüde düşmüş sayılır.

(2) Temerrüde düşen piyasa katılımcılarının sahip oldukları pozisyonlar, Piyasa İşletmecisi tarafından VEP Usul ve Esaslarında belirtilen yöntemler kullanılarak kapatılır.

(3) Piyasa İşletmecisi, VEP Usul ve Esaslarında düzenlenen hususlar çerçevesinde, temerrüde düşen piyasa katılımcısına ait pozisyonların kapatılmasına, pozisyonların devri amacıyla ihale düzenlenmesine, pozisyonların temerrüde düşmemiş piyasa katılımcılarına zorunlu olarak dağıtımına veya pozisyonların resen sonlandırılmasına yetkilidir.

(4) Piyasa İşletmecisi, temerrüt yönetimi kapsamında temerrüde düşen piyasa katılımcıları adına merkezi karşı taraf sıfatıyla; vadeli elektrik piyasasında, gün öncesi piyasasında ve gün içi piyasasında işlem yapmaya yetkilidir.

(5) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak ilgili mevzuat uyarınca hesaplanan teminatları sunmayan ve/veya temerrüt durumuna düşen piyasa katılımcılarının söz konusu piyasalarda piyasa faaliyetlerinde bulunması bu Yönetmelik ile VEP Usul ve Esaslarında düzenlenen çerçevede kısmen veya tamamen engellenebilir.

Vadeli elektrik piyasasında piyasa yapıcılığı

MADDE 45 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa İşletmecisi tarafından VEP Usul ve Esaslarında belirlenen kurallar çerçevesinde faaliyette bulunmak, piyasanın işlem hacmini ve etkinliğini artırmak üzere piyasa yapıcılar görevlendirilebilir.

Vadeli elektrik piyasasında özel işlem bildirimi

MADDE 46 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasasında, piyasa katılımcıları VEP Usul ve Esaslarında belirtilen kriterleri sağlayan tekliflerini, teklif defterine kaydetmeden işleme dönüştürmek amacıyla Piyasa İşletmecisine bildirebilirler.

(2) Özel işlem bildirimine ilişkin onay koşulları, teminat ve pozisyon limiti kontrolleri ile diğer kurallara ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

(Değişik başlık:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer) Gün öncesi planlama kapsamındaki sistem satış ve sistem alış talimatlarının etiket değerlerinin belirlenmesine ilişkin esaslar

MADDE 47 – (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

Gün öncesi planlama kapsamındaki bildirimler

MADDE 48 – (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

İKİNCİ BÖLÜM **Gün Öncesi Piyasası**

Gün öncesi piyasanın işleyişine ilişkin genel esaslar

MADDE 49 – (1) Gün öncesi piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür;

a) Gün öncesi piyasası işlemleri günlük olarak, saatlik bazda gerçekleştirilir. Her bir gün, 00:00'dan başlayıp, ertesi gün 00:00'da sona eren saatlik zaman dilimlerinden oluşur,

b) Gün öncesi piyasasında gerçekleşen işlemler ilgili zaman dilimi boyunca sabit seviyeli arz ya da talebe karşılık gelir,

c) Gün öncesi piyasasında kabul edilen alış-satış teklifleri ilgili piyasa katılımcısı için fiziksel elektrik arzı ya da talebi yükümlülüğü doğurur,

ç) Gün öncesi piyasasında sonuçlandırılan her bir işlemde Piyasa İşletmecisi ilgili piyasa katılımcısına taraftır,

d) Gün öncesi piyasasına sunulan tüm teklifler belli bir teklif bölgesi, belli bir gün ve o gün içindeki belli bir zaman dilimi için geçerlidir,

e) Gün öncesi piyasasında sonuçlandırılan her bir işlem, aktif elektrik enerjisinin uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktasında veya ulusal iletim sisteminin komşu ülke iletim sistemi ile bağlantı noktasında teslim edilmesi suretiyle tamamlanır.

Gün öncesi piyasası süreci

MADDE 50 – (1) Gün öncesi piyasası günlük olarak yürütülür ve aşağıda belirtilen adımlardan meydana gelir:

a) Birden fazla teklif bölgesinin bulunması durumunda, Piyasa İşletmecisi, her gün saat 09:30'a kadar, Sistem İşletmecisi tarafından belirlenmiş olan bir gün sonrasında saatlik olarak gün öncesi piyasası için kullanılacak iletim kapasitesi değerlerini piyasa katılımcılarına bildirir.

b) Her gün **(Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)** saat 11:30'a kadar, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları gün öncesi piyasası tekliflerini PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirirler. Bildirilen her bir gün öncesi piyasası teklifi Piyasa İşletmecisi **(Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)** tarafından 12:00'a kadar 57 nci madde hükümleri doğrultusunda değerlendirilerek teklif teyit ya da reddedilir.

c) **(Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** Her gün saat 12:00-13:00 arasında Piyasa İşletmecisi, bir sonraki güne ait her bir saat ve her bir teklif bölgesi için, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** nihai piyasa takas fiyatını hesaplar.

ç) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾⁽²⁰⁾** Her gün saat 13:00'da; Piyasa İşletmecisi, her bir piyasa katılımcısının gün öncesi piyasasında gerçekleştirdiği alış-satış miktarlarını içeren ticari işlem onayını gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarına PYS aracılığı ile bildirir.

d) Her gün saat 13:00 – 13:30 arasında; gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları Piyasa İşletmecisi tarafından kendilerine bildirilen ticari işlem onaylarını kontrol ederek, gerekli olduğu durumlarda ticari işlem onaylarına ilişkin itirazlarını Piyasa İşletmecisine bildirirler.

e) Her gün saat 13:30 – 14:00 arasında; Piyasa İşletmecisi itirazları değerlendirerek, ilgili piyasa katılımcılarına itirazlarının sonucunu bildirir.

Teklif bölgelerinin belirlenmesi ve duyurulması

MADDE 51 – (1) Sistem İşletmecisi, düzenli olarak, iletim sistemindeki uzun vadeli, büyük çaplı ve süreklilik arz eden olası kısıtları belirlemek üzere gerekli analiz ve çalışmaları gerçekleştirir. Bu analiz çerçevesinde, Sistem İşletmecisi, ulusal elektrik sistemini teklif bölgesi olarak adlandırılan alanlara ayırır.

(2) Sistem İşletmecisinin teklif bölgelerinin sınır tanımlarındaki değişiklikleri, teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslarda belirtilen zaman sınırları içerisinde Piyasa İşletmecisine bildirmesi esastır. Teklif bölgelerinin sınır tanımlarındaki değişiklikler Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

(3) **(Ek:RG-2/2/2020-31027)** Teklif bölgelerine dair uygulamanın yürürlüğe konulması ile birlikte söz konusu uygulama sonucundan etkilenecek vadeli elektrik piyasası kontratları ve bu kontratlardaki pozisyonlara ilişkin hususlar piyasa katılımcılarına duyurulur.

Ticaret sınırlarının belirlenmesi ve duyurulması

MADDE 52 – (1) Sistem İşletmecisi ilgili mevzuat uyarınca her gün teklif bölgeleri arasındaki ticaret sınırlarını belirler. Ticaret sınırları dahilindeki tüm iletim kapasitesi Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına sunulur. Sistem İşletmecisi, her gün saat 09:30'a kadar bir gün sonrasında saatlik olarak gün öncesi piyasası için kullanılacak iletim kapasitesini belirler ve Piyasa İşletmecisine bildirir. Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen gün öncesi piyasası için kullanılacak iletim kapasitesi değerleri Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

Gün öncesi piyasası teklifleri

MADDE 53 – (1) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları, gün öncesi piyasası kapsamında saatlik ve/veya blok ve/veya esnek teklifler sunabilirler. Herhangi bir saat için gün öncesi piyasasına sunulan tüm tekliflerin ilgili piyasa katılımcısı tarafından aynı anda yerine getirilebilir olması esastır.

(2) Gün öncesi piyasası teklifleri farklı saatler için değişiklik gösterebilen miktar ve fiyat bilgilerinden meydana gelir. Bildirilen tüm teklif fiyatları yüzde birlik hassasiyete sahiptir ve Türkiye'nin resmi para birimindedir. **(Değişik cümle:RG-3/11/2011-28104)⁽⁷⁾** Bildirilen tüm teklif miktarları 0,1 MWh'e eşdeğer olan lotlar ve katları cinsinden ifade edilir.

(3) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁵⁾** Gün öncesi piyasasında verilen teklifler asgari olarak aşağıdaki bilgileri içerir:

a) İlgili piyasa katılımcısının adı ve gün öncesi piyasasına katılım kodu,

b) Teklifin geçerli olduğu gün,

c) Teklif zaman aralığı,

ç) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,

d) Teklif tipi,

e) Fiyat ve miktar bilgisi,

f) Esnek teklifler için teklif süresi.

(4) Gün öncesi piyasasına sunulan tüm tekliflerin yapısı ve hangi bilgileri içermesi gerektiği Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek Piyasa Yönetim Sistemi (PYS) aracılığıyla piyasa katılımcılarına bildirilir.

(5) Gün öncesi piyasası teklifleri, sadece, ilgili piyasa katılımcısının üretim ya da tüketim yaptığı ya da uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin bulunduğu teklif bölgeleri için verilebilir.

(6) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾Gün öncesi piyasasına teklifler “Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar” ile “Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar” uyarınca verilir.

Gün öncesi piyasasında fark tutarı

MADDE 53/A – (Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(1) Gün öncesi piyasası kapsamında yuvarlama, blok ve esnek teklifler sebebiyle oluşan günlük sistem alış tutarı ve sistem satış tutarı arasındaki farkın finanse edilmesi amacıyla, gün öncesi piyasası katılımcılarından fark tutarı alınır.

(2) **(Değişik:RG-2/2/2020-31027)** Fark Tutarı Yöntemi, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanır ve internet sitesinde yayımlanır. Piyasa İşletmecisi, Kurum tarafından Yöntemde gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendine tanınan süre içerisinde tamamlar.

Saatlik alış-satış tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 54 – (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

Blok alış satış tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 55 – (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

Esnek satış tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 56 – (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

Gün öncesi piyasası tekliflerinin bildirilmesi ve teyit edilmesi

MADDE 57 –(1) Herhangi bir güne ilişkin gün öncesi piyasası tekliflerinin bildiriminin yapılabileceği, ilgili günün 5 gün öncesinden başlayarak, bir önceki gün **(Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)**saat 11:30’a kadar süren zaman dilimine teklif bildirim süresi adı verilir. Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından, herhangi bir güne ilişkin gün öncesi piyasası teklifleri, teklif bildirim süresi içinde, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilir.

(2) Tekliflerin, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından belirtilen teklif bildirim süresi içerisinde, 66 ncı madde hükümleri doğrultusunda, mevcut olan tüm iletişim imkanları kullanılarak Piyasa İşletmecisine bildirilir.

(3) Gün öncesi piyasası tekliflerinin bildirimi, tekliflerin PYS’ye kaydının tamamlanması ile gerçekleştirilir. Tekliflerin PYS’ye kaydının tamamlanması asgari olarak teklife bir kayıt numarası verilmesi ve teklifin PYS’ye giriliş zamanının saat, dakika, saniye olarak kaydedilmesi suretiyle gerçekleştirilir. PYS’ye kaydı tamamlanan gün öncesi piyasası teklifleri, gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından, sadece kendi teklifleri ile sınırlı olmak üzere, PYS aracılığıyla görüntülenebilir.

(4) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)**⁽¹⁵⁾ PYS aracılığıyla bildirilen her bir gün öncesi piyasası teklifi Piyasa İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları ya da Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen; her bir piyasa katılımcısı tarafından gün öncesi piyasasına teklif edilebilecek toplam alış ya da satış miktarı sınırlarının aşıp aşılmadığının tespit edilmesi amacıyla kontrol edilir. Belirtilen kriterleri sağlayan teklifler Piyasa İşletmecisi tarafından teyit edilirler. Teyit edilen gün öncesi piyasası teklifleri geçerlilik kazanır. Belirtilen kriterleri sağlamayan teklifler Piyasa İşletmecisi tarafından gerekçesi belirtilerek reddedilir ve gün öncesi piyasası faaliyetleri kapsamında dikkate alınmaz. Bu şekilde Piyasa İşletmecisi tarafından reddedilen bir gün öncesi piyasası teklifi ilgili piyasa katılımcısı tarafından teklif bildirim süresi içerisinde, belirtilen kriterleri sağlayacak şekilde düzeltilerek yeniden bildirilebilir.

(5) Gün öncesi piyasasına katılan bir piyasa katılımcısı tarafından bildirimi yapılmış ya da teyit edilerek geçerlilik kazanmış olan bir gün öncesi piyasası teklifi, ilgili piyasa katılımcısı tarafından, teklif bildirim süresi dahilinde yeni bir teklif ile değiştirilebilir. Değişiklik yapılan her bir teklifin bu maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen kriterler doğrultusunda kontrol edilerek yeniden teyit edilmesi esastır. Teyit edilmiş olan herhangi bir gün öncesi piyasası teklifi, teyit edilmiş olan yeni bir teklif ile değiştirilmediği sürece geçerliliğini sürdürür. Bir gün öncesi piyasası teklifinde yapılan her bir değişikliğe ilişkin kayıtlar PYS’de saklanır.

(6) **(Ek:RG-9/8/2019-30857)**⁽²⁶⁾ Piyasa katılımcıları tarafından gün öncesi piyasasına bildirilebilecek azami alış ve satış miktarları Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanan Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem uyarınca hesaplanır. Piyasa katılımcısının bu miktarları aşan teklif sunması durumunda, söz konusu Yöntem uyarınca piyasa katılımcısına ait tüm teklifler PYS aracılığıyla iptal edilir.

MADDE 57/A – (Ek:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁶⁾

(1) Piyasa İşletmecisi tarafından karşılığı olmayan piyasa işlemi yaptığı tespit edilen piyasa katılımcıları hakkında uygulanacak avans alacağının bloke edilmesi ve diğer işlemlere ilişkin hususlar Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntemde düzenlenir.

(2) Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanır ve internet sitesinde yayımlanır. Piyasa İşletmecisi, Kurum tarafından anılan Yöntemde gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendisine tanınan süre içerisinde tamamlar.

Gün öncesi piyasasında fiyat belirleme süreci

MADDE 58 –(1) Gün öncesi piyasasında gün öncesi fiyatlarının belirlenmesi süreci günlük olarak, **(Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)** hergün saat 12:00 - 13:00 arasında, ilgili günün her bir saati için yürütülür ve aşağıdaki adımlardan meydana gelir:

a) Tüm teklif bölgeleri için sunulmuş olan gün öncesi piyasası teklifleri dikkate alınarak, bölgeler arasındaki iletim kısıtları dikkate alınmaksızın, ilgili günün her bir saati için tek bir KPTF hesaplanır.

b) Her bir teklif bölgesi için KPTF seviyesinde gerçekleşen alış-satış miktarları ve birbiri arasında iletim kısıtı olan hatlarla bağlı her iki teklif bölgesi için bölgeler arası öngörülen enerji akış miktarları tespit edilir. Bölgeler arası öngörülen akış miktarlarının, gün öncesi piyasası için tahsis edilmiş olan iletim kapasitesinden daha az ya da eşit olduğu durumda ilgili teklif bölgeleri için KPTF, NPTF olarak belirlenir. Bölgeler arası öngörülen akış miktarlarının, gün öncesi piyasası için tahsis edilmiş olan iletim kapasitesini aştığının tespit edilmesi durumunda, bölgeler arası iletim kısıtlarını giderecek şekilde her bir teklif bölgesi ve her bir saat için ayrı NPTF’ler belirlenir.

c) Belirlenen NPTF seviyesinde her bir piyasa katılımcısının gün öncesi piyasası kapsamında gerçekleştirdiği alış ya da satış miktarı belirlenerek piyasa katılımcılarına ticari işlem onayıyla bildirilir.

Gün öncesi piyasasında eşleştirme ve KPTF’nin belirlenmesi

MADDE 59 – (Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(1) Tüm teklif bölgeleri için, Kurul tarafından onaylanan Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde KPTF ve eşleşme miktarları belirlenir.

Gün öncesi piyasasında kısıt giderme süreci ve NPTF’lerin belirlenmesi

MADDE 60 –(1) (Mülga ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ (...) KPTF'lerin belirlenmesinin ardından Piyasa İşletmecisi her bir teklif bölgesi için, KPTF seviyesindeki alış ve satış miktarlarını hesaplar. Alış ve satış miktarları, ilgili teklif bölgesi için verilen saatlik alış-satış tekliflerinde fiyatları KPTF'ye eşit fiyat-miktar ikililerindeki miktarlar ve kabul edilen blok ve esnek teklif miktarları dikkate alınarak hesaplanır.

(2) İlgili teklif bölgesi için KPTF seviyesindeki alış ve satış miktarları arasındaki fark, gün öncesi piyasası işlemleri için ayrılmış olan iletim kapasitesinden daha az ya da eşitse ilgili teklif bölgesi için NPTF, KPTF'ye eşit olarak belirlenir.

(3) **(Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** Birden fazla teklif bölgesi için, KPTF seviyesindeki alış ve satış miktarları arasındaki farkın, gün öncesi piyasası işlemleri için ayrılmış olan iletim kapasitesinden büyük olması durumunda, iletim kısıtları gözetilerek NPTF'ler belirlenir.

(4) **(Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** Azami fiyat seviyesinde sunulan talepten daha az arz olduğu durumlarda, Piyasa İşletmecisi, azami fiyat limitlerinin artırılarak gün öncesi piyasası tekliflerinin yeniden toplanması ve piyasa işlemlerinin yenilenmesi ya da bu kesişim elde edilene kadar, saatlik alış teklif miktarlarının tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yollarından birini ya da her ikisini birden uygulayabilir. Asgari fiyat seviyesinde sunulan arzdan daha az talep olduğu durumlarda, Piyasa İşletmecisi asgari fiyat limitlerinin azaltılarak gün öncesi tekliflerinin yeniden toplanması ya da bu kesişim elde edilene kadar, saatlik satış teklif miktarlarının tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yollarından birini ya da her ikisini uygulayabilir. Gün öncesi piyasası işlemlerinin yenilenmesi durumunda, işlemlerin gerçekleştirileceği zaman planı Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur. Kesişim elde edilene kadar, alış teklif miktarlarının tüm piyasa katılımcılarını eşit oranda etkileyecek şekilde azaltılması yoluna gidilmesi durumunda, azaltılan talep miktarı Piyasa İşletmecisi tarafından Sistem İşletmecisine bildirilir. Bildirilen miktara ilişkin takip eden gün uygulanacak kesinti programı Sistem İşletmecisi tarafından belirlenir ve uygulanır.

(5) **(Ek:RG-3/11/2011-28104)⁽⁷⁾** Gün ışığından daha fazla yararlanılması amacıyla ileri saat uygulamasının yapıldığı günlerde, gün öncesi piyasası teklifleri 23 veya 25 saat için toplanır ve NPTF bu teklifler dikkate alınarak belirlenir.

Blok tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 61 – (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

Esnek satış tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 62 – (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

Ticari işlem onayı

MADDE 63 –(1) Piyasa İşletmecisi, her bir teklif bölgesi için NPTF'nin hesaplanmasını takiben, onaylanmış alış-satış miktarlarını içerir ticari işlem onayı ile, ilgili piyasa katılımcısına, kendisi için hesaplanan alış-satış miktarlarını bildirir.

(2) Ticari işlem onayı ilgili piyasa katılımcılarına saat 13:00'a kadar Piyasa İşletmecisi tarafından iletilir. Ticari işlem onayı en az şu bilgileri içerir:

- a) İlgili piyasa katılımcısının adı ve gün öncesi piyasasına katılım kodu,
- b) Teklif geçerlilik tarihi,
- c) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁵⁾** Teklifin kabul edildiği zaman dilimi,
- ç) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,
- d) İlgili piyasa katılımcısı tarafından alınıp satılan miktarlar,
- e) Onaylanmış alış-satış fiyatı.

(3) Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarına, bu bildirimlerin içeriğinde hata bulunması durumunda itiraz edebilmeleri için saat 13:30'a kadar süre tanınır. İtirazlar sadece hatanın Piyasa İşletmecisinden kaynaklanması durumunda kabul edilir. İtirazın haklı olması durumunda, Piyasa İşletmecisi alış-satış miktarlarını düzelterek, düzeltilmiş ticari işlem onayını saat 14:00'e kadar ilgili piyasa katılımcısına göndermekle yükümlüdür. 65 inci maddede belirlenen PYS arıza prosedürleri uyarınca ticari işlem onayının iletilmesinin gecikmesi durumunda, piyasa katılımcılarına, ticari işlem onayının Piyasa İşletmecisi tarafından gönderildiği zamandan başlamak üzere, 30 dakikalık itiraz süresi tanınır. Piyasa İşletmecisi, bu itirazın haklı olması durumunda, düzeltilmiş ticari işlem onayını 30 dakika içerisinde ilgili katılımcıya göndermekle yükümlüdür.

(4) Yapılan itiraz Piyasa İşletmecisi tarafından haklı bulunmadığı sürece, ilgili piyasa katılımcısının yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Kendisine tanınan süre içinde itirazda bulunmayan ilgili piyasa katılımcısı, ticari işlem onayını tüm içeriğiyle birlikte kabul etmiş sayılır. Yapılan ticari işlem onayları, itiraz süresinin tamamlanmasından sonra içerdikleri miktarlar çerçevesinde sözleşme niteliği kazanırlar.

(5) Ticari işlem onaylarının gecikmesi durumunda, Piyasa İşletmecisi, gerekli görmesi halinde, piyasa katılımcılarına duyurmak şartıyla, ticari işlem onayları ve itirazlar için farklı kuralları belirleyebilir.

Gün öncesi piyasası sonuçlarının sistem işletmecisine bildirilmesi

MADDE 64 –(1) Ticari işlem onayından sonra, Piyasa İşletmecisi, Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen zaman çizelgesi dahilinde, ticari işlem onayları tamamlanmış gün öncesi piyasası sonuçlarını, Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen formatta Sistem İşletmecisine**(Ek ibare:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾** PYS aracılığı ile sunar.

Gün öncesi piyasası kapsamında PYS arıza prosedürleri (Değişik başlık:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

MADDE 65 – (1) Piyasa İşletmecisinin**(Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾** gün öncesi piyasası faaliyetlerinin yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım ya da diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini önleyecek nitelikte problemler oluşması veya Piyasa İşletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi durumunda PYS arıza prosedürleri uygulanır.

(2) PYS'nin beklenmedik şekilde arızalanması durumunda, Piyasa İşletmecisinin bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan süre zarfında tamamlayamayacağına ortaya çıkması durumunda Piyasa İşletmecisi, süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler. Bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmesi gereken bildirimler 66 ncı maddede belirtilen alternatif kanalları kullanarak gerçekleştirilir. Piyasa İşletmecisinin PYS'nin arızalanması ve ilgili günün başlamasından önce gün öncesi piyasası işlemlerini tamamlayamaması durumunda, piyasa katılımcılarının bu durumun başlamasından bir önceki gün ya da Piyasa İşletmecisi tarafından duyurulacak benzer bir güne ait ticari işlem onaylarında yer alan değerler, arıza durumunun devam ettiği sürece, saatlik olarak kullanılır. PYS arıza prosedürlerinin sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcılarına duyurulur.

(3) Piyasa İşletmecisi ve gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları PYS arıza prosedürlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilecek en az bir kişiyi belirlemek, ilgili telefon ve faks numaralarını karşı tarafa sağlamak ve iletişim bilgileri değiştiğinde karşı tarafı bilgilendirmekle yükümlüdürler.

(4) Piyasa İşletmecisi PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza prosedürlerinin yürütülmesi sonucunda ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

Gün öncesi piyasası kapsamındaki bildirimler

MADDE 66 – (1) Gün öncesi piyasası kapsamında,

- a) Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen teklif bölgelerinin Piyasa İşletmecisine ve ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,
- b) Sistem İşletmecisi tarafından belirlenen, gün öncesi piyasası için kullanılacak iletim kapasitelerinin Piyasa İşletmecisine ve ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,
- c) gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından gün öncesi piyasası tekliflerinin Piyasa İşletmecisine bildirilmesi,

ç) gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından bildirilmiş olan gün öncesi piyasası tekliflerinin teyit ya da reddine ilişkin bilginin ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

d) teklif bölgeleri için belirlenmiş gün öncesi fiyatlarının piyasa katılımcılarına duyurulması,

e) Piyasa İşletmecisi tarafından ticari işlem onaylarının ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

f) ticari işlem onaylarına gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından yapılan itirazların Piyasa İşletmecisine ve sonuçlarının Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

g) gün öncesi piyasası sonuçlarına ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından Sistem İşletmecisine yapılan bildirimler,

ğ) yukarıda belirtilenler dışında Piyasa ve Sistem İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına yapılacak olan tüm bildirimler, yayımlanacak olan tüm bilgiler ve yapılacak olan tüm duyurular,

h) yukarıda belirtilenler dışında ilgili piyasa katılımcıları tarafından Piyasa ve/veya Sistem İşletmecisine yapılacak olan tüm bildirimler

PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2) **(Değişik:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Piyasa katılımcıları PYS'ye erişim sağlayabilmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Ancak, PYS'nin işler halinde olmaması durumunda bildirimler Piyasa İşletmecisinin belirleyeceği ve piyasa katılımcılarına duyuracağı yöntem ile gerçekleştirilir. Belirlenen yöntem ile yapılan bildirimler Piyasa İşletmecisi tarafından PYS'ye aktarılır.

(Ek bölüm:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gün İçi Piyasası

Gün içi piyasasının işleyişine ilişkin genel esaslar

MADDE 66/A – (1) Gün içi piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Gün içi piyasası işlemleri saatlik bazda gerçekleştirilir. Gün içi piyasası günü 00:00'da başlayıp ertesi gün 00:00'da sona erer.

b) Gün içi piyasasında eşleşen teklifler piyasa katılımcısı için ilgili zaman dilimi boyunca sabit seviyeli fiziksel elektrik arzı veya talebi yükümlülüğü doğurur.

c) Gün içi piyasasında dikkate alınan her bir teklifte Piyasa İşletmecisi ilgili piyasa katılımcısına taraftır.

ç) Gün içi piyasasında kontrat bazı sunulan her bir teklif, belli bir gün ve o gün içindeki belli bir zaman dilimi için geçerlidir.

d) Gün içi piyasasındaki işlemler gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar herhangi bir anda gerçekleşebilir.

e) Gün içi piyasasında eşleşmeler, tekliflerin teklif defterinde yer aldıktan hemen sonra eşleşebileceği ve ticari işlemin gerçekleşebileceği sürekli ticaret yöntemi ile gerçekleşir.

f) Gün içi piyasası kapı kapanış zamanı fiziksel teslimatın iki saat öncesidir. Piyasa İşletmecisi, en az bir ay öncesinden piyasa katılımcılarına ve Kuruma bildirmek koşuluyla gün içi piyasası kapı kapanış zamanını değiştirebilir.

Gün içi piyasası süreci

MADDE 66/B – (1) Gün içi piyasası sürekli olarak işletilir ve süreç aşağıda belirtilen adımlardan meydana gelir:

a) Birden fazla teklif bölgesinin bulunması durumunda, gün öncesi piyasasında kullanılmamış ve gün içi piyasasında kullanılabilecek teklif bölgeleri arası iletim kapasitesi sistemde değerlendirilir.

b) Gün içi piyasası katılımcıları, bir sonraki gün için gün içi piyasası tekliflerini her gün saat 18:00'dan başlayarak gün içi piyasası kapı kapanış zamanına kadar PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.

c) Gün içi piyasası teklifleri, eşleşmediği sürece ilgili piyasa katılımcısı tarafından ilgili kontratın geçerlik süresi dolana kadar güncellenebilir, iptal edilebilir veya askıya alınabilir. PYS, zaman bilgisini dikkate alarak teklife ilişkin yapılan son güncellemeyi esas alır.

ç) İlgili kontrat için sunulan satış teklifleri artan fiyata, alış teklifleri azalan fiyata göre PYS tarafından sıralanır. Aynı tipte ve aynı fiyata sahip tekliflerin olması durumunda, teklifler önce sunulma durumuna göre sıralanır.

d) Piyasa katılımcıları; teklif defterinde, alış veya satış yönünde, bir kontrata ilişkin en iyi fiyatlı tekliflerin toplam miktarını görebilir. Ayrıca aynı ekranda diğer tüm teklifler katılımcıları tarafından görülebilir.

e) Gün içi piyasası katılımcıları, tekliflerin eşleşmesini takiben kendilerine bildirilen ticari işlem onaylarını kontrol ederek 66/H maddesi uyarınca itirazlarını Piyasa İşletmecisine bildirir.

Gün içi piyasası teklifleri

MADDE 66/C – (1) Gün içi piyasasına saatlik veya blok kontratlar için teklif sunulabilir. Saatlik kontratlar için sunulan teklifler bölünebilir, blok kontratlar için sunulan teklifler ise bölünemez.

(2) Piyasa İşletmecisi, gün içi piyasası için yeni teklif tipleri tanımlayabilir.

(3) Gün içi piyasası teklifleri farklı kontratlar için değişiklik gösterebilen miktar ve fiyat bilgilerinden meydana gelir. Tekliflerde fiyatlar için virgülden sonra iki haneli TL/MWh, miktarlar için kontrat adeti kullanılır. Daha iyi fiyat, satış tekliflerinde daha düşük fiyatı, alış tekliflerinde ise daha yüksek fiyatı ifade eder.

(4) Kontratlarla verilen teklifler en az aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Piyasa katılımcısının adı ve gün içi piyasasına katılım kodu,

b) Teklifin geçerli olduğu gün,

c) Teklifin geçerli olduğu zaman dilimini tanımlayan kontrat,

ç) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,

d) Teklif tipi,

e) Teklifin yönü (alış veya satış),

f) Fiyat ve miktar bilgisi,

g) Teklifin geçerlik süresi,

ğ) Piyasa İşletmecisi tarafından istenecek ve PYS aracılığı ile piyasa katılımcılarına duyurulacak diğer bilgiler.

(5) Katılımcılar, teklife ilişkin olarak bitiş zamanı belirleyebilir, tamamını eşle veya yok et seçeneğini ya da olanı eşle ve yok et seçeneğini kullanabilir. Tamamını eşle veya yok et seçeneğinin kullanılması durumunda teklif, teklif defterinde yer almadan, sunulduğu anda tamamen eşleşir veya yok edilir. Olanı eşle ve yok et seçeneğinin kullanılması durumunda teklif, teklif defterinde yer almadan, sunulduğu anda uygun olan mevcut tekliflerle eşleşir ve yok edilir. Katılımcıların, teklife ilişkin olarak bitiş zamanı belirlememesi, tamamını eşle veya yok et seçeneğini ya da olanı eşle ve yok et seçeneğini kullanmaması durumunda, teklifler ilgili kontratın kapı kapanış zamanına kadar geçerli olur.

(6) Gün içi piyasası teklifleri için fiyat alt limiti 0 TL/MWh'tir.

Saatlik tekliflerin yapısı ve içeriği

MADDE 66/Ç – (1) Gün içi piyasası katılımcıları, geçerli olan saatlik kontratlar için tekliflerini, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.

(2) Saatlik teklifler tamamen veya kısmen eşleşebilir.

(3) Saatlik alış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktarı aşmayacak miktardaki elektrik enerjisini satın almak için teklif ettiği maksimum fiyattır.

(4) Saatlik satış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktarı aşmayacak miktardaki elektrik enerjisini satmak için teklif ettiği minimum fiyattır.

Blok tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 66/D –(1) Gün içi piyasası katılımcıları, bir saati veya birden fazla ardışık saati kapsayan geçerli blok kontratlar için tekliflerini, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.

(2) Blok alım teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktardaki elektrik enerjisini satın almak için teklif ettiği maksimum fiyattır.

(3) Blok satış teklifindeki fiyat, piyasa katılımcısının teklifte belirttiği miktardaki elektrik enerjisini satmak için teklif ettiği minimum fiyattır.

(4) Gün içi piyasası katılımcıları, bir günün aynı veya farklı zaman dilimlerini kapsayan birden fazla blok kontrat için teklif verebilir, PYS aracılığıyla en az bir saatlik zaman dilimini kapsayacak şekilde kendi blok kontratlarını tanımlayabilir.

(5) Bir blok kontrata sunulan teklif kapsadığı zaman dilimi için ya tamamen eşleşir ya da hiç eşleşmez.

Gün içi piyasası tekliflerinin bildirilmesi

MADDE 66/E –(1) Gün içi piyasası katılımcıları, herhangi bir güne ilişkin tekliflerini, bir önceki gün saat 18:00'da başlayarak ilgili kontratın geçerlik süresi sona erene kadar PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirir.

(2) Gün içi piyasası tekliflerinin bildirimi, tekliflerin PYS'ye kaydının tamamlanması ile gerçekleştirilir. Tekliflerin PYS'ye kaydının tamamlanması asgari olarak teklife bir kayıt numarası verilmesi ve teklifin PYS'ye giriliş zamanının saat, dakika, saniye olarak kaydedilmesi suretiyle gerçekleştirilir. PYS'ye kaydı tamamlanan gün içi piyasası teklifleri, gün içi piyasası katılımcıları tarafından PYS aracılığıyla görülebilir.

(3) PYS'ye kaydı tamamlanan bir gün içi piyasası teklifi; eşleşmediği, yeni bir teklifle değiştirilmediği, iptal edilmediği veya askıya alınmadığı takdirde ilgili kontratın geçerli olduğu süre boyunca aktiftir.

Gün içi piyasasında tekliflerin eşleşmesi ve ticari işlem onayı

MADDE 66/F –(1) Piyasa katılımcılarının tüm teklif bölgeleri için gün içi piyasasına sundukları tekliflerin aktif olarak kaydedilmesini takiben ilgili teklif bölgesinde;

a) Aynı saatlik kontrat için eşit veya daha iyi fiyata sahip saatlik karşı tekliflerin olması durumunda:

1) Karşı teklif eşit miktarda ise tamamen eşleşme,

2) Karşı teklif eşit miktarda değil ise eşleşme miktarı en düşük miktardaki teklifin miktarına eşit olacak şekilde kısmen eşleşme,

b) Aynı blok kontrat için eşit miktarda ve eşit veya daha iyi fiyata sahip karşı tekliflerin olması durumunda tamamen eşleşme gerçekleştirilir.

Gerçekleşen işlemin fiyatı, teklif defterine önce girilen teklifin fiyatıdır.

(2) Saatlik kontratlar ile blok kontratlar ayrı teklif defterlerinde tutulur ve blok kontratlara sunulan teklifler, saatlik kontratlara sunulan tekliflerle eşleşmez.

(3) Eşleşen teklifler en iyi fiyatlı teklif sırasından çıkarılır ve Piyasa İşletmecisi, ilgili piyasa katılımcılarına ticari işlem onaylarını PYS üzerinden bildirir. Kısmen eşleşme olması durumunda, eşleşmemiş kalan miktar, teklif geçerli olduğu sürece teklif defterindeki yerini korur ve sonrasında eşleşme imkanı bulabilir.

(4) Piyasa katılımcıları, ticari işlem onayının gerçekleşmesinden sonra PYS üzerinden eşleşme işlemlerini eşleşmenin karşı taraflarına ilişkin bilgi olmaksızın görebilir. Ticari işlem onayı en az şu bilgileri içerir:

a) Teklifin geçerli olduğu gün,

b) Teklifin geçerli olduğu zaman dilimi,

c) Teklifin geçerli olduğu teklif bölgesi,

ç) Piyasa katılımcısı tarafından alınıp satılan miktarlar,

d) Fiyat.

Gün içi piyasası kapsamında PYS arıza ve bakım prosedürleri

MADDE 66/G –(1) Piyasa İşletmecisinin piyasa faaliyetlerinin yürütülmesinde kullandığı bilgisayar, yazılım veya diğer teknolojik altyapılarda işlemlerin sağlıklı bir şekilde sürdürülmesini engelleyecek nitelikte problemler oluşması, PYS'de bakım yapılması veya Piyasa İşletmecisinin kullandığı iletişim hatlarının kesilmesi durumunda PYS arıza ve bakım prosedürleri uygulanır.

(2) Piyasa İşletmecisi; PYS'nin arızalanması, PYS'de bakım yapılması veya bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan sürede tamamlayamayacağına ortaya çıkması durumunda süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler (**Ek ibare:RG-9/8/2019-30857**) veya ilgili kontratları askıya alır. PYS arıza prosedürlerinin sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından gün içi piyasası katılımcılarına duyurulur. PYS bakım zamanları başlama ve sona erme zamanı Piyasa İşletmecisi tarafından gün içi piyasası katılımcılarına duyurulur.

(3) Piyasa İşletmecisi ve her bir gün içi piyasası katılımcısı, PYS arıza veya bakım prosedürlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilecek en az bir kişi belirler ve bu kişinin iletişim bilgilerini birbirine sağlar.

(4) (**Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725**)⁽¹⁹⁾ Piyasa İşletmecisi PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza prosedürlerinin yürütülmesi sonucunda ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

Gün içi piyasası kapsamındaki bildirimler

MADDE 66/Ğ – (1) Gün içi piyasası kapsamında;

a) Gün içi piyasası katılımcıları tarafından tekliflerin Piyasa İşletmecisine bildirilmesi,

b) Piyasa İşletmecisi tarafından ticari işlem onaylarının ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

c) Ticari işlem onaylarına gün içi piyasası katılımcıları tarafından yapılan itirazların Piyasa İşletmecisine ve sonuçlarının Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,

ç) Gün içi piyasası sonuçlarına ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından Sistem İşletmecisine yapılan bildirimler,

d) Gün içi piyasası sonuçlarına ilişkin olarak piyasa katılımcıları tarafından Sistem İşletmecisine yapılan bildirimler,

e) Yukarıda belirtilenler dahil ilgili piyasa katılımcıları tarafından Piyasa ve/veya Sistem İşletmecisine yapılacak olan tüm bildirimler

PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2) Piyasa katılımcıları PYS'ye erişebilmek için gerekli önlemleri alır.

Gün içi piyasasında itiraz süreci

MADDE 66/H – (1) Gün içi piyasası katılımcılarına, ticari işlem onaylarına ilişkin bildirimlerde hata bulunması durumunda itiraz edebilmeleri için bildirimin sona 15 dakika süre tanınır. İtirazlar sadece hatanın Piyasa İşletmecisinden kaynaklanması durumunda kabul edilir. İtirazın haklı olması durumunda, Piyasa İşletmecisi alım satış miktarlarını düzelterek, düzeltilmiş ticari işlem onayını itiraz yapıldıktan sonraki 20 dakika içerisinde ilgili piyasa katılımcılarına gönderir.

(2) 66/G maddesinde belirlenen PYS arıza prosedürleri uyarınca itiraz imkanı bulamayan piyasa katılımcılarına, arızanın giderilmesinden sonra başlamak üzere Piyasa İşletmecisi tarafından 15 dakikalık itiraz süresi tanınır. Piyasa İşletmecisi, bu itirazın haklı olması durumunda, düzeltilmiş ticari işlem onayını 30 dakika içerisinde ilgili katılımcıya gönderir.

(3) Yapılan itiraz, Piyasa İşletmecisi tarafından haklı bulunmadığı sürece, ilgili piyasa katılımcısının yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Kendisine

tanınan süre içinde itirazda bulunmayan piyasa katılımcısı, ticari işlem onayını tüm içeriğiyle birlikte kabul etmiş sayılır. Yapılan ticari işlem onayları, itiraz süresinin tamamlanmasından sonra içerdikleri miktarlar çerçevesinde sözleşme niteliği kazanır.

(4) Bir kontrata ilişkin birden çok sayıda itiraz olması durumunda, Piyasa İşletmecisi itirazları değerlendirerek gerek görürse ilgili kontratı askıya alır ve piyasa katılımcılarına gerekli duyuruyu yapar.

(5) Piyasa İşletmecisi tarafından haklı bulunmayan itiraz başına 200 TL ücret, katılımcının gün içi piyasası işletim ücretine ilave edilir. İtirazlar neticesinde toplanan ücret, gün içi piyasası işletim ücreti değişken payından düşülür.

BEŞİNCİ KISIM

Dengeleme Güç Piyasasına İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Dengeleme Güç Piyasası

Dengeleme güç piyasasının işleyişine ilişkin genel esaslar

MADDE 67 – (1) Dengeleme güç piyasasına ilişkin işlemler aşağıdaki genel esaslar çerçevesinde yürütülür;

a) Dengeleme güç piyasası teklifleri günlük olarak, saatlik bazda verilir. Her bir gün, 00:00'dan başlayıp, ertesi gün 00:00'da sona eren saatlik zaman dilimlerinden oluşur,

b) Dengeleme güç piyasasına sunulan tüm teklifler belli bir dengeleme birimi, belli bir teklif bölgesi, belli bir gün ve o gün içindeki belli bir zaman dilimi için geçerlidir,

c) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)** Dengeleme güç piyasasına sunulan tekliflerde, sunulan teklifin yapısı ile uyumlu olacak şekilde, ilgili dengeleme birimine ait teknik olarak gerçekleştirilecek tüm kapasitenin teklif edilmesi esastır. Dengeleme güç piyasasına teklif verme aşamasından önce Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği kapsamındaki primer frekans kontrolü ve sekonder frekans kontrolü rezerv miktarlarına karşılık gelen kapasite bu kapasitenin haricindedir. Hidrolik üretim tesisleri teklif edebilecekleri kapasiteyi belirlerken su kullanımı ve rezerv yönetimine ilişkin kısıtları dikkate alabilirler,

ç) Dengeleme güç piyasası kapsamında Sistem İşletmecisi tarafından verilen talimatların başlangıç ve bitiş zamanları arasında sabit seviyeli arz ya da talebe karşılık geldiği varsayılır,

d) Dengeleme güç piyasasında kabul edilen yük alma, yük atma teklifleri ilgili piyasa katılımcısı için fiziksel elektrik arzı ya da talebi yükümlülüğü doğurur,

e) Dengeleme güç piyasası talimatları Dengeleme Güç Piyasasının kapsamında kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programının ve yük alma yük atma teklif bildiriminin sona ermesinden itibaren ilgili günün sonuna kadar herhangi bir anda verilebilir,

f) Dengeleme güç piyasasında sonuçlandırılan her bir işlem, ilgili talimat süresince, aktif elektrik enerjisinin uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktasında teslim edilmesi suretiyle gerçekleştirilir.

Sistem İşletmecisi tarafından talep tahmininin bildirilmesi

MADDE 67/A – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Sistem İşletmecisi tarafından, her gün saat 11:30'a kadar, bir sonraki güne ait talep tahmini, PYS aracılığıyla yayımlanır.

(2) Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan talep tahmini; duyurunun yapıldığı günü takip eden gün saat 00:00'dan başlayarak, saat 24:00'a kadar olan dönemdeki her bir uzlaştırma dönemi içerisinde, sistemdeki tüm üretim tesisleri tarafından karşılanacak toplam talep (MWh) bilgisini içerir.

(3) Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan talep tahmininin, var olan imkanlar dahilinde en güncel verilere dayanarak hazırlanmış olması esastır.

Dengeleme güç piyasası süreci

MADDE 68 –(1) Dengeleme güç piyasasına ilişkin süreç, her gün saat 14:00 itibarıyla **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasasının tamamlanması ile başlar ve aşağıda belirtilen adımlar çerçevesinde günlük olarak yürütülür;

a) Her gün saat 16:00'a kadar, dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısı, kendi adına kayıtlı üretim **(Ek ibare:RG-9/5/2021-31479)** , elektrik depolama tesisi ve tüketim tesisi niteliğindeki tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri için saatlik üretim ya da tüketim değerlerini içeren kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve dengeleme güç piyasasına ilişkin yük alma, yük atma tekliflerini PYS aracılığıyla Sistem İşletmecisine bildirir.

b) Her gün saat 17:00'a kadar, Sistem İşletmecisi yapılan kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı bildirimlerini ve yük alma, yük atma tekliflerini kontrol ederek bildirimlerde maddi hata olup olmadığını tespit eder. Sistem İşletmecisi hatalı bildirimlere ilişkin ilgili piyasa katılımcısı ile bağlantıya geçerek saat 17:00'a kadar gerekli düzeltmelerin yapılmasını sağlar.

c) Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma, yük atma teklifleri Sistem İşletmecisi tarafından her bir teklif bölgesi ve her bir saat için fiyat sırasına dizilir.

ç) Her gün saat 17:00'den itibaren, ilgili güne ilişkin sistemde meydana gelen veya geleceği öngörülebilir enerji açığı ya da fazlasının giderilmesi, sistem kısıtlarının giderilmesi ve/veya yan hizmet sağlanmasına ilişkin kapasite oluşturulması amacıyla Sistem İşletmecisi tarafından dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma, yük atma teklifleri değerlendirilerek uygun bulunan tekliflere ilişkin talimatlar ilgili piyasa katılımcılarına bildirilir. Talimatların sona ermesi ile ilgili bildirimler ilgili piyasa katılımcılarına yapılır.

d) Dengeleme güç piyasası kapsamında oluşturulan talimatlar, dengeleme amaçlı talimatlar için 0, sistem kısıtlarının giderilmesi amaçlı talimatlar için 1, yan hizmetler kapsamında verilen talimatlar için 2 kodu ile etiketlenir. **(Ek cümle:RG-3/11/2011-28104)** ⁽⁷⁾ Piyasa İşletmecisi, PYS aracılığıyla Sistem Marjinal Fiyatı ile yük alma ve yük atma talimatlarının belirlenmesinde; Kurum tarafından Başkan oluru ile yayımlanan Dengeleme Güç Piyasası Kapsamında Etiket Değerlerinin Belirlenmesi ve Sistem Marjinal Fiyatının Hesaplanması Prosedürünü esas alır.

e) Her bir saate ilişkin dengeleme güç piyasasında belirlenen sistem marjinal fiyatları, Sistem İşletmecisi tarafından ilgili saati takip eden **(Değişik ibare:RG-3/11/2011-28104)** ⁽⁷⁾ dört saat içinde belirlenerek piyasa katılımcılarına duyurulur.

Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarının bildirilmesi

MADDE 69 –(1) Her bir piyasa katılımcısının, denge sorumluluğuna ilişkin yükümlülüklerine ve **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası sonucuna bağlı olarak bir sonraki gün için saatlik olarak gerçekleştirmesi öngörülen üretim ya da tüketim değerlerine ilişkin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programları ve emreamade kapasiteleri her gün saat 16:00'a kadar Sistem İşletmecisine bildirilir. **(Ek cümle:RG-28/3/2015-29309)** ⁽¹⁵⁾ Bildirilen KGÜP'ler en geç gün içi piyasasının kapı kapanış zamanını takip eden yarım saat sonrasına kadar ilgili piyasa katılımcısı tarafından güncellenebilir. **(Ek iki, üç, dört ve beşinci cümleler:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)** Dengeleme biriminin sisteme bağlantısının kısıt kayıtlı bağlantı niteliği taşıması halinde emreamade kapasite, sistem işletmecisi tarafından belirlenen teknik olarak gerçekleştirilebilecek azami kapasite ile sınırlandırılır. PYS'ye erişimi olmayan piyasa katılımcıları emreamade kapasiteleri ve Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını saat 15:00'a kadar üretim tesisinin bağlı olduğu BYTM'ne bildirir. Bu durumda, BYTM'ler kendilerine bildirilen kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve emreamade kapasitelerini PYS'ye girerler. BYTM'ler kendi bölgeleri içindeki üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve emreamade kapasitelerini her gün saat 16:00'a kadar PYS'ye girilmesini takip etmek ve piyasa katılımcısının PYS'ye girişini zamanında tamamlamasını sağlamakla sorumludurlar.

(2) **(Ek birinci cümle:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)** Üretim tesisi niteliğinde olan tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri,

kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programlarını ve emreamade kapasitelerini bildirmekle yükümlüdür. Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı piyasa katılımcısı adına kayıtlı, üretim ve tüketim tesisi niteliğindeki tüm dengeleme birimleri ve dengeleme birimi olmayan üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri için saatlik üretim ya da tüketim değerlerini içerir. Kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programları dengeleme birimleri ve dengeleme birimi olmayan üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimleri için, dengeleme birimi bazında ayrı ayrı bildirilir.

(3) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme biriminin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programının birbirini takip eden 2 saat için farkının 200 MWh ve üzerinde olması durumunda, ikinci saate ilişkin kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı, Sistem İşletmecisine 15 dakikalık zaman dilimleri bazında detaylandırılmış olarak verilir. Bu durumdaki dengeleme birimleri için bir saatlik kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı yerine 15 dakikalık zaman dilimleri bazında kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programı verilir.

(4) Maddi hatalara karşı Sistem İşletmecisi tarafından kontrol edilen kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programları ve yük alma, yük atma teklifleri 17:00'a kadar teyit edilir.

(5) (Değişik:RG-9/5/2021-31479) Piyasa katılımcılarının ilgili üretim/tüketim tesislerinin ve/veya elektrik depolama tesislerinin üretim/tüketimlerini, Sistem İşletmecisi tarafından herhangi bir talimat verilmediği sürece, KGÜP'lerinde belirttiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır. Üretim/tüketim tesislerinin ve/veya elektrik depolama tesislerinin üretim/tüketimlerini KGÜP'lerine ve Sistem İşletmecisi tarafından verilen talimatlara uygun olarak gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri, dengeleme birimi olan üretim ve/veya elektrik depolama tesisleri için MYTM veya ilgili BYTM'ler, diğer üretim ve/veya elektrik depolama tesisleri için ilgili BYTM'ler tarafından takip edilir.

(6) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Sistem İşletmecisi, sistem işletiminin güvenliği açısından gerekli görmesi halinde, üretim ya da tüketimlerini, KGÜP'lerine ve Sistem İşletmecisi tarafından verilen talimatlara uygun gerçekleştirmedikleri tespit edilen piyasa katılımcılarını, tespitlerin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanmak üzere Kuruma bildirebilir.

(7) (Mülga:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾

Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma ve yük atma tekliflerinin yapısı ve içeriği

MADDE 70 – (1) (Değişik:RG-9/8/2019-30857) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları, dengeleme güç piyasası kapsamındaki dengeleme birimi bazında, bir gün sonrası için geçerli olmak üzere azami yük alma ve yük atma hızları dikkate alınarak 15 dakika içinde gerçekleştirebilecekleri üretim/tüketim artış ya da azalmalarına ilişkin saatlik yük alma ve yük atma tekliflerini, teklif fiyatlarını ve teklif miktarlarını içerecek şekilde, her bir teklif bölgesi ve ilgili günün her saati için, PYS aracılığıyla Sistem İşletmecisine bildirirler. İlgili teklif miktarlarının Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği kapsamındaki primer frekans kontrolü ve sekonder frekans kontrolü rezerv miktarlarına karşılık gelen kapasite hariç tutularak bildirilmesi esastır.

(2) Saatlik yük alma teklifleri, dengeleme güç piyasası kapsamındaki piyasa katılımcısının, ilgili günün her bir saati için ilgili dengeleme biriminin, ilk seviye için kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programına, diğer seviyeler için bir önceki seviyede belirtilmiş olan üretim ya da tüketime göre, azami 15 dakika içinde gerçekleştirebileceği üretim artış ya da tüketim azalmasına MW cinsinden miktarını ve bu artış için talep ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(3) Saatlik yük atma teklifleri, dengeleme güç piyasası kapsamındaki piyasa katılımcısının, ilgili günün her bir saati için ilgili dengeleme biriminin, ilk seviye için kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programına, diğer seviyeler için bir önceki seviyede belirtilmiş olan üretim ya da tüketime göre, azami 15 dakika içinde gerçekleştirebileceği üretim azalması ya da tüketim artışının MW cinsinden miktarını ve bu üretim azalması ya da tüketim artışı için ödemeyi teklif ettiği birim fiyatı (TL/MWh) içerir.

(4) (Değişik:RG-3/11/2011-28104)⁽⁸⁾ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki piyasa katılımcıları yük alma ve yük atma yönünde ayrı ayrı olmak üzere 15 miktar seviyesinde yük alma ve yük atma teklifi bildirebilirler. Hidroelektrik santraller hariç olmak üzere, saatlik yük alma ve yük atma teklif miktarlarına ilişkin fiyatlar yük alma ve yük atma yönünde ayrı ayrı olmak ve tüm miktar seviyeleri için en yüksek ve en düşük teklif fiyatları arasındaki fark, yük alma yönünde en düşük teklif fiyatının yük atma yönünde ise en yüksek teklif fiyatının Kurul tarafından belirlenecek oranını aşmamak kaydı ile piyasa katılımcısı tarafından bildirilir. Hidroelektrik santraller her bir miktar seviyesi için yukarıdaki koşullardan bağımsız teklif fiyatı bildirebilirler. Bildirilen tüm yük alma ve yük atma teklif fiyatlarının aşağıdaki şartları taşıması esastır;

a) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Dengeleme güç piyasasına sunulacak tüm teklif fiyatlarına ilişkin asgari ve azami fiyat limitleri, Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenerek PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulur. Tüm teklif fiyatları yüzde birlik hassasiyete sahiptir ve Türkiye'nin resmi para birimidir.

b) Tüm yük alma teklif fiyatları ilgili teklif bölgesi için ilgili saatte belirlenmiş olan (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) nihai piyasa takas fiyatından büyük ya da eşit olacak şekilde belirlenir.

c) Tüm yük atma teklif fiyatları ilgili teklif bölgesi için ilgili saatte belirlenmiş olan (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) nihai piyasa takas fiyatından küçük ya da eşit olacak şekilde belirlenir.

ç) Tüm yük alma teklifleri, bir sonraki teklif seviyesinin fiyatı, bir önceki teklif seviyesinin fiyatından yüksek ya da eşit olacak şekilde bildirilir.

d) Tüm yük atma teklifleri, bir sonraki teklif seviyesinin fiyatı, bir önceki teklif seviyesinin fiyatından düşük ya da eşit olacak şekilde bildirilir.

e) Gün ışığından daha fazla yararlanılmasını sağlamak amacıyla saatlerin ileri alınması durumunda, ilgili saat için (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) nihai piyasa takas fiyatı 0 TL/MWh olarak dikkate alınır.

f) Gün ışığından daha fazla yararlanılmasını sağlamak amacıyla saatlerin geri alınması durumunda, tekrarlayan ilgili saat için oluşan fiyatların aritmetik ortalaması (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) nihai piyasa takas fiyatından olarak dikkate alınır.

(5) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme birimi için bir saate ilişkin yük alma ve yük atma teklif miktarlarının toplamının, talimatın ilgili dengeleme birimine ulaştıktan sonraki 15 dakika içinde gerçekleştirebileceği çıkış gücü ya da tüketim değişimi dikkate alınarak belirlenmesi esastır. Herhangi bir saat için dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme birimine ilişkin yük alma yönünde sunulan tüm tekliflerin ilgili dengeleme birimi tarafından azami 15 dakikalık süre içinde yerine getirilebilir olması esastır. Aynı şekilde, herhangi bir saat için dengeleme güç piyasası kapsamındaki bir dengeleme birimine ilişkin yük atma yönünde sunulan tüm tekliflerin ilgili dengeleme birimi tarafından azami 15 dakikalık süre içinde yerine getirilebilir olması esastır. Bir teklif bildiriminin geçerli olabilmesi için, teklif sahibinin, yaptığı teklifin azami 15 dakika içerisinde yerine getirilebilir olması için gerekli kapasiteyi hazır bulundurması gereklidir. Yük alma ve yük atma teklif miktarları için asgari miktar 10 MW'tır. Gerekli görmesi durumunda, Sistem İşletmecisi en az 1 ay öncesinden piyasa katılımcılarına bildirmek koşuluyla teklifler için farklı asgari sınır belirleyebilir. Bildirilen tüm yük alma ve yük atma teklif miktarları 1 MW ve katları cinsinden ifade edilir.

(6) Dengeleme güç piyasası kapsamında verilen yük alma ve yük atma tekliflerinde, katılımcıların, yük alma ve yük atma yönünde dengeleme güç piyasasında yer alan dengeleme birimlerine ilişkin azami 15 dakika içinde gerçekleştirebilecekleri kapasiteyi teklif etmeleri esastır.

(7) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının, dengeleme güç piyasası kapsamında verilen yük alma ve yük atma teklifleri ile birlikte, dengeleme birimlerine ilişkin emreamade kapasiteyi Sistem İşletmecisine bildirmeleri esastır.

Yük alma ve yük atma tekliflerinin bildirilmesi

MADDE 71 – (1) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları tarafından, bir sonraki güne ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamındaki dengeleme birimi bazında belirlenen yük alma, yük atma teklifleri her gün saat 16:00'a kadar, PYS aracılığıyla Sistem İşletmecisine

bildirirler. Yük alma ve yük atma tekliflerinin belirtilen zamana kadar, 77 nci maddede belirtildiği şekilde, mevcut olan tüm iletişim imkanlarının kullanılarak Sistem İşletmecisine bildirilmesi zorunludur.

(2)(Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Dengeleme güç piyasası kapsamında sunulan yük alma, yük atma tekliflerinin miktarları,

a) gün içi piyasası faaliyetleri nedeni ile KGÜP'lerde değişiklik olması halinde en geç gün içi piyasasının kapı kapanış zamanını takip eden yarım saat sonrasına kadar ilgili piyasa katılımcısı tarafından güncellenebilir.

b) gün içi piyasası faaliyetleri dışında teknik bir gereklilik ortaya çıkması halinde en fazla geçerli olduğu saatten 1 saat öncesine kadar değiştirilebilir, ancak bu değişiklik teklifin Sistem İşletmecisine teklif değişikliğine sebep olan teknik gereklilik ile ilgili bilgi verilmesi ve Sistem İşletmecisinin teklif değişikliğine izin vermesi ile gerçekleştirilebilir. Teklif değişikliğine ilişkin teknik sebepler, en fazla 2 iş günü içinde Sistem İşletmecisine yazılı olarak bildirilir.

Teknik parametrelerde değişiklik yapılması

MADDE 71/A – (Ek:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer)

(1) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları gerçek zamanlı dengeleme kapsamında MYTM tarafından kendilerine bildirilen talimatlara uymakla yükümlüdürler. Söz konusu tüzel kişiler, teknik gereklilikler sebebiyle yükümlülüklerini yerine getiremeyecekleri durumda ise MYTM ve/veya BYTM'yi telefon, paks gibi iletişim araçları ile ivedilikle haberdar ederler. Gerçek zamanlı dengelemeye tabi taraflar, yükümlülüklerini yerine getirmemelerine ilişkin gerekçelerini MYTM'ye en geç olayı takip eden 3 iş günü içerisinde yazılı olarak bildirmekle yükümlüdürler.

(2) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları, MYTM'ye bildirdikleri KGÜP'lere uymakla yükümlüdürler. Dengeleme birimlerinin emre amade kapasitelerinde değişiklik olması durumunda, MYTM konu hakkında öncelikle telefon, paks gibi iletişim araçları aracılığıyla ve akabinde PYS aracılığıyla bilgilendirilir. Emre amade kapasitede meydana gelen her türlü değişiklik MYTM'ye değişikliğe sebep olan teknik gerekçe ile birlikte bildirilir ve MYTM'nin onayı ile geçerlilik kazanır. MYTM onayı ile emre amade kapasitede meydana gelecek hiçbir değişiklik katılımcının dengesizlik ile ilgili mali sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

(3) MYTM tarafından onaylanması suretiyle, emre amade kapasitede azalma yapılması durumunda, öncelikle ilgili dengeleme birimine ilişkin yük alma teklif miktarlarında azaltmaya gidilir. Yük alma teklif miktarında yapılan azaltmanın ilgili dengeleme birimine ilişkin emre amade azalmasını karşılamaması durumunda ilgili dengeleme biriminin KGÜP ve yük atma teklif miktarları da azaltılır. Emre amade kapasitesi azaltılan dengeleme birimine önceden verilmiş olan talimatlar emre amade kapasite azalması miktarı ile orantılı olarak MYTM tarafından sonlandırılır.

(4) MYTM tarafından onaylanması suretiyle, emre amade kapasitede artış yapılması durumunda, ilgili dengeleme birimi için, ilgili günün takip eden saatlerine ilişkin yük alma teklif miktarı girilmesine veya var olan yük alma teklif miktarlarının güncellenmesine izin verilir. Bir dengeleme birimine ilişkin emre amade kapasitenin artması söz konusu dengeleme biriminin KGÜP değerinin artırılması için gerekçe teşkil etmez.

(5) (Ek:RG-18/9/2012-28415)⁽¹¹⁾ MYTM tarafından emre amade kapasitede meydana gelen değişikliğin onaylanmasını müteakip; bildirim ve onay zamanları da dahil olmak üzere dengeleme birimiyle ilgili diğer bilgiler PYS aracılığıyla piyasa katılımcılarına duyurulur.

Yük alma ve yük atma tekliflerinin değerlendirilmesi

MADDE 72 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında her bir teklif bölgesi bazında sunulan yük alma, yük atma teklifleri her bir saat için fiyat sırasına göre dizilir. Fiyat sırasına dizilen yük alma, yük atma teklifleri;

a) iletim sistemi kısıtları,

b) dengeleme güç piyasası kapsamındaki dengeleme birimlerine ilişkin teknik kısıtlar,

c) arz güvenilirliği ve arz kalitesine ilişkin kriterler,

dikkate alınarak, işletme güvenliği ve sistem bütünlüğü sağlanacak ve dengeleme maliyetleri en aza indirilecek şekilde değerlendirilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen kısıtlar sebebiyle verilen yük alma, yük atma talimat miktarları, Sistem İşletmecisi tarafından yayımlanır.

Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma talimatları

MADDE 73 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında oluşturulan yük alma, yük atma talimatları ilgili dengeleme biriminin talimatın verilmesinden ya da talimatın başlangıç zamanından itibaren azami 15 dakikalık süre içinde gerçekleştirmesi gereken çıkış gücü değişimini belirtir.

(2) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki talimatlar, talimatın bildirilmesi ya da talimat başlangıç zamanının gelmesi ile yerine getirilmeye başlanır ve Sistem İşletmecisi tarafından yapılan bir bildirim ile sona erdirilir. Aksi bildirilmedikçe, bir güne ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamında bildirilen tüm talimatlar ilgili günün bitiminde sona erer.

(3) Dengeleme güç piyasası kapsamında verilen talimatlar ilgili katılımcılara öncelikle PYS aracılığıyla bildirilir. PYS aracılığıyla bildirilen talimatların gerekli görülmesi durumunda ayrıca telefon aracılığıyla da bildirilmesi esastır.

(4) Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının ilgili dengeleme birimlerine ilişkin üretimlerini talimatta belirtildiği şekilde gerçekleştirmeleri esastır. Sistem İşletmecisi tarafından kabul edilebilir geçerli bir sebep olmaksızın, kendisine bildirim yapılan talimatları, talimatında belirtilen şekilde yerine getirmeyen ilgili piyasa katılımcılarına Sistem İşletmecisi, bu tür ihlallerin ortadan kaldırılması için yazılı uyarıda bulunur. İlgili piyasa katılımcısı tarafından bu tür ihlallerin devam ettirilmesi halinde Sistem İşletmecisi, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kuruma başvurur.

(5) Kurum raporu inceleyerek ihlal tespiti halinde, ilgili piyasa katılımcısına (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygular.

Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma talimatlarının etiket değerlerinin belirlenmesine ilişkin esaslar

MADDE 74 – (1) Uzlaştırıma esas olmak üzere sistemin tamamında arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla verilen yük alma ve yük atma talimatları, ilgili mevzuat gereğince Sistem İşletmecisi tarafından gerçekleştirilen diğer faaliyetler kapsamında verilen yük alma ve yük atma talimatlarından ayrı olarak değerlendirilir. Sistemin tamamında arz ve talebin gerçek zamanlı olarak dengelenmesi amacıyla verilen talimatların etiket değeri 0, sistem kısıtlarının giderilmesi amaçlı talimatlar için 1, yan hizmetler kapsamında verilen talimatlar için 2 olarak Sistem İşletmecisi tarafından belirlenir. (Ek üçüncü cümle:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer) (Mülga üçüncü cümle:RG-3/11/2011-28104)⁽⁷⁾ (...) Bir talimatın, birden fazla amaçla da ilişkili olması durumunda, talimata, Sistem İşletmecisi tarafından en çok ilişkili olduğu sebeple ilgili talimat etiket değeri verilir.

Acil durum ve mücbir sebep hallerinde teklif kabulü ve talimatlar

MADDE 75 – (1) Sistem İşletmecisi, acil durumlarda ya da mücbir sebep hallerinde iletim sisteminin işletme güvenliğini korumak için dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarına ilgili üretim tesislerinin sağlayabilecekleri azami kapasiteleri çerçevesinde acil durum talimatı verir. Acil durum talimatları, ilgili dengeleme birimi için bir teklif kabulü olarak değerlendirilir. Acil durum talimatlarında, talimatın ilgili dengeleme birimine ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamında sunulmuş olan teklifler ile uyumlu olması şartı aranmaz. Acil durum talimatları, dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma ve yük atma talimatları ile aynı yapıdadır. Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarının acil durum talimatını yerine getirmeleri esastır. Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları, acil durum talimatını yerine getiremeyeceklerinin ortaya çıkması durumunda Sistem İşletmecisini, sebepleri ile birlikte derhal haberdar eder.

(2) (Değişik:RG-18/9/2012-28415)⁽¹²⁾ Dengeleme birimi olup dengeleme güç piyasası kapsamında teklif sunmamış olan veya dengeleme birimi olmayan üretim tesislerine sahip piyasa katılımcılarına, ilgili üretim tesisleri için Sistem İşletmecisi tarafından acil durum talimatı verilebilir. Bu

talimatlar için uzlaştırma fiyatı olarak, talimatın yük alma yönünde olması halinde ilgili saatte verilmiş olan yük alma talimat fiyatlarının en yükseği, talimatın yük atma yönünde olması halinde ilgili saatte verilmiş olan yük atma talimat fiyatlarının en düşüğü kullanılır ve talimatlar net talimat hacminin belirlenmesinde kullanılmak üzere kayda alınır. İlgili saatte, acil durum talimatı ile aynı yönde talimat oluşmaması durumunda, bir önceki ay aynı yönde verilmiş olan teklif fiyatlarının aritmetik ortalaması söz konusu talimatlar için uzlaştırma fiyatı olarak kullanılır.

Dengeleme güç piyasasına ilişkin PYS arıza prosedürleri

MADDE 76 –(1) 65 inci madde kapsamında ele alınan PYS'nin arızalanmasına ilişkin durumun dengeleme güç piyasasını da etkilemesi ve Sistem İşletmecisinin bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlaması gereken süreçleri belirlenmiş olan süre zarfında tamamlayamayacağının ortaya çıkması durumunda Sistem İşletmecisi, süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler. Bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmesi gereken bildirimler 77 nci maddede belirtilen alternatif kanallar kullanılarak gerçekleştirilir. PYS'nin arızalanması ve Sistem İşletmecisinin ilgili günün başlamasından önce dengeleme güç piyasasına ilişkin teklifleri toplayamaması durumunda, piyasa katılımcılarının bu durumun başlamasından bir önceki gün ya da Sistem İşletmecisi tarafından duyurulacak benzer bir güne ait KGÜP değerleri, yük alma, yük atma teklifleri ve ilgili güne ilişkin varsa gün öncesi piyasası fiyatları ya da benzer güne ilişkin gün öncesi piyasası fiyatları arıza durumunun devam ettiği sürece, saatlik olarak kullanılır. Piyasa katılımcılarının, Sistem İşletmecisi tarafından duyurulan değerleri gerçekleştirmelerinin teknik olarak mümkün olmaması durumunda, Sistem İşletmecisi durum hakkında bilgilendirilir. PYS arıza prosedürlerinin sona erme zamanı Sistem İşletmecisi tarafından dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcılarına duyurulur.

(2) Sistem İşletmecisi ve dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcıları PYS arıza prosedürlerinin geçerli olduğu durumlarda derhal ulaşılabilecek en az bir kişiyi belirlemek, ilgili telefon ve faks numaralarını karşı tarafa sağlamak ve iletişim bilgileri değiştiğinde karşı tarafı bilgilendirmekle yükümlüdürler.

(3) Sistem İşletmecisi PYS'nin arızalanmaması için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. PYS arıza prosedürlerinin yürütülmesi sonucunda ortaya çıkan ilave maliyetlerden ve zararlardan Piyasa İşletmecisi ve/veya Sistem İşletmecisi sorumlu tutulamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Bildirimler ve Sistem İşletmecisi Tarafından Uzlaştırma için Sağlanacak Bilgiler

Dengeleme güç piyasası kapsamındaki bildirimler

MADDE 77 – (1) Dengeleme güç piyasası kapsamında,

- a) piyasa katılımcıları tarafından gün öncesi üretim/tüketim programlarının ve yük alma, yük atma tekliflerinin (**Ek ibare:RG-9/8/2019-30857**) emre amade kapasitelerinin ve yan hizmet birimleri için minimum kararlı üretim düzeyi değerlerinin Sistem İşletmecisine bildirilmesi,
- b) Sistem İşletmecisi tarafından gün öncesi üretim/tüketim programlarında ya da yük alma, yük atma tekliflerinde tespit edilen hatalara ilişkin piyasa katılımcılarına yapılan bildirimler,
- c) Sistem İşletmecisi tarafından dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma, yük atma talimatlarının ilgili piyasa katılımcılarına bildirilmesi,
- ç) yukarıda belirtilenler dışında Sistem İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına yapılacak olan tüm bildirimler, yayımlanacak olan tüm bilgiler ve yapılacak olan tüm duyurular,
- d) yukarıda belirtilenler dışında ilgili piyasa katılımcıları tarafından Sistem İşletmecisine yapılacak olan tüm bildirimler, PYS aracılığıyla gerçekleştirilir.

(2) Dengeleme güç piyasası kapsamında verilen talimatlar ilgili katılımcılara öncelikle PYS aracılığıyla bildirilir. PYS aracılığıyla bildirilen talimatlar gerekli görülmesi durumunda ayrıca telefon aracılığıyla da teyit edilebilir.

(3) Piyasa katılımcıları PYS'ye erişim sağlayabilmek için gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler. Ancak, PYS'nin işler halde olmaması durumunda bildirimler sırasıyla faks ve telefon aracılığıyla gerçekleştirilebilir. Faks ve telefon yolu ile yapılan bildirimler, Sistem İşletmecisi tarafından PYS'ye aktarılır.

Talimat mutabakatları

MADDE 78 – (1) (**Değişik:RG-3/11/2011-28104**)⁽⁸⁾ Dengeleme güç piyasası kapsamında Sistem İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcılarına gönderilen talimatlara ilişkin olarak, her saatin bitimini takip eden dört saat içerisinde taraflar arasında mutabakat sağlanır.

(2) Talimat mutabakatları için, PYS üzerinden yapılan talimat bildirimlerinde PYS kayıtları esas alınır. İlgili talimat bildiriminin, bu Yönetmeliğin 77 nci maddesi hükümleri doğrultusunda diğer iletişim kanalları da kullanılarak yapılmış olması durumunda kullanılan iletişim kanallarına ilişkin kayıtlara da başvurulur. Sistem İşletmecisi ile ilgili piyasa katılımcısı arasında uyumsuzluk çıkması durumunda MYTM'deki ses kayıt sisteminde bulunan ses kayıtları geçerlidir.

(3) (**Değişik:RG-3/11/2011-28104**)⁽⁸⁾ Mutabakat süresinin sona ermesi sonrasında talimatlara ve ilgili saat için Dengeleme Güç Piyasası kapsamında belirlenen Sistem Marjinal Fiyatına ilişkin herhangi bir değişiklik yapılamaz.

Sistem İşletmecisi tarafından uzlaştırma için sağlanacak bilgiler

MADDE 79 – (**Değişik:RG-9/8/2019-30857**)

(1) Sistem İşletmecisi, uzlaştırma için dengeleme güç piyasası kapsamındaki üretim tesisi niteliğindeki uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi bazında, söz konusu bildirim zamanı içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ilişkin, kesinleşmiş gün öncesi üretim/tüketim programını, dengeleme güç piyasası kapsamında verilmiş ve mutabakat sağlanmış olan yük alma ve yük atma talimatlarını, bu talimatların etiket değerlerini, teklif fiyatlarını ve Sistem İşletmecisi tarafından hesaplanan dengeleme güç piyasası kapsamındaki sistem marjinal fiyatları ile YGSME, KÜPST ve diğer hesaplarda kullanılmak üzere gerekli verileri Piyasa İşletmecisine iletir.

ALTINCI KISIM

Uzlaştırmaya İlişkin Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kayıplara İlişkin Hususlar

Uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarları

MADDE 80 –(1) Uzlaştırma hesaplamalarında, piyasa katılımcılarının elektrik enerjisini ilgili uzlaştırma dönemine ilişkin (**Mülga ibare:RG-28/3/2015-29309**)⁽¹⁵⁾ (...), çekiş ya da ihracat yapılan bir iletim sistemi bağlantı noktasında satın aldığı ve/veya sattığı kabul edilir. Uzlaştırma hesaplamaları için esas alınan alış-satış noktası, uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası olarak adlandırılır.

(2) Kayıtlı sayaçlar tarafından ölçülen veriş-çekiş miktarları ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda aşağıdaki ana esaslar çerçevesinde ilgili kayıp katsayıları uygulanmak suretiyle uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarına dönüştürülür:

a) Sayaç ile itibari bağlantı noktası arasında sistem kayıplarının hesaplanmasında dikkate alınmamış olan bir indirici ya da yükseltici transformatör olması halinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanmasında, söz konusu sayaçların kayıt edilmesi esnasında (**Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer**) kayıp katsayıları hesaplama metodolojisi dikkate alınarak belirlenen ve ilgili transformatör kaybını yansıtmak üzere ölçülen veriş miktarını indirgeyen veya ölçülen çekiş miktarını yükselten bir transformatör kaybı katsayısı uygulanır. Bu kapsamda kayıp uygulanacak

transformatörlerin belirlenmesinde, uygulanmakta olan (Mülga ibare:RG-20/2/2011-27852) (...) iletim sistemi kayıp katsayısı hesaplamalarında dikkate alınan şebeke sınırları içerisinde söz konusu transformatöre ait kayıpların dahil edilmemiş olması esastır.

b) Sayaç ile itibari bağlantı noktası arasında sistem kayıplarının hesaplanmasında dikkate alınmamış olan bir hat bulunması halinde, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanmasında, söz konusu sayaçların kayıt edilmesi esnasında (Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer) kayıp katsayıları hesaplama metodolojisi dikkate alınarak belirlenen ve ilgili hat kaybını yansıtmak üzere ölçülen veriş miktarını indirgeyen veya ölçülen çekiş miktarını yükselten bir hat kaybı katsayısı uygulanır. Bu kapsamda kayıp uygulanacak hatların belirlenmesinde, uygulanmakta olan (Mülga ibare:RG-20/2/2011-27852) (...) iletim sistemi kayıp katsayısı hesaplamalarında dikkate alınan şebeke sınırları içerisinde söz konusu hatta ait kayıpların dahil edilmemiş olması esastır.

c) (Değişik:RG-20/2/2011-27852) Uzlaştırma hesaplamalarında, iletim sistemine bağlı üretim ve/veya ithalat yapılan bağlantı noktasından iletim sistemine verilen elektrik enerjisi, uzlaştırmaya esas veriş miktarlarının hesaplanmasında, ilgili uzlaştırma dönemine ilişkin iletim sistemi kaybı yansıtılarak indirgenir.

ç) (Değişik:RG-20/2/2011-27852) Dağıtım sistemine bağlı üretim tesislerinin uzlaştırmaya esas veriş miktarlarının hesaplanmasında, ölçülen veriş miktarına iletim sistemi kayıpları uygulanmaz.

d) (Değişik:RG-20/2/2011-27852)⁽⁶⁾ Dağıtım şirketi kullanımındaki orta gerilim baralarından iletim sistemine enerji akışı olması durumunda, söz konusu enerjiye iletim sistemi kayıpları uygulanmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Veriş-Çekiş Değerlerinin Okunması, Toplanması, Doğrulanması ve Düzeltilmesi

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş değerlerinin okunması, toplanması ve doğrulanması

MADDE 81 – (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Piyasa katılımcıları adına kayıtlı olan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonları içerisinde yer alan sayaçlara ilişkin değerler TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde okunur ya da belirlenir ve fatura döneminin sonunu takip eden ilk on gün içerisinde elektronik olarak PYS'ye aktarılır.

(2) PYS'ye veri aktarımında kullanılacak olan elektronik veri aktarım biçimi Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

(3) Uzlaştırma kapsamında değerlerinin bildirilmesi gereken sayaçların listesi, yeni kayıtlar ve kayıtların güncellenmesine bağlı olarak, Piyasa İşletmecisi tarafından fatura dönemi bazında PYS aracılığı ile güncellenir.

(4) İlgili mevzuat kapsamında uzlaştırma dönemi bazında okunacağı tespit edilen sayaçların, ilgili fatura döneminin her bir uzlaştırma dönemine ait:

- a) kWh olarak sistemden çekilen aktif elektrik enerjisi,
 - b) kWh olarak sisteme verilen aktif elektrik enerjisi,
- değerleri okunur.

(5) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında görevli tedarik şirketinden enerji temin eden tüketim birimlerini içeren kategorilerin her biri için Kurumca yayımlanacak Toplam Tüketim Tahmini Belirleme Metodolojisi çerçevesinde toplam tüketim değerleri dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından fatura döneminin bitişini takip eden ilk on gün içerisinde belirlenerek ilgili piyasa katılımcısına ve Piyasa İşletmecisine PYS veya kurumsal elektronik posta vasıtasıyla bildirilir.

(6) Bu madde kapsamında PYS'ye aktarılan, elektronik ortamda Piyasa İşletmecisine gönderilen ve PYS'ye aktarılan sayaç değerleri, faturaya esas değerler olarak kabul edilir.

Veriş-çekiş değerlerinin doğrulanması veya düzeltilmesi

MADDE 82 – (1) Tarafların itirazlarına ya da düzeltmelerine olanak tanımak amacıyla, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş değerleri, PYS aracılığı ile ilan edilir.

(2) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiden yazılı veya elektronik ortamda bir düzeltme gelmesi halinde, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiden gelen düzeltme tutanağında yer alan düzeltilmiş veriş-çekiş değerleri, ilgili fatura dönemi için geçerli olur.

(3) Piyasa katılımcısının düzeltme talebi olması halinde, TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye başvuruda bulunarak, mutabık kalınması ve mutabık kalınan değer TEİAŞ veya dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından elektronik ortamda Piyasa İşletmecisine gönderilmesi esastır.

(4) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Fatura döneminin bitişini takip eden 12 nci gün saat 17:30'dan sonra uzlaştırmaya esas veriş-çekiş değerlerine ilişkin olarak Piyasa İşletmecisine gönderilen düzeltilmiş değerler, söz konusu aya ilişkin uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz ve PYS'de yer alan mevcut değerler kabul edilir.

Okunan sayaç değerlerinin uzlaştırma dönemi bazında olmaması veya sayaçların her fatura dönemi sonunda okunamaması durumu (Değişik madde başlığı:RG-6/11/2010-27751)

MADDE 83 – (1) Uzlaştırma kapsamındaki sayaçlardan uzlaştırma dönemi bazında ölçüm yapılamaması durumunda, uzlaştırma dönemi bazındaki değerler, okunan sayaç değerlerine profiller uygulanarak (Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...) hesaplanır. Profil uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından hazırlanır ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girer. (Mülga cümle:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...)

(2) (Ek:RG-6/11/2010-27751) Uzlaştırma kapsamındaki sayaçlardan, her fatura dönemi sonunda okunması gerekmeyenler ve yönetmelikte atıfta bulunulan diğer hususlar Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda belirlenir. Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Kurum tarafından hazırlanır ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Uzlaştırmaya Esas Veriş-Çekiş Miktarlarının ve İletim Sistemi

Kayıp Katsayısının Hesaplanması

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarlarının hesaplanması

MADDE 84 – (1) Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimine ait veriş-çekiş miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\frac{UEVM_{b,u}}{ISVM_{b,u}} = \frac{U_{kayıp}}{U_{iletim}}$$

(1a)

$$U_{kayıp} = \frac{U_{iletim} \cdot ISVM_{b,u}}{UEVM_{b,u}}$$

(1b)

(2) Bu formülde geçen;

UEVM_{b,u} “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarı (MWh),

ISVM_{b,u} 85 inci madde uyarınca hesaplanan, “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemine Veriş Miktarı (MWh),

$\dot{I}SKK_u$ 86 ncı madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,
 $UE\dot{C}M_{b,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait Uzlaştırmaya Esas Çekiş Miktarını (MWh),
 $\dot{I}S\dot{C}M_{b,u}$ 85 inci madde uyarınca hesaplanan, “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sisteminden Çekiş Miktarını (MWh),
g “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin iletim sistemine bağlı bir üretim tesisi olması durumunda 1, diğer tüm durumlarda 0 olan değeri

ifade eder.

Uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerinin iletim sistemine veriş-çekiş miktarlarının hesaplanması

MADDE 85 – (Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾

(1) Bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin saatlik olarak iletim sistemine veriş ve iletim sisteminden çekiş miktarları aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{[Empty Box]}$$

(2a)

$$\text{[Empty Box]}$$

(2b)

“(2) Bu formüllerde geçen;

$\dot{I}SVM_{b,u}$ “b”

uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),

$SVD_{b,s,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan

“s” sayacının, ölçülen veriş değerini gösteren “u” uzlaştırma dönemine ait Sisteme Veriş Değerini (MWh),

$TKK_{b,s}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan

“s” sayacına uygulanan Transformatör Kayıp Katsayısını,

$HKK_{b,s}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan

“s” sayacına uygulanan Hat Kayıp Katsayısını,

x “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonunda yer alan sayaç sayısını,

k “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan

“s” sayacına veya kategorilere uygulanan 0 ya da 1 değerleri olan katsayıyı,

$\dot{I}S\dot{C}M_{b,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sisteminden Çekiş Miktarını (MWh),

$S\dot{C}D_{b,s,u}$ “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi konfigürasyonu tanımında yer alan “s” sayacının, ilgili sayacın iletim sisteminde yer alması durumunda ölçülen, 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamında görevli

(Değişik ibare:RG-15/7/2015-29417) ⁽¹⁷⁾ tedarik şirketinden enerji temin eden tüketim birimlerini içeren bir

kategori olması durumunda hesaplanan toplam çekiş değerini, ilgili sayacın

dağıtım sisteminde yer alması durumunda dağıtım sisteminden net çekiş

değerini gösteren “u” uzlaştırma dönemine ait Sistemden Çekiş Değerini (MWh)

ifade eder.

İletim sistemi kayıp miktarının ve katsayısının hesaplanması

MADDE 86 –(Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Her bir uzlaştırma dönemi İletim Sistemi Kayıp miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{[Empty Box]}$$

(3a)

(2) Her bir uzlaştırma dönemi için uygulanacak İletim Sistemi Kayıp Katsayısı TEİAŞ’ın iletim sistemi kayıplarını satın almaya başlayacağı tarihe kadar aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{[Empty Box]}$$

(3b)

(3) Bu formüllerde geçen;

$\dot{I}SKM_u$ “u” uzlaştırma dönemine ait hesaplanan İletim Sistemi Kayıp Miktarını,

$\dot{I}SKK_u$ “u” uzlaştırma dönemine ait hesaplanan İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,

$\dot{I}SVM_{s,u}$ 85 inci madde uyarınca hesaplanan, iletim sistemi konfigürasyonunda yer alan “s” sayacının “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemine Veriş Miktarını (MWh),

$\dot{I}S\dot{C}M_{s,u}$ 85 inci madde uyarınca hesaplanan, iletim sistemi konfigürasyonunda yer alan “s” sayacının “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sisteminden Çekiş Miktarını (MWh),

n “u” uzlaştırma döneminde, iletim sistemi konfigürasyonunda yer alan sayaç sayısını

ifade eder.

(4) TEİAŞ'ın iletim sistemi kayıplarını satın almaya başlamasıyla birlikte uzlaştırmaya ilişkin hesaplamalarda İletim Sistemi Kayıp Katsayısı sıfır olarak alınır ve İletim Sistemi Kayıp Miktarı TEİAŞ'ın uzlaştırmaya esas çekiş miktarı olarak kabul edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimleri

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerine ilişkin kurallar

MADDE 87 –(1) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, her ikisi de kayıtlı piyasa katılımcısı olan ve biri alıcı diğeri satıcı konumundaki lisans sahibi iki tüzel kişi tarafından ortaklaşa yapılır.

(2) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarı; piyasa katılımcılarının düzenlemeye tabi olan ya da olmayan ikili anlaşmalar vasıtasıyla belli bir uzlaştırma dönemi bazında aynı teklif bölgesine ilişkin almayı ya da satmayı, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri kapsamında Piyasa İşletmecisine bildirdiği elektrik enerjisi miktarıdır. Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları, uzlaştırmaya esas elektrik enerjisi teslim noktası bazındadır.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi

MADDE 88 –(1) Herhangi bir günde yer alan bir uzlaştırma dönemine ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi, en geç, ilgili günün bir gün öncesinde saat 16:00'a kadar, piyasa katılımcısı tarafından, PYS aracılığıyla Piyasa İşletmecisine bildirilir.

(2) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi;

a) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi için alıcı olan piyasa katılımcısı,

b) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi için satıcı olan piyasa katılımcısı,

c) Her bir uzlaştırma dönemi için, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarı (**Değişik ibare:RG-3/11/2011-28104**) ⁽⁷⁾ (lot),

ç) İkili anlaşmanın geçerli olduğu teklif bölgesi bilgilerini içerir.

(3) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin, bildirim taraf olan her iki piyasa katılımcısı tarafından ortak olarak yapılması esastır. Tek bir piyasa katılımcısı tarafından yapılan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi geçerli sayılmaz.

(4) Bildirimin, ilgili günden sonra geçerliliğinin devam edecek olması durumunda, bildirimin hangi günler için geçerli olacağı bildirilir.

(5) (**Mülga:RG-6/11/2010-27751**)

(6) Piyasa katılımcıları tarafından PYS aracılığıyla yapılan uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri faturaya esas resmi değerler olarak kabul edilir.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimlerinin değiştirilmesi

MADDE 89 –(1) Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, en geç, ilgili günün bir gün öncesinde saat 16:00'a kadar (**Ek ibare:RG-18/1/2018-30305**)⁽²²⁾ ilgili piyasa katılımcılarından biri tarafından değiştirilebilir.

(2) (**Ek:RG-9/8/2019-30857**) İthalat-ihracata ilişkin uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri, Sistem İşletmecisi ve ilgili piyasa katılımcısının Piyasa İşletmecisine ayrı ayrı yapacakları mutabık kalınmış ikili anlaşma bildirimlerini içeren değişiklik talepleri doğrultusunda güncellenebilir.

İkili anlaşma bildirimleri kapsamında karşılığı olmayan piyasa işlemi

MADDE 89/A – (Ek:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁶⁾

(1) Karşılığı olmayan piyasa işlemi niteliğindeki ikili anlaşma bildirimleri Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümleri çerçevesinde iptal edilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Uzlaştırma İşlemlerine İlişkin Genel Hükümler

Fatura dönemi

MADDE 90 – (1) Fatura dönemi, bir takvim ayının ilk günü saat 00:00'da başlayıp, aynı ayın son günü saat 24:00'da biten süreyi ifade eder.

Uzlaştırma dönemleri

MADDE 91 – (1) Bir fatura dönemi içerisindeki her bir saat bir uzlaştırma dönemini oluşturur.

ALTINCI BÖLÜM

Gün Öncesi Piyasası Faaliyetlerinin Uzlaştırılması⁽²⁷⁾

Gün öncesi piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri (**Değişik başlık:RG-2/2/2020-31027**)

MADDE 92 – (1) Gün öncesi piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılmasında;

a) Gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, gün öncesi piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ait ilgili piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin teklifleri,

b) Gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, gün öncesi piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ait gerçekleştirmiş oldukları enerji satış ya da enerji alış miktarları,

c) PYS'nin ilgili modülü aracılığıyla, bir fatura dönemi içerisindeki her bir saate ilişkin, gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin teklifleri dikkate alınarak her bir teklif bölgesi için hesaplanan nihai piyasa takas fiyatları, dikkate alınır.

(2) Birinci fıkranın;

a) (a) bendinde yer alan veriler piyasa katılımcıları tarafından,

b) (b) ve (c) bentlerinde yer alan veriler Piyasa İşletmecisi tarafından sağlanır.

(**Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027**)**Gün öncesi piyasası** kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 93 – (**Değişik:RG-6/11/2010-27751**)

(1) (**Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027**) **Gün öncesi piyasası** kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir avans dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(4a)

(2) Bu formüle geçen;

$SST_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$SSF_{t,p,s,u,r}$ 94 üncü madde uyarınca hesaplanan, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifi için uygulanacak sistem satış fiyatını (TL/MWh),

$SSM_{t,p,s,u,r}$ (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Gün öncesi piyasası sonucunda belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem satış miktarını (MWh),

n “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait sisteme enerji satışı gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,

a ilgili avans dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını, ifade eder.

(3) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(4b)

(4) Bu formülde geçen;

$SST_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$SST_{t,p}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, ilgili fatura döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b ilgili fatura dönemine ilişkin avans dönemi sayısını, ifade eder.

Sistem satış fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 94 – (Değişik:RG-9/8/2019-30857)

(1) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için gün öncesi piyasası kapsamında sunmuş olduğu saatlik tekliflere ilişkin gerçekleşen sistem satışlarında uygulanacak sistem satış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$SSF_{t,p,u,r} = NPTF_{t,u} \quad (5a)$$

(2) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Birinci fıkradaki formüllerde geçen;

$NPTF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemine ait nihai piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

$SSF_{t,p,u,r}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” saatlik teklifi için uygulanacak Sistem Satış Fiyatını (TL/MWh), ifade eder.

(3) Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Gün öncesi piyasası kapsamında sunmuş olduğu blok ve esnek tekliflere ilişkin gerçekleşen sistem satışlarında uygulanacak sistem satış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$SSF_{p,t,r} = AOPTF_{p,t,r} + ÜFB_{p,t,r} \quad (5b)$$

(4) Üçüncü fıkradaki formülde geçen;

$SSF_{p,t,r}$; “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifi için uygulanacak Saatlik Sistem Satış Fiyatını (TL/MWh),

$AOPTF_{p,t,r}$; “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

$ÜFB_{p,t,r}$; “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” esnek veya blok satış teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan birim bedeli (TL/MWh), ifade eder.

(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 95 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir avans dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(6a)

(2) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Birinci fıkradaki formülde geçen;

$SAT_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$SAF_{t,p,s,u,r}$ 96 ncı madde uyarınca hesaplanan, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifi için uygulanacak sistem alış fiyatını (TL/MWh),

$SAM_{t,p,s,u,r}$ Gün öncesi piyasası sonucunda belirlenen “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem alış miktarını (MWh),

n “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait sistemden enerji alış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,

a İlgili avans dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını, ifade eder.

(3) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin olarak, teklif bölgesi bazında, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(4) Bu formülde geçen;

$SAT_{t,p}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$SAT_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

b ilgili fatura dönemindeki avans dönemi sayısını, ifade eder.

Sistem alış fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 96 – (Değişik:RG-9/8/2019-30857)

(1) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için gün öncesi piyasası kapsamında sunmuş olduğu saatlik tekliflere ilişkin gerçekleşen sistem alışlarında uygulanacak sistem alış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$SAF_{t,p,u,r} = NPTF_{t,u} \quad (7a)$$

(2) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Birinci fıkradaki formülde geçen;

$NPTF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemine ait nihai piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

$SAF_{t,p,u,r}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” saatlik teklifi için uygulanacak Sistem Alış Fiyatını (TL/MWh), ifade eder.

(3) Bir fatura dönemi için, uzlaştırma dönemi bazında, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, bir teklif bölgesi için (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında sunmuş olduğu blok ve esnek tekliflere ilişkin gerçekleşen sistem alışlarında uygulanacak sistem alış fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$SAF_{p,t,r} = AOPTF_{p,t,r} - TFB_{p,t,r} \quad (7b)$$

(4) Üçüncü fıkradaki formülde geçen;

$SAF_{p,t,r}$; “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifi için uygulanacak Saatlik Sistem Alış Fiyatını (TL/MWh),

$AOPTF_{p,t,r}$; “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” blok veya esnek teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan ağırlıklı ortalama piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

$TFB_{p,t,r}$; “p” piyasa katılımcısının, “t” teklif bölgesindeki, “r” esnek veya blok alış teklifi için Gün Öncesi Piyasası Tekliflerinin Yapısı ve Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca hesaplanan birim bedeli (TL/MWh), ifade eder.

Vadeli elektrik piyasası kapsamında sahip olunan pozisyonlara ilişkin tutarların hesaplanması

MADDE 97 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasasında sahip olunan pozisyonlara ilişkin olarak, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak ve/veya borç tutarı aşağıdaki formüllere göre hesaplanır:

(2) Birinci fıkrada yer alan formüllerde geçen;

$VEPST_{p,f}$ “p” piyasa katılımcısının “f” fatura dönemindeki kısa pozisyon sahibi olduğu kontratlara ilişkin hesaplanan satış tutarını,

$VEPAT_{p,f}$ “p” piyasa katılımcısının “f” fatura dönemindeki uzun pozisyon sahibi olduğu kontratlara ilişkin hesaplanan alış tutarını,

$EF_{t,p,i,j,u}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının “i” kontratındaki “j” pozisyonunun “u” uzlaştırma dönemi için eşleşme fiyatını (TL/MWh),

$VEPSM_{t,p,i,j,u}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının kısa pozisyon sahibi olduğu “i” kontratındaki “j” pozisyonunun “u” uzlaştırma dönemi için eşleşme miktarını (MWh),

$VEPAM_{t,p,i,j,u}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının uzun pozisyon sahibi olduğu “i” kontratındaki “j” pozisyonunun “u” uzlaştırma dönemi için eşleşme miktarını (MWh),

m “f” fatura döneminde, “p” piyasa katılımcısı için uzlaştırma hesaplamasına dahil edilen kontrat sayısını,

n “f” fatura döneminde, “p” piyasa katılımcısı için uzlaştırma hesaplamasına dahil edilen kontratlardaki sahip olunan pozisyon sayısını,

z İlgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,

y “f” kontratının teslimat dönemi içerisinde yer alan “f” fatura dönemindeki uzlaştırma dönemi sayısını,

ifade eder.

Gün içi piyasası kapsamında gerçekleşen eşleşmelere ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 98 – (Başlığı ile Birlikte Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Gün içi piyasasının uzlaştırılmasında gün içi piyasası kapsamında enerji satışı ya da enerji alışlarına ilişkin ticari işlem onayları dikkate alınır.

(2) Gün içi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin olarak teklif bölgesi bazında, bir avans dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(3) İkinci fıkradaki formülde geçen;

$GIPAT_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen gün içi piyasası alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$EF_{t,p,s,u,r}$ 66/F maddesi uyarınca belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” eşleşmesi için uygulanacak alış yönündeki eşleşme fiyatını (TL/MWh),

$GIPAM_{t,p,s,u,r}$ 66/F maddesi uyarınca belirlenen “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” eşleşmesinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu alış miktarını (MWh),

n “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait sistemden enerji alış gerçekleştirmiş olduğu eşleşme sayısını,

a İlgili avans dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını, ifade eder.

(4) Gün içi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin olarak teklif bölgesi bazında, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{Borç Tutarı} = \frac{GIPAT_{t,p,s} \times GIPAM_{t,p,s,u,r} \times n}{a}$$

(5) Dördüncü fıkradaki formülde geçen;

$GIPAT_{t,p}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, ilgili fatura döneminde gerçekleşen gün içi piyasası alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$GIPAT_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen gün içi piyasası alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

b İlgili fatura dönemine ilişkin avans dönemi sayısını, ifade eder.

(6) Gün içi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin olarak teklif bölgesi bazında, bir avans dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{Alacak Tutarı} = \frac{GIPST_{t,p,s} \times GIPSM_{t,p,s,u,r} \times n}{a}$$

(7) Altıncı fıkradaki formülde geçen;

$GIPST_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen gün içi piyasası satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$EF_{t,p,s,u,r}$ 66/F maddesi uyarınca belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” eşleşmesi için uygulanacak satış yönündeki eşleşme fiyatını (TL/MWh),

$GIPSM_{t,p,s,u,r}$ 66/F maddesi uyarınca belirlenen “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait geçerli “r” eşleşmesinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu satış miktarını (MWh),

n “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans dönemindeki, “u” uzlaştırma dönemine ait sistemde enerji satışı gerçekleştirmiş olduğu eşleşme sayısını,

a İlgili avans dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını, ifade eder.

(8) Gün içi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin olarak teklif bölgesi bazında, bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{Alacak Tutarı} = \frac{GIPST_{t,p,s} \times GIPST_{t,p,s} \times n}{a}$$

(9) Sekizinci fıkradaki formülde geçen;

$GIPST_{t,p}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, ilgili fatura döneminde gerçekleşen gün içi piyasası satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$GIPST_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen gün içi piyasası satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

b İlgili fatura dönemine ilişkin avans dönemi sayısını, ifade eder.

Gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin oluşan gelirin hesaplanması

MADDE 99 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin teklif bölgeleri arasındaki fiyat farklılıklarından kaynaklanan ve TEİAŞ tarafından öncelikli olarak fiyat farkına sebep olan iletim kısıtını gidermek için iletim yatırımı yapılmak üzere değerlendirilecek gelir kalemi aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\text{Gelir} = \frac{GÖPGs \times SAT_{t,p,s} \times SST_{t,p,s} \times n}{m}$$

(8)

(2) Bu formülde geçen;

$GÖPGs$ “s” avans dönemi için gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin bölgesel fiyat farklılıklarından kaynaklanan ve TEİAŞ tarafından sadece iletim yatırımı yapılmak üzere değerlendirilecek gün öncesi piyasası geliri (TL),

$SAT_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem alışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$SST_{t,p,s}$ “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans döneminde gerçekleşen sistem satışlarından dolayı ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

n “s” avans dönemine ilişkin teklif bölgelerinin sayısını,

m “s” avans dönemine ilişkin piyasa katılımcılarının sayısını,

ifade eder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Dengeleme Güç Piyasası Faaliyetlerinin Uzlaştırılması

Dengeleme güç piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri

MADDE 100 – (1) Dengeleme güç piyasası faaliyetlerinin uzlaştırılmasında;

a) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, dengeleme güç piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait, ilgili piyasa katılımcılarının sisteme enerji satışı ya da sistemden enerji alışlarına ilişkin yük alma, yük atma teklifleri,

b) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, dengeleme güç piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan talimatlar çerçevesinde kabul edilmiş olan yük alma, yük atma miktarları,

c) Bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ilişkin, dengeleme güç piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının kabul edilen yük alma, yük atma teklifleri doğrultusunda Sistem İşletmecisi tarafından her bir teklif bölgesi için hesaplanan sistem marjinal fiyatları dikkate alınır.

(2) Birinci fıkranın;

a) (a) bendinde yer alan veriler piyasa katılımcıları tarafından,

b) (b) ve (c) bentlerinde yer alan veriler Sistem İşletmecisi tarafından sağlanır.

Uzlaştırma dönemi bazında sistemin yönünün belirlenmesi

MADDE 101 – (Değişik:RG-3/11/2011-28104) (7)

(1) Uzlaştırma dönemi bazında bir fiyat bölgesine ilişkin sistem yönü ve Net Talimat Hacmi aşağıdaki formüllere göre belirlenir:

İlgili uzlaştırma dönemi için

(9a)

ise, ilgili uzlaştırma dönemi için ilgili fiyat bölgesinde enerji açığı oluşmuştur.

İlgili uzlaştırma dönemi için

(9b)

ise, ilgili uzlaştırma dönemi için ilgili fiyat bölgesinde enerji fazlası oluşmuştur.

İlgili uzlaştırma dönemi için

(9c)

ise, ilgili uzlaştırma dönemi için ilgili fiyat bölgesinde sistem dengededir.

(9d)

(2) Bu formüllerde geçen;

$YALM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerlerine sahip, kabul Edilen Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),

$YATM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerlerine sahip, kabul Edilen Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),

NTH ilgili fiyat bölgesi için Net Talimat Hacmini (MWh),

k “u” uzlaştırma dönemi için, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerine sahip teklifi kabul edilmiş olan dengeleme birimi sayısını,

m “u” uzlaştırma dönemi için, “d” dengeleme biriminin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerine sahip kabul edilmiş yük alma teklif sayısını,

n “u” uzlaştırma dönemi için, “d” dengeleme biriminin, ilgili fiyat bölgesinde 0, 1 veya 2 etiket değerine sahip kabul edilmiş yük atma teklif sayısını, ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük alma tekliflerine ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 102 –(1) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine verilen yük alma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(Değişik formül:RG-3/11/2011-28104) (9)

(10)

(2) Bu formülde geçen;

$KEYALT_d$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen yük alma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

$KEYALM_{d,u,r}$ 104 üncü madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),

$YALF_{d,u,r}$ 103 üncü madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Alma Fiyatını (TL/MWh),

n Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma tekliflerinin sayısını,

m ilgili fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını

YGYALT_d (Ek:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁹⁾ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen ancak yerine getirilmeyen yük alma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek ve 102/A maddesi uyarınca hesaplanacak Yerine Getirilmeyen Yük Alma Talimat Tutarı adındaki borç tutarını (TL), ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin ilgili katılımcıya yansıtılacak tutarın hesaplanması

MADDE 102/A – (Değişik:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁹⁾

(1) Dengeleme güç piyasası kapsamında sistemde enerji açığı olduğu her bir uzlaştırma dönemi için, kabul edilen ve yerine getirilmiş teklif miktarı doğrultusundaki sistem marjinal fiyatı olan YGSMF belirlenir.

(2) YGSMF ile dengeleme güç piyasası kapsamında verilen tüm talimatlar dikkate alınarak belirlenen Sistem Marjinal Fiyatı arasında fark oluşması halinde, bu fark ile yük alma yönünde yerine getirilen talimat miktarının çarpılması neticesinde, yerine getirilmeyen yük alma talimatlarına ilişkin maliyet hesaplanır.

(3) Her bir piyasa katılımcısının, her bir uzlaştırma dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirmedeği yük alma talimat miktarının, ilgili uzlaştırma döneminde toplam yerine getirilmeyen yük alma talimat miktarına oranı bulunur.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında hesaplanan maliyet, üçüncü fıkra kapsamında belirlenen oran doğrultusunda, Yerine Getirilmeyen Yük Alma Talimat Tutarı olarak ilgili katılımcılara yansıtılır.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük alma tekliflerine ilişkin yük alma fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 103 –(1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük alma talimatlarına ilişkin olarak uygulanacak yük alma fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

(2) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesinde enerji açığı olduğu durumda,

$YALTF_{d,u,r} \leq SMF_{d,u,t}$ ise $YALF_{d,u,r} = SMF_{d,u,t}$ (11a)

$YALTF_{d,u,r} > SMF_{d,u,t}$ ise $YALF_{d,u,r} = YALTF_{d,u,r}$ (11b)

(3) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesi dengede olduğu ve/veya fiyat bölgesinde enerji fazlası olduğu durumlarda,

$YALF_{d,u,r} = YALTF_{d,u,r}$ (11c)

(4) Bu formüllerde geçen;

$YALTF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için Yük Alma Teklif Fiyatını (TL/MWh),

$SMF_{d,u,t}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma döneminde yer aldığı “t” teklif bölgesi için 109 uncu madde uyarınca, hesaplanan Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

$YALF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Alma Fiyatını (TL/MWh) ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük alma tekliflerine ilişkin kabul edilen yük alma teklif miktarlarının belirlenmesi

MADDE 104 –(1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük alma talimatlarına ilişkin kabul edilen yük alma teklif miktarları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

$$\text{[Empty Box]} \quad (12)$$

(2) Bu formüle geçen;

$KEYALM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),

$YALTM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş ve (Ek ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ 78 inci madde çerçevesinde yerine getirilmiş olan Yük Alma Talimat Miktarını (MW),

$İSKK_u$ 86 ncı madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,

t_1 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük alma talimatının saat ve dakika olarak başlangıç zamanını,

t_2 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük alma talimatının saat ve dakika olarak bitiş zamanını,

g Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin iletim sistemine bağlı bir üretim tesisi olması durumunda 1, diğer tüm durumlarda 0 olan değeri ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük atma tekliflerine ilişkin tutarın hesaplanması

MADDE 105 –(1) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine verilen yük atma talimatlarına ilişkin olarak bir fatura dönemi için ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(Değişik formül:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁹⁾

$$\text{[Empty Box]} \quad (13)$$

(2) Bu formüle geçen;

$KEYATT_d$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen yük atma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

$KEYATM_{d,u,r}$ 107 nci madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),

$YATF_{d,u,r}$ 106 ncı madde uyarınca hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Atma Fiyatını (TL/MWh),

YGYATT_d (Ek:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁹⁾ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm

uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen ancak yerine getirilmeyen yük atma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek ve 105/A maddesi uyarınca hesaplanacak Yerine Getirilmeyen Yük Atma Talimat Tutarı adındaki borç tutarını (TL),
n Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma tekliflerinin sayısını,
m ilgili fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemlerinin sayısını
ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin ilgili katılımcıya yansıtılacak tutarın hesaplanması

MADDE 105/A – (Ek:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁹⁾

(1) Dengeleme güç piyasası kapsamında sistemde enerji fazlası olduğu her bir uzlaştırma dönemi için, kabul edilen ve yerine getirilmiş teklif miktarı doğrultusundaki sistem marjinal fiyatı olan YGSMF belirlenir.

(2) YGSMF ile dengeleme güç piyasası kapsamında verilen tüm talimatlar dikkate alınarak belirlenen Sistem Marjinal Fiyatı arasında fark oluşması halinde, bu fark ile yük atma yönünde yerine getirilen talimat miktarının çarpılması neticesinde, yerine getirilmeyen yük atma talimatlarına ilişkin maliyet hesaplanır.

(3) Her bir piyasa katılımcısının, her bir uzlaştırma dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirmedeği yük atma talimat miktarının, ilgili uzlaştırma döneminde toplam yerine getirilmeyen yük atma talimat miktarına oranı bulunur.

(4) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında hesaplanan maliyet, üçüncü fıkra kapsamında belirlenen oran doğrultusunda, Yerine Getirilmeyen Yük Atma Talimat Tutarı olarak ilgili katılımcılara yansıtılır.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük atma tekliflerine ilişkin yük atma fiyatlarının belirlenmesi

MADDE 106 –(1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük atma talimatlarına ilişkin olarak uygulanacak yük atma fiyatları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

(2) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesinde enerji fazlası olduğu durumda,

$$YATTF_{d,u,r} \geq SMF_{d,u,t} \text{ ise } YATF_{d,u,r} = SMF_{d,u,t} \text{ (14a)}$$

$$YATTF_{d,u,r} < SMF_{d,u,t} \text{ ise } YATF_{d,u,r} = YATTF_{d,u,r} \text{ (14b)}$$

(3) İlgili dengeleme biriminin yer aldığı fiyat bölgesi dengede olduğu ve/veya fiyat bölgesinde enerji açığı olduğu durumlarda,

$$YATF_{d,u,r} = YATTF_{d,u,r} \text{ (14c)}$$

(4) Bu formüllerde geçen;

$YATTF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için Yük Atma Teklif Fiyatını (TL/MWh),

$SMF_{d,u,t}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma döneminde yer aldığı “t” teklif bölgesi için 109 uncu madde uyarınca, “u” uzlaştırma dönemi için hesaplanan, Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

$YATF_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifi için uygulanacak Yük Atma Fiyatını (TL/MWh)
ifade eder.

Dengeleme güç piyasası kapsamında kabul edilmiş olan yük atma tekliflerine ilişkin kabul edilen yük atma teklif miktarlarının belirlenmesi

MADDE 107 –(1) Bir fatura dönemi için, dengeleme güç piyasası kapsamındaki her bir dengeleme birimine, her bir uzlaştırma dönemi için verilen yük atma talimatlarına ilişkin kabul edilen yük atma teklif miktarları aşağıdaki formüle göre belirlenir:

(15)

(2) Bu formülde geçen;

$KEYATM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),

$YATM_{d,u,r}$ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş ve (Ek ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ 78 inci madde çerçevesinde yerine getirilmiş olan Yük Atma Talimat Miktarını (MW),

$İSKK_u$ 86 ncı madde uyarınca hesaplanan, “u” uzlaştırma dönemine ait İletim Sistemi Kayıp Katsayısı,

t_1 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük atma talimatının saat ve dakika olarak başlangıç zamanını,

t_2 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifine ilişkin Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan yük atma talimatının saat ve dakika olarak bitiş zamanını

g Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin iletim sistemine bağlı bir üretim tesisi olması durumunda 1, diğer tüm durumlarda 0 olan değeri
ifade eder.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Enerji Dengesizliklerinin Uzlaştırılması

Enerji dengesizliklerinin uzlaştırılması için veri gereksinimleri

MADDE 108 – (Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾

(1) Enerji dengesizliklerinin uzlaştırılmasında;

a) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısının, dengeleme güç piyasası faaliyetleri kapsamında, her bir teklif bölgesi için, bir fatura dönemi içerisindeki her bir uzlaştırma dönemine ait Sistem İşletmecisi tarafından verilmiş olan talimatlar çerçevesinde kabul edilmiş olan yük alma, yük atma miktarları ve kabul edilmiş olan bu teklifler için geçerli fiyatlar,

b) Her bir uzlaştırmaya esas veri-çekiş birimi için, bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait uzlaştırmaya esas veri-çekiş miktarları,

c) 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca oluşturulan kategorilerin Toplam Tüketim Tahmini Belirleme Metodolojisi çerçevesinde belirlenen toplam tüketim değerleri,

- ç) Her bir dengeden sorumlu tarafın bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait ikili anlaşma bildirimi miktarları,
d) Yan hizmet sağlayan her bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi için bir fatura dönemindeki her bir uzlaştırma dönemine ait, enerji bedeli yan hizmetler kapsamında ödenen yan hizmetler gereği gerçekleştirilmiş olan üretim miktarı,
e) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi piyasası sonucunda her bir piyasa katılımcısının sisteme satış ya da sistemden alış miktarları,
f) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Nihai piyasa takas fiyatları,
g)(Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Gün içi piyasası sonucunda her bir piyasa katılımcısının alış veya satış miktarları
ğ) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Vadeli elektrik piyasası kapsamında her bir piyasa katılımcısının satış ya da alış miktarları, dikkate alınır.

(2) Birinci fıkranın;

- a) (a) bendinde yer alan veriler Sistem İşletmecisi tarafından,
b) (b) bendinde yer alan verilerin hesaplanabilmesi için gerekli sayaç ölçüm değerleri TEİAŞ ve/veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından,
c) (ç) bendinde yer alan veriler dengeden sorumlu taraflar tarafından,
ç) (c) bendinde yer alan veriler ilgili dağıtım şirketi tarafından,
d) (d) bendinde yer alan veriler yan hizmet anlaşmalarının yürütülmesinden sorumlu TEİAŞ birimi tarafından,
e) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan veriler Piyasa İşletmecisi tarafından sağlanır.

Sistem marjinal fiyatının hesaplanması

MADDE 109 – (Değişik:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾

(1) Her bir teklif bölgesi için uzlaştırma dönemi bazında belirlenen Sistem Marjinal Fiyatı ($SMF_{t,u}$), teklif bölgesinin uzlaştırma dönemi bazında enerji denge durumuna bağlı olarak aşağıdaki şekilde hesaplanır:

- a) Söz konusu saatte “t” teklif bölgesinde enerji açığı olduğunda, Sistem Marjinal Fiyatı, yük alma teklif fiyatlarının en düşüğünden başlanılmak üzere 101 inci madde uyarınca hesaplanan Net Talimat Hacmine tekabül eden en yüksek teklif fiyatına eşittir.
b) Söz konusu saatte “t” teklif bölgesinde enerji fazlası olduğunda, Sistem Marjinal Fiyatı, yük atma teklif fiyatlarının en yükseklerinden başlanılmak üzere 101 inci madde uyarınca hesaplanan Net Talimat Hacmine tekabül eden en düşük teklif fiyatına eşittir.
c) Söz konusu saatte sistem dengede olduğunda, Sistem Marjinal Fiyatı, “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemi için (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) nihai piyasa takas fiyatına eşittir.

(2) Bir teklif fiyatının Sistem Marjinal Fiyatının belirlenmesinde dikkate alınması için talimat almış olması şartı aranmaz.

Enerji dengesizlik (Ek ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ ve kesinleşmiş günlük üretim/tüketim programından sapma tutarının hesaplanması

MADDE 110 – (Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Bir dengeden sorumlu tarafın her bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizliğine ilişkin olarak bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek borç veya alacak tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

EDT_f Bir fatura dönemi için “f” dengeden sorumlu tarafın enerji dengesizliği tutarını (TL),

$EDM_{f,t,u}(-)$ 111 inci madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesindeki, “u” uzlaştırma dönemine ilişkin enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sistemden aldığı enerji miktarını (MWh),

$EDM_{f,t,u}(+)$ 111 inci madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesindeki, “u” uzlaştırma dönemine ilişkin enerji dengesizliğinin giderilmesine yönelik sisteme sattığı enerji miktarını (MWh),

$NPTF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemine ait nihai piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

$SMF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi için 109 uncu madde uyarınca, “u” uzlaştırma dönemi için hesaplanan Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

m İlgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,

n Bir fatura döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,

k Kurul tarafından değeri “0” ile “1” arasında belirlenerek en az üç ay öncesinden duyurulmak kaydı ile katılımcıların negatif enerji dengesizliği halinde kullanılacak olan katsayıyı,

l Kurul tarafından değeri “0” ile “1” arasında belirlenerek en az üç ay öncesinden duyurulmak kaydı ile katılımcıların pozitif enerji dengesizliği halinde kullanılacak olan katsayıyı, ifade eder.

(3) Bir piyasa katılımcısının adına kayıtlı ve KGÜP bildirmekle yükümlü olan bir uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin bir uzlaştırma dönemine ait kesinleşmiş günlük üretim/tüketim programından sapma tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(4) Üçüncü fıkradaki formülde geçen;

$KÜPST_p$ “p” piyasa katılımcısının, beklenen uzlaştırma dönemi üretim/tüketim miktarından sapması nedeniyle ödemekle yükümlü olduğu tutarı (TL),

$KÜPSM_{p,t,b,u}$ “p” piyasa katılımcısının, adına kayıtlı ve “t” teklif bölgesinde yer alan “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin “u” uzlaştırma dönemine ait, Kurul kararıyla belirlenen hesaplama yöntemi kullanılarak bulunan beklenen uzlaştırma dönemi üretim/tüketim miktarından sapma miktarını (MWh),

$NPTF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi ve “u” uzlaştırma dönemine ait nihai piyasa takas fiyatını (TL/MWh),

$SMF_{t,u}$ “t” teklif bölgesi için 109 uncu madde uyarınca, “u” uzlaştırma dönemi için hesaplanan Sistem Marjinal Fiyatını (TL/MWh),

n Kurul kararıyla belirlenen ve üretim planından sapmaya ilişkin tutarın hesaplanmasında kullanılacak fiyatın belirlenmesine dair katsayıyı,

a Bir fatura döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,

z “p” piyasa katılımcısı adına kayıtlı uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimi sayısı,

j İlgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,

ifade eder.

Bir dengeden sorumlu tarafın bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizlik miktarının hesaplanması

MADDE 111 – (Değişik:RG-2/2/2020-31027)

(1) Bir fatura dönemi için, her bir dengeden sorumlu tarafın, her bir uzlaştırma dönemindeki enerji dengesizlik miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(2) Birinci fıkradaki formülde geçen;

EDM_{f,t,u} “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesinde, “u” uzlaştırma dönemi için enerji dengesizlik miktarını (MWh),
UEVM_{f,t,b,u} 84 üncü madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan ve “t” teklif bölgesinde yer alan “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas Veriş Miktarını (MWh),
UEÇM_{f,t,b,u} 84 üncü madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan ve “t” teklif bölgesinde yer alan “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas Çekiş Miktarını (MWh),
UEİAM_{f,t,u} 112 nci madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesine ilişkin, “u” uzlaştırma dönemi için Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),
GİPM_{f,t,u} 112/A maddesi uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesine ilişkin, “u” uzlaştırma dönemi için Gün İçi Piyasası Miktarını (MWh),
VEPM_{f,t,u} 112/B maddesi uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu tarafın, “t” teklif bölgesine ilişkin, “u” uzlaştırma dönemi için toplam Vadeli Elektrik Piyasası Miktarını (MWh),
SSM_{t,p,u,r} Gün öncesi piyasası sonucunda belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, gün öncesi piyasası kapsamında, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu Sistem Satış Miktarını (MWh),
SAM_{t,p,u,r} “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, gün öncesi piyasası kapsamında, “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu Sistem Alış Miktarını (MWh),
k “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “t” teklif bölgesi için “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,
l “f” dengeden sorumlu taraf adına kayıtlı piyasa katılımcısı sayısını,
n “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için sisteme satış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,
m “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için sistemden alış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,
KEYALM_{f,d,u,r} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Alma Teklifi Miktarını (MWh),
h “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “t” teklif bölgesi için “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan dengeleme birimi sayısını,
t₁ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma tekliflerinin sayısını,
KEYATM_{f,d,u,r} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğu kapsamında yer alan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin Kabul Edilen ve Yerine Getirilmiş Yük Atma Teklifi Miktarını (MWh),
t₂ Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma tekliflerinin sayısını,
ifade eder.

Uzlaştırmaya esas ikili anlaşma miktarlarının hesaplanması

MADDE 112 – (1) ir dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için uzlaştırmaya esas ikili anlaşmalarının miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(19a)

(19b)

(2) Bu formülde geçen;

UEİAM_{f,u,t} “f” dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),
UEİAM_{p,u,t} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Miktarını (MWh),
UEİAB_{p,u,t,z1} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin “z1” piyasa katılımcısına enerji satışı için ve/veya enerji bedeli yan hizmetler kapsamında ödenen yan hizmetler gereği gerçekleştirilen üretime ilişkin yapılan Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimini (MWh),
UEİAB_{p,u,t,z2} “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin “z2” piyasa katılımcısından enerji alımı için yapılan Uzlaştırmaya Esas İkili Anlaşma Bildirimini (MWh),
k “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu piyasa katılımcısı sayısını,
n “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi satışı yaptığı dengeden sorumlu taraf sayısını,
m “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi alışı yaptığı dengeden sorumlu taraf sayısını
ifade eder.

Uzlaştırmaya esas gün içi piyasası hacminin hesaplanması

MADDE 112/A –(Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Bir dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için gün içi piyasası miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(2) Bu formülde geçen;

$GIPM_{f,u,t}$ “f” dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Gün İçi Piyasası Miktarını (MWh),

$GIPM_{p,u,t}$ “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t”

teklif bölgesine ilişkin Gün İçi Piyasası Miktarını (MWh),

$GIPSM_{p,u,t,z1}$ “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t”

teklif bölgesine ilişkin “z1” piyasa katılımcısına Gün İçi Piyasası Satış Miktarını (MWh),

$GIPAM_{p,u,t,z2}$ “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t”

teklif bölgesine ilişkin “z2” piyasa katılımcısından Gün İçi Piyasası Alış Miktarını (MWh),

k “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu piyasa katılımcısı sayısını,

n “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi satışı yaptığı taraf sayısını,

m “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi alışı yaptığı taraf sayısını

ifade eder.

Uzlaştırmaya esas vadeli elektrik piyasası miktarının hesaplanması

MADDE 112/B – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Bir dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için vadeli elektrik piyasası miktarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(2) Birinci fıkradaki formüllerde geçen;

$VEPM_{f,u,t}$ “f” dengeden sorumlu tarafın, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin Toplam Vadeli Elektrik Piyasası Miktarını (MWh),

$VEPM_{p,u,t}$ “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t”

teklif bölgesine ilişkin Toplam Vadeli Elektrik Piyasası Miktarını (MWh),

$VEPAM_{p,u,t,z2}$ “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t”

teklif bölgesine ilişkin “z2” piyasa katılımcısından Toplam Vadeli Elektrik Piyasası Alış Miktarını (MWh),

$VEPSM_{p,u,t,z1}$ “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t”

teklif bölgesine ilişkin “z1” piyasa katılımcısına Toplam Vadeli Elektrik Piyasası Satış Miktarını (MWh),

k “f” dengeden sorumlu tarafın denge sorumluluğunu üstlenmiş olduğu piyasa katılımcısı sayısını,

n “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi satışı yaptığı piyasa katılımcısı

sayısını,

m “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için “t” teklif bölgesine ilişkin elektrik enerjisi alışı yaptığı piyasa katılımcısı

sayısını,

ifade eder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Net Toplam Bakiyenin ve Piyasa İşletim Ücretinin Dağıtılması

Net toplam bakiyenin piyasa katılımcılarına dağıtılması

MADDE 113 – (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Piy Piyasa İşletmecisinin, toptan elektrik piyasası adına yaptığı işlemlerden kar veya zarar etmemesi esasına dayalı olarak, bir fatura dönemi içerisinde, gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının gerçekleştirmiş oldukları enerji alış ve satışları ve süresinde ödenmeyen alacaklar hariç olmak üzere, dengeleme mekanizmasının uzlaştırılması ve dengeden sorumlu tarafların dengesizliklerinin uzlaştırılmasına ilişkin olarak, piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek alacaklar toplamı ile TEİAŞ’tan tahsil edilecek Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarının, borçlar toplamına eşit olması esastır.

(2) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Bu doğrultuda,

a) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma talimatlarına ve enerji fazlasına ilişkin olarak piyasa katılımcılarına ve dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilen toplam alacak tutarının, dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük atma talimatlarına ve enerji açığına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen toplam borç tutarından fazla olması halinde, TEİAŞ’ın borcu olarak tahakkuk ettirilecek,

b) Dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük atma talimatlarına ve enerji açığına ilişkin olarak piyasa katılımcılarına ve dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilen toplam borç tutarının, dengeleme güç piyasası kapsamındaki yük alma talimatlarına ve enerji fazlasına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen toplam alacak tutarından fazla olması halinde, TEİAŞ’ın alacağı olarak tahakkuk ettirilecek,

sıfır bakiye düzeltme tutarı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(3) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) İkinci fıkradaki formülde geçen;

SBDT Bir fatura dönemine ait Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarını (TL),

KEYALT_d 102 nci maddede belirtilen formül uyarınca sadece 0 ve 1 kodlu yük alma teklifleri dikkate alınarak hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen 0 ya da 1 kodlu yük alma tekliflerine

ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek alacak tutarını (TL),

KEYATT_d 105 inci maddede belirtilen formül uyarınca sadece 0 ve 1 kodlu yük atma teklifleri dikkate alınarak hesaplanan, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin, ilgili fatura döneminin tüm uzlaştırma dönemlerinde kabul edilen 0 ya da 1 kodlu yük atma tekliflerine ilişkin olarak ilgili piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek borç tutarını (TL),

EDT_f 110 uncu madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi için “f” dengeden sorumlu tarafın enerji dengesizliği tutarını (TL),
KÜPST_p 110 uncu madde uyarınca hesaplanan, bir fatura dönemi için “p” piyasa katılımcısının beklenen üretim/tüketim miktarından sapmasına ilişkin olarak uygulanacak tutarı (TL),

m Bir fatura dönemine ilişkin dengeleme güç piyasası kapsamındaki toplam dengeleme birimi sayısını,

n Bir fatura dönemine ilişkin toplam dengeden sorumlu taraf sayısını,

l İlgili fatura döneminde bulunan piyasa katılımcısı sayısını,

ifade eder.

Bir fatura dönemindeki sıfır bakiye düzeltme tutarının hesaplanması

MADDE 114 –(Mülga:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

Bir fatura dönemindeki sıfır bakiye düzeltme katsayısının hesaplanması

MADDE 115 – (Değişik:RG-5/1/2013-28519)

(1) Bir fatura döneminde, “f” dengeden sorumlu taraf için sıfır bakiye düzeltme katsayısı aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

(22)

(2) Bu formülde geçen;

SBDK_f Bir fatura döneminde “f” dengeden sorumlu tarafın sıfır bakiye düzeltme katsayısını (%),

UEÇM_{f,b,u} 84 üncü madde uyarınca hesaplanan, “f” dengeden sorumlu taraf adına kayıtlı “b” uzlaştırmaya esas veriş-çekiş biriminin, “u” uzlaştırma dönemi için uzlaştırmaya esas çekiş miktarını (MWh),

n Bir fatura dönemine ilişkin “f” dengeden sorumlu taraf adına kayıtlı piyasa katılımcısına ait uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

m Bir fatura dönemine ilişkin toplam uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi sayısını,

k Bir fatura dönemine ilişkin uzlaştırma dönemi sayısını,

ifade eder.

Piyasa işletim ücreti

MADDE 116 –(1) İyasa İşletmecisinin yürüttüğü hizmetlere ilişkin işletme giderlerinin ve yatırım harcamalarının amortismanının karşılanması amacıyla piyasa işletim ücreti, elektrik enerjisi alım ve satımına ilişkin tutarlardan ayrı olarak tahakkuk ettirilir.

(2) Her bir piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti, 24/1/2003 tarihli ve 25003 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasasında Gelir ve Tarife Düzenlemesi Kapsamında Düzenlemeye Tabi Unsurlar ve Raporlamaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ uyarınca belirlenen piyasa işletim geliri tavanının Piyasa İşletmecisi tarafından gerçekleştirilen organize toptan elektrik piyasası faaliyetleri dikkate alınarak piyasa katılımcılarına paylaştırılması suretiyle tahakkuk ettirilir.

(3) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾** Kurul tarafından belirlenen yıllık Piyasa İşletim Geliri Tavanının o yıl içinde yer alan avans dönemleri arasında eşit olarak bölünerek hesaplanan, bir avans dönemi için geçerli piyasa işletim ücreti, ilgili organize toptan elektrik piyasası faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranları dikkate alınarak, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası ve dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti bileşenlerine ayrıştırılır. Her bir organize toptan elektrik piyasası faaliyetinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri arasındaki oranı Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenir ve faaliyet oranlarında değişiklik meydana gelmesi durumunda güncellenerek PYS üzerinden yayımlanır.

(4) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾** Her bir organize toptan elektrik piyasası faaliyetine ilişkin, her bir fatura dönemi için tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti bileşenleri aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$PIÜ_GÖ = k \times PIÜ \quad (23a)$$

$$PIÜ_DGP = l \times PIÜ \quad (23b)$$

$$PIÜ_D = m \times PIÜ \quad (23c)$$

$$PIÜ_GİP = n \times PIÜ \quad (23ç)$$

$$k+l+m+n=1 \quad (23d)$$

(5) **(Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾** Bu formülde geçen;

PIÜ_GÖ Bir fatura döneminde **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün Öncesi Piyasası İşletim Ücreti payını (TL),

PIÜ Kurul tarafından belirlenen Piyasa İşletim Geliri Tavanından hesaplanan bir fatura dönemi için geçerli Piyasa İşletim Ücretini,

PIÜ_DGP Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam Dengeleme Güç Piyasası Uzlaştırma Ücreti payını (TL),

PIÜ_D Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam Dengesizliklerin Uzlaştırılması Piyasa İşletim Ücreti payını (TL),

PIÜ_GİP Bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti payını (TL),

k **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün Öncesi Piyasası faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayısı,

l Dengeleme Güç Piyasası faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayısı,

m Dengesizliklerin Uzlaştırılması Piyasa faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayıyı,
n Gün İçi Dengeleme faaliyetlerinin Piyasa İşletmecisinin faaliyetleri içerisindeki oranını temsil eden katsayıyı
ifade eder.

Vadeli elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti ve yıllık katılım bedeli

MADDE 116/A – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa işletim ücreti; vadeli elektrik piyasasında yapılan işlemler için kontrat taraflarından MWh başına alınacak olup piyasa işletim ücretinin belirlenmesine ve piyasa katılımcılarından tahsil edilmesine ilişkin hususlar Kurul kararı ile düzenlenir.

(2) Piyasa işletim ücretine dahil edilecek vadeli elektrik piyasası yıllık katılım bedelinin tutarı ve bu tutarın piyasa katılımcılarından tahsil edilmesine ilişkin hususlar Kurul kararı ile düzenlenir.

Gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücretinin hesaplanması⁽²⁹⁾

MADDE 117 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısına, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek olan piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

[]

(24a)

[]

(24b)

[]

(24c)

[]

(24ç)

[]

(24d)

[]

(24e)

(2) Bu formüllerde geçen;

PIÜS_GÖ Bir fatura döneminde, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),

PIÜ_GÖ Bir fatura döneminde **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası piyasa işletim ücreti tutarını (TL),

PIÜD_GÖ Bir fatura döneminde **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası piyasa işletim ücreti değişken payını (TL),

PIÜS_GÖ_s Bir avans ödeme döneminde, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),

PIÜD_GÖ_ç Bir avans ödeme döneminde, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası piyasa işletim ücreti değişken payını (TL),

a İlgili avans döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,

b İlgili fatura döneminde yer alan avans dönemi sayısını,

PIÜ_GÖ_{p,s} “p” piyasa katılımcısına, “s” avans ödeme döneminde, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası işletim ücreti tutarını (TL),

K **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasasına katılan piyasa katılımcısı sayısını,

SSMt,p,s,u,r **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasası sonucunda belirlenen, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem satış miktarını (MWh),

t₁ **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasası kapsamında, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için sisteme satış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,

m ilgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,

SAM_{t,p,s,u,r} “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinden dolayı gerçekleştirmiş olduğu sistem alış miktarını (MWh),

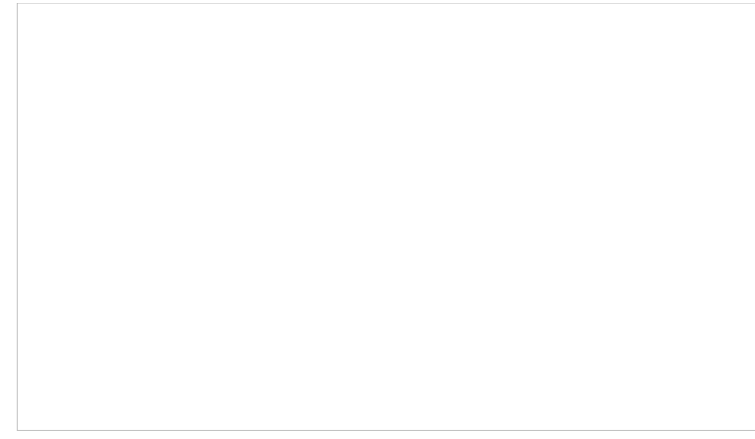
t₂ **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasası kapsamında, “t” teklif bölgesi için, “p” piyasa katılımcısının, “u” uzlaştırma dönemi için sistemden alış gerçekleştirmiş olduğu teklif sayısını,

PIÜ_GÖ_p Bir faturda döneminde “p” piyasa katılımcısına, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** gün öncesi piyasası işletim ücreti tutarını (TL),
ifade eder.

Gün içi piyasası işletim ücretinin hesaplanması

MADDE 117/A –(Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Bir gün içi piyasası katılımcısına, gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüllere göre hesaplanır:

(2) Bu formüllerde geçen;

$G_{PIÜ}$ bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası piyasa işletim ücretini (TL),
 $G_{PIÜS}$ bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti sabit payını (TL),
 $G_{PIÜD}$ bir fatura döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti değişken payını (TL),
 $G_{PIÜS_g}$ bir avans döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti sabit payını (TL),
 $G_{PIÜD_g}$ bir avans döneminde, gün içi piyasası faaliyetleri için tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücreti değişken payını (TL),
 a ilgili avans dönemindeki uzlaştırma dönemi sayısını,
 b ilgili fatura dönemindeki avans dönemi sayısını,
 $G_{PIÜ_{p,g}}$ “p” piyasa katılımcısına “g” avans döneminde tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücretini (TL),
 k gün içi piyasası katılımcısı sayısını,
 $G_{ISM_{p,t,gr,u}}$ “p” piyasa katılımcısının “t” teklif bölgesi için “g” avans dönemindeki “r” tekliften dolayı “u” uzlaştırma döneminde gerçekleştirdiği gün içi satış miktarını (MWh),
 x_p “p” piyasa katılımcısının “t” teklif bölgesi için “g” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için satış gerçekleştirdiği teklif sayısını,
 m ilgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,
 $G_{IAM_{p,t,gr,u}}$ “p” piyasa katılımcısının “t” teklif bölgesi için “g” avans dönemindeki “r” tekliften dolayı “u” uzlaştırma döneminde gerçekleştirdiği gün içi alış miktarını (MWh),
 y_p “p” piyasa katılımcısının “t” teklif bölgesi için “g” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için alış gerçekleştirdiği teklif sayısını,
 $G_{PIÜ_p}$ bir fatura döneminde “p” piyasa katılımcısına tahakkuk ettirilecek gün içi piyasası işletim ücretini (TL),
 $G_{İS_p}$ bir fatura döneminde “p” piyasa katılımcısının haklı bulunmamış itiraz sayısını,
 $G_{İTÜ}$ piyasa katılımcılarının haklı bulunmadıkları itirazlar için ödedikleri toplam itiraz ücretini ifade eder.

Dengeleme güç piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücretinin hesaplanması
MADDE 118 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Dengeleme güç piyasasına katılan her bir piyasa katılımcısına, dengeleme güç piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek olan piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüle göre hesaplanır;

(25a)

(25b)

(25c)

(25ç)

(Değişik formül:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾

(25d)

(25e)

(2) Bu formüllerde geçen;

$PIÜS_DGP$

Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam

dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),

$PIÜ_DGP$ Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti tutarını (TL),

$PIÜD_DGP$ Bir fatura döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti değişken payını (TL),

$PIÜ_DGP_{p,s}$ “p” piyasa katılımcısına, “s” avans ödeme döneminde, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti tutarını (TL),

l Dengeleme güç piyasasına katılan piyasa katılımcısı sayısını,
 a İlgili avans döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,
 b İlgili fatura döneminde yer alan avans dönemi sayısını,
 $KEYALMp,d,s,u,r$ “p” piyasa katılımcısına ilişkin, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “s” avans dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin kabul edilen ve yerine getirilmiş yük alma teklifi miktarını (MWh),

t_1 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma tekliflerinin sayısını,

d_1 Dengeleme güç piyasası kapsamında, “p” piyasa katılımcısına ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük alma teklifi olan dengeleme birimi sayısını,

$KEYATMp,d,s,u,r$ “p” piyasa katılımcısına ilişkin, dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme biriminin “s” avans ödeme dönemindeki “u” uzlaştırma dönemi için geçerli “r” teklifinin kabul edilen ve yerine getirilmiş yük atma teklifi miktarını (MWh),

t_2 Dengeleme güç piyasası kapsamındaki “d” dengeleme birimine ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma tekliflerinin sayısını,

d_2 Dengeleme güç piyasası kapsamında, “p” piyasa katılımcısına ilişkin “u” uzlaştırma dönemi için kabul edilmiş olan yük atma teklifi olan dengeleme birimi sayısını,

$PIÜ_DGPP$ bir fatura döneminde “p” piyasa katılımcısına, dengeleme güç piyasası faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengeleme güç piyasası piyasa işletim ücreti tutarını (TL), ifade eder.

Dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetlerine ilişkin dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücretinin hesaplanması

MADDE 119 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Her bir dengeden sorumlu tarafa, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetlerine ilişkin olarak tahakkuk ettirilecek olan piyasa işletim ücreti aşağıdaki formüle göre hesaplanır:

$$\frac{\sum_{i=1}^n (d_i \cdot t_i)}{\sum_{i=1}^n d_i} \quad (26a)$$

$$\frac{\sum_{i=1}^n (d_i \cdot t_i)}{\sum_{i=1}^n d_i} \quad (26b)$$

$$\frac{\sum_{i=1}^n (d_i \cdot t_i)}{\sum_{i=1}^n d_i} \quad (26c)$$

$$\frac{\sum_{i=1}^n (d_i \cdot t_i)}{\sum_{i=1}^n d_i} \quad (26ç)$$

$$\frac{\sum_{i=1}^n (d_i \cdot t_i)}{\sum_{i=1}^n d_i} \quad (26d)$$

$$\frac{\sum_{i=1}^n (d_i \cdot t_i)}{\sum_{i=1}^n d_i} \quad (26e)$$

(2) Bu formüllerde geçen;

$PIÜS_D$ Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa işletim ücreti sabit payını (TL),

$PIÜ_D$ Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa işletim ücreti tutarını (TL),

$PIÜD_D$ Bir fatura döneminde, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek toplam

dengelesizliklerin uzlastirilmasi piyasa isletim ucreti degisken payini (TL),

$EDM_{f,t,s,u}$ 111 inci madde uyarınca hesaplanan, "f" dengeden sorumlu tarafın, bir fatura dönemi içindeki bir gün için belirlenmiş olan "t" teklif bölgesinde, "u" uzlaştırma dönemi için enerji dengesizlik miktarını (MWh),

m ilgili fatura dönemi için belirlenmiş olan teklif bölgesi sayısını,
b İlgili fatura döneminde yer alan avans dönemi sayısını,

$PIÜ_{D_t,s}$ "f" dengeden sorumlu tarafa, bir avans ödeme dönemine ilişkin dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa isletim ücreti tutarını (TL),
 $PIÜ_{D_t}$ bir fatura döneminde "f" dengeden sorumlu tarafa, dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetleri için Piyasa İşletmecisi tarafından tahakkuk ettirilecek dengesizliklerin uzlaştırılması piyasa isletim ücreti tutarını (TL),

a Bir fatura döneminde yer alan uzlaştırma dönemi sayısını,
k Dengeden sorumlu taraf sayısını,

ifade eder.

YEDİNCİ KISIM **Mali Hususlara İlişkin Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM **(Değişik bölüm başlığı:RG-6/11/2010-27751)**

Teminatlar ve Ödemelere İlişkin Tarafların Sorumlulukları

Piyasa İşletmecisinin sorumlulukları

MADDE 120 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Piyasa İşletmecisi;

a) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Merkezi uzlaştırma kuruluşunun belirlenerek katılımcıların bu hususa ilişkin olarak bilgilendirilmesinden,

b) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Merkezi uzlaştırma kuruluşunun tüm taraflarca kullanılabilmesi amacıyla, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu ile anlaşma yapılmasından,

c) Piyasa katılımcılarının sunması gereken **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ teminat tutarlarının doğru şekilde hesaplanmasından,

ç) **(Mülga:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾

d) **(Mülga:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾

e) Piyasa katılımcılarının, sunmaları gereken teminat tutarları hakkında düzenli ve doğru şekilde bilgilendirilmesinden,

f) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Merkezi uzlaştırma kuruluşunun, piyasa katılımcılarının sunmakla yükümlü oldukları teminat tutarları ve alacakları/borçları hakkında, düzenli ve doğru şekilde bilgilendirilmesinden,

g) **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Piyasa İşletmecisi adına sunulan teminat mektuplarının muhafazasından ve kendisine sunulan teminat mektupları hakkında **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşunun bilgilendirilmesinden,

ğ) **(Mülga:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾

h) Her bir katılımcının mevcut teminat tutarı ile sunmakla yükümlü olduğu teminat tutarını karşılaştırarak, gerekmesi halinde ilgili katılımcıdan **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ PYS üzerinden ve/veya **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu **(Değişik ibare:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ aracılığıyla teminat tamamlama çağrısında bulunulmasından,

ı) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından sunulan teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından alınacak olan hizmet bedeline ilişkin oranlar ile **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından sunulan TL cinsinden nakit teminatların nemalandırılması hizmeti karşılığında tahsil edilecek olan fon yönetim komisyonu oranının piyasa katılımcılarına duyurulmasından,

i) Kendi nam ve hesabına, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşunda gerekli hesapların açılmasından,

j) Temliknameler kapsamında yapılacak ödemeler ile ilgili olarak **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşunun zamanında ve doğru şekilde bildirilmesinden,

k) **(Ek:RG-28/5/2016-295725)**⁽¹⁹⁾ **(Değişik:RG-2/2/2020-31027)** Piyasa İşletmecisinin sorumluluğunda olan tüm Yöntemlerin hazırlanmasından ve piyasa katılımcılarına duyurulmasından, sorumludur.

Piyasa katılımcılarının sorumlulukları

MADDE 121 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Piyasa katılımcıları;

a) Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşunda kendi namına, teminat ve ödemelere ilişkin işlemlerin gerçekleşmesine yönelik olarak teminat ve nakit hesabının zamanında ve doğru şekilde açılmasından,

b) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından sunulacak olan teminat mektubu dışındaki diğer teminatları saklama ve nakit takas hizmetine ilişkin **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşmasının imzalanmasından,

c) Piyasa İşletmecisi tarafından avans ve fatura ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla aracı bankalarda, kendi namına, ödemelere ilişkin işlemlerin gerçekleşmesine yönelik olarak nakit hesabının zamanında ve doğru şekilde açılmasından,

ç) Piyasa İşletmecisi tarafından kendilerine bildirilen avans ödeme bildirimleri ve faturalara ilişkin olarak ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde yapılmasından,

d) **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Piyasa İşletmecisi namına sunmaları gereken teminat tutarının bu Yönetmelikte yer alan ilgili maddeler gereğince sunulmasından,

e) Ödeme yükümlülüklerini teminat altına almak için Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşunda, adlarına açılmış olan teminat hesaplarına, Piyasa İşletmecisi tarafından bildirilen miktardaki teminatın zamanında

yatırılmasından,

f) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından sunulan teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak kendilerinden talep edilen hizmet bedelinin (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşuna zamanında yatırılmasından, sorumludur.

(2) (Ek:RG-2/2/2020-31027)Piyasa katılımcıları, VEP Usul ve Esasları kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa işletimine ilişkin olarak belirlenen kurallara uymakla, rekabeti veya piyasanın yapısını bozucu faaliyetlerde bulunmamakla yükümlüdür.

Merkezi uzlaştırma kuruluşunun sorumlulukları (Değişik başlık:RG-2/2/2020-31027)

MADDE 122 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Merkezi uzlaştırma kuruluşu;

- a) Avans, fatura ve temlik ödemeleri ile teminat işlemlerinin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilmesinden,
- b) Avans, fatura ve temlik ödemeleri ile teminat işlemlerine ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi, piyasa katılımcıları ve aracı bankalar ile iletişimi sağlayacak olan altyapının kurulması ve kurulan sistemin işletilmesinden,
- c) Piyasa katılımcıları ile teminat mektubu dışındaki diğer teminatları saklama ve nakit takas hizmetine ilişkin (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşmasının imzalanmasından,
- ç) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla yönelik olarak Piyasa İşletmecisi ile (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşmasının imzalanmasından,
- d) Piyasa İşletmecisi tarafından kendisine bildirilen temliknameler kapsamındaki ödemelerin doğru bir şekilde yapılmasının takibinden ve yapılan ödemelere ilişkin olarak Piyasa İşletmecisinin bilgilendirilmesinden,
- e) Teminat yönetimi, avans ve fatura ödemelerine ilişkin gerçekleşen işlemlerle ilgili olarak Piyasa İşletmecisinin bilgilendirilmesinden,
- f) Piyasa İşletmecisi adına sunulan teminat mektubu dışındaki tüm teminatların muhafazasından,
- g) Teminatlara ilişkin gerçekleşen işlemlerin izlenmesinden,
- ğ) Piyasa İşletmecisinin, piyasa katılımcılarının teminat hesaplarında gerçekleştirilen işlemler ve mevcut teminat seviyesi hakkında doğru şekilde bilgilendirilmesinden,

h) (Değişik:RG-17/11/2018-30598)⁽²³⁾ Bir piyasa katılımcısının belli bir piyasa faaliyetine ilişkin olarak sunmuş olduğu toplam teminat tutarının, ilgili katılımcının sağlaması gereken toplam teminat tutarının altına düşmesi durumunda, ilgili katılımcıya sunması gereken toplam teminat tutarına ilişkin teminat tamamlama çağrısına ilişkin olarak gerekli bildirimin Piyasa İşletmecisine yapılmasından,

- i) Piyasa katılımcıları tarafından TL cinsinden sunulan nakit teminatların nemalandırılmasından,
- ı) Piyasa katılımcısının temerrüde düşmesi durumunda, temerrüt cezalarının hesaplanması ve buna ilişkin olarak Piyasa İşletmecisinin bilgilendirilmesinden,
- j) Piyasa katılımcıları tarafından ödenmesi gereken hizmet bedelleri ile ilgili, katılımcıların bilgilendirilmesinden,
- k) Piyasa İşletmecisi tarafından, piyasa katılımcılarına ilişkin olarak kendilerine gönderilen katılımcı bazındaki ticari işlemler ve teminat kullanımı gibi ticari sır niteliğindeki bilgi ve verilerin üçüncü kişilerle paylaşılmamasından,

l) (Ek:RG-2/2/2020-31027)Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için oluşturulan temerrüt garanti hesaplarına ilişkin işlemlerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilmesinden ve TL cinsinden sunulan nakit katkı paylarının nemalandırılmasından, sorumludur.

(2) Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşunun yasal sorumluluğunda olup; söz konusu nemalandırma işlemi günün piyasa koşullarına göre en iyi gayret gösterilmek suretiyle (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından gerçekleştirilir ve nema tutarı ilgili piyasa katılımcısı hesabına bir sonraki iş günü aktarılır.

Aracı bankaların sorumlulukları

MADDE 123 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Aracı bankalar;

- a) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılan bildirimler ile ilgili olarak, zamanında ve doğru bir şekilde, ilgili piyasa katılımcılarının bilgilendirilmesinden,
- b) Piyasa katılımcısının borçlu olması durumunda, piyasa katılımcısı tarafından kendisine gönderilen ödeme tutarının zamanında ve doğru şekilde (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)merkezi uzlaştırma kuruluşuna iletilmesinden; piyasa katılımcısının alacaklı olması durumunda ise (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendisine gönderilen ödeme tutarının ilgili katılımcıya zamanında ve doğru şekilde iletilmesinden,

c) Ödeme işlemlerinin zamanında ve doğru şekilde gerçekleştirmesine yönelik olarak (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu ile haberleşmeyi ve iletişimi sağlayacak uyumlu bir sistem kurulmasından, sorumludur.

İKİNCİ BÖLÜM

(Değişik bölüm başlığı:RG-2/2/2020-31027)

Teminatlar ve Temerrüt Garanti Hesabı

Teminatlara ilişkin genel esaslar (Değişik madde başlığı:RG-6/11/2010-27751)

MADDE 124 – (Değişik:RG-18/9/2012-28415)

(1) Teminatlar, piyasa katılımcılarının piyasaya ilişkin yükümlülüklerini yerine getirememesi veya faaliyetlerini gerçekleştirememesi durumunda, katılımcılar arasındaki nakit akışının sürekliliğini; piyasa katılımcısının ödemesini zamanında gerçekleştirememesi durumunda ise alacaklı durumunda olan diğer piyasa katılımcılarının güvence altına alınmasını sağlar.

(2) Piyasa İşletmecisi, piyasa katılımcılarından,(Değişik ibare:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾ (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası (Değişik ibare:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾, gün içi piyasası ve uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerine karşılık teminat alır.

(3) (Değişik:RG-2/2/2020-31027)Piyasa katılımcılarından gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve uzlaştırmaya ilişkin yükümlülüklerini karşılamama risklerine bağlı olarak alınacak olan teminat tutarlarının hesaplanmasına ilişkin Teminat Hesaplama Yöntemi, Piyasa İşletmecisi tarafından hazırlanır ve internet sitesinde yayımlanır. Piyasa İşletmecisi, Kurum tarafından Yöntemde gerek görülen geliştirme ve değişiklikleri kendine tanınan süre içerisinde tamamlar.

(4) (Değişik:RG-17/11/2018-30598)⁽²³⁾ (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Teminat Hesaplama Yöntemi uyarınca hesaplanan toplam teminatı sağlayamayan piyasa katılımcıları ilgili piyasa faaliyetini gerçekleştiremez.

(5) (Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾ Teminatlara ilişkin işlemler aşağıda belirtilen esaslara dayalı olarak yürütülür;

a) (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

b) (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

c) (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

ç) (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

d) (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

e) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Piyasa İşletmecisi **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşunu kullanır.

f) Piyasa İşletmecisi ve **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında yapılan **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşmasıyla, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşunun görev ve sorumlulukları belirlenir.

g) **(Değişik ibare:RG-9/5/2021-31479)** Piyasa katılımcılarının teminat işlemlerinin yürütülmesine ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen merkezi uzlaştırma kuruluşuyla, ilgili anlaşmayı imzalayarak, çalışmaları esastır. Tüm piyasa katılımcıları, bireysel olarak, teminatlarına ilişkin işlemlerin yürütülmesi için merkezi uzlaştırma kuruluşunda teminat hesapları açarlar. Bu hesapla ilgili tüm işlemlere ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından merkezi uzlaştırma kuruluşuna yetki verilir. Nakit teminat hesabına ilişkin nemalandırma kaynaklı tutarlar, yasal yükümlülükler ve hizmet bedeli düşüldükten sonra, ilgili piyasa katılımcısına yansıtılır. Piyasa katılımcıları, teminatlarını birden fazla banka kullanarak sunabilir.

ğ) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Piyasa katılımcıları Teminat Usul ve Esaslarında belirtilen teminat olarak kabul edilebilecek kıymetlerden oluşan teminat mektubu dışındaki tüm teminatlarını merkezi uzlaştırma kuruluşuna, teminat mektuplarını Piyasa İşletmecisine sunar. Piyasa katılımcısı tarafından sunulan teminat mektubu dışındaki tüm teminatlar, merkezi uzlaştırma kuruluşu, teminat mektupları ise Piyasa İşletmecisi tarafından muhafaza edilir.

h) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Merkezi uzlaştırma kuruluşu, Piyasa İşletmecisi adına katılımcı bazında piyasa faaliyetlerine ilişkin kendisine sunulan teminat tutarına, Piyasa İşletmecisi lehine rehin koyar.

ı) Piyasa katılımcısının madde 132/Ç'de belirtilen süreler içerisinde avans ve fatura ödemelerini gerçekleştirememesi durumu dışında, dengeleme mekanizması ve dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin ödeme ve tahsilatlar teminatlar kullanılarak yapılamaz.

(6) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından sunulan teminat saklama ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak, **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından alınacak olan hizmet bedeline ilişkin oranlar ile fon yönetim komisyonu oranı piyasa katılımcısı ile **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında imzalanacak olan **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşmasında yer alır. Bu oranlarda değişiklik olması durumunda, Piyasa İşletmecisi değişen oranları, bu oranların geçerlilik tarihinden en geç bir ay önce PYS aracılığıyla yayımlar.

Vadeli elektrik piyasası teminatlarına ilişkin esaslar

MADDE 124/A – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasasına ilişkin yükümlülüklerini yerine getirememeleri veya faaliyetlerini gerçekleştirememeleri durumunda Piyasa İşletmecisinin, merkezi karşı taraf olarak üstlendiği risklerin yönetilmesi, alacaklı durumunda olan diğer piyasa katılımcılarının güvence altına alınması ve temerrüt yönetimi kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından açık pozisyonların kapatılmasında kullanılması amaçlarıyla piyasa katılımcılarından teminat alınır.

(2) Teminat yükümlülüğü, teminat türleri, teminat olarak kabul edilecek değerler, teminat süreçleri ve teminat tutarlarının hesaplanmasına ve dengeleme ve uzlaştırma işlemlerini düzenleyen ilgili mevzuat uyarınca sunulması gerekli teminatları aşan tutarların kullanılmasına ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

(3) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen organize toptan elektrik piyasalarına ilişkin olarak ilgili mevzuat uyarınca hesaplanan teminatları sağlayamayan piyasa katılımcılarının söz konusu piyasalarda piyasa faaliyetlerinde bulunması, bu Yönetmelik ile VEP Usul ve Esaslarında yer alan düzenlemeler uyarınca kısmen veya tamamen engellenebilir.

(4) Teminat ve ödeme işlemlerinin yürütülmesi amacıyla Piyasa İşletmecisi, merkezi uzlaştırma kuruluşunu kullanır. Piyasa İşletmecisi ve merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında yapılan merkezi uzlaştırma kuruluşu anlaşmasıyla, merkezi uzlaştırma kuruluşunun görev ve sorumlulukları belirlenir.

(5) **(Ek:RG-9/5/2021-31479)**⁽³⁴⁾ Piyasa katılımcılarının vadeli elektrik piyasası teminat işlemleri, 124 üncü maddenin beşinci fıkrasının (g) bendinde yer alan hükümlere göre yürütülür.

(6) Merkezi uzlaştırma kuruluşu, Piyasa İşletmecisi adına katılımcı bazında piyasa faaliyetlerine ilişkin kendisine sunulan teminat tutarına, Piyasa İşletmecisi lehine rehin koyar.

Temerrüt garanti hesabı

MADDE 124/B – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa İşletmecisi işlettiği veya mali uzlaştırma işlemlerini yürüttüğü piyasalarda, piyasa katılımcılarının bir veya birkaçının temerrüde düşmesi halinde oluşabilecek zararların ilgili piyasa katılımcılarının teminatlarını aşan kısmı için kullanılmak üzere temerrüt garanti hesabı oluşturur.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen piyasa mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için ortak bir temerrüt garanti hesabı kurulabileceği gibi her bir piyasa için ayrı temerrüt garanti hesabı da kurulabilir.

(3) Temerrüt garanti hesabı Piyasa İşletmecisi tarafından temsil ve idare olunur. Temerrüt garanti hesabındaki varlıklar, amacı dışında kullanılamaz, haczedilemez, rehnedilemez, idari mercilerin tasfiye kararlarından etkilenmez, iflas masasına dâhil edilemez ve üzerlerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(4) Temerrüt garanti hesabı ilgili piyasa katılımcılarının katkıları ile oluşturulur. Piyasa İşletmecisi, temerrüt halinde ödemek üzere, temerrüt yönetimi kaynaklarına katkı sağlamayı taahhüt eder. Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısının miktarı ve kullanıma şekli ilgili usul ve esaslarda düzenlenir.

(5) Temerrüde düşen piyasa katılımcılarının teminatları, temerrüt garanti hesabı katkı payları ve Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısı tutarının yeterli olması durumunda diğer piyasa katılımcılarının temerrüt garanti hesabı katkı paylarına başvurulmaz.

(6) Temerrüt garanti hesabı büyüklüğünün ve katkı paylarının belirlenmesi, katkı payı olarak kabul edilebilecek varlıkların türlerinin belirlenmesi, piyasa katılımcılarından alınması, ilave katkı payı alınacak durumlar, temerrüt garanti hesabındaki TL cinsinden sunulan nakit katkı paylarının nemalandırılması, bu varlıkların temerrüt durumunda kullanılması ve piyasa katılımcılarına iade edilmesine ilişkin hususlar ilgili usul ve esaslarda düzenlenir.

Teminat işlemlerine ilişkin süreç

MADDE 125 – (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

Teminat olarak kabul edilebilecek kıymetler

MADDE 126 – (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

Minimum teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar

İKİNCİ BÖLÜM

(Değişik bölüm başlığı:RG-6/11/2010-27751) ⁽²⁾

Teminatlar

Gün öncesi dengelemede ve gün içi piyasasında teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar

MADDE 128 –(Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

Dengesizliklerin uzlaştırılmasında teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar

MADDE 129 – (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

Toplam teminat kontrolüne ilişkin genel esaslar

MADDE 130 – (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

Merkezi uzlaştırma bankasına sunulan teminatların iadesi

MADDE 131 – (Mülga:RG-28/5/2016-295725)⁽¹⁹⁾

(Ek bölüm başlığı:RG-6/11/2010-27751)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Avans Ödeme Bildirimleri, Uzlaştırma Bildirimleri, Faturalama,
Ödemeler, Ödemelerin Yapılmaması

Avans ödeme bildirimleri

MADDE 132 – (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) (Değişik:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁶⁾ Uzlaştırma hesaplamaları sonucunda piyasa katılımcılarının (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin olarak, bir fatura döneminin her günü için Piyasa İşletmecisine ödeyeceği ya da Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek tutarları içeren günlük avans ödeme bildirimi, her işgünü en geç saat 14:30'da günlük bazda, Piyasa İşletmecisi tarafından (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu aracılığıyla ilgili piyasa katılımcılarına duyurulur. Bu bildirim, yayımlandığı günden bir önceki güne ait gün içi piyasası ve (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında yapılan alış ve satış miktarlarına ilişkin alacak ve borçları kapsar. Hafta sonu veya resmi tatil günleri için takip eden ilk işgünü avans ödeme bildirimi yapılır.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan avans ödeme bildirimi aşağıda yer alan kalemleri içerir:

a) Uzlaştırma dönemi bazında (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

b) Uzlaştırma dönemi bazında (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

c) Gün içi piyasası katılımcısının satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

ç) Gün içi piyasası katılımcısının alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü.

(3) Piyasa İşletmecisi tarafından (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşuna duyurulan avans ödeme bildirimi aşağıda yer alan kalemleri içerir:

a) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin alacak dökümü,

b) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin borç dökümü,

c) Gün içi piyasaları faaliyetlerinden oluşan alacak dökümü,

ç) Gün içi piyasaları faaliyetlerinden oluşan borç dökümü.

Uzlaştırma bildirimleri

MADDE 132/A – (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Uzlaştırma hesaplamaları sonucunda piyasa katılımcılarının her fatura dönemi için Piyasa İşletmecisine ödeyeceği ya da Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek tutarları içeren ön uzlaştırma bildirimi (Ek ibare:RG-28/7/2020-31199)⁽³²⁾ asgari olarak, en geç fatura dönemini takip eden ayın onbirinci günü, nihai uzlaştırma bildirimi ise, fatura dönemini takip eden ayın onbeşinci günü, (Ek ibare:RG-9/8/2019-30857) ayın onbeşinci gününün hafta sonu veya resmi tatile denk gelmesi durumunda hafta sonu veya resmi tatilin bitimini takip eden işgünü PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulur.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan ön uzlaştırma bildirimi (Ek ibare:RG-28/8/2020-31199)⁽³²⁾ asgari olarak aşağıda yer alan kalemleri içerir:

a) Uzlaştırma dönemi bazında (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

b) Uzlaştırma dönemi bazında (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

c) Uzlaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük alma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

ç) Uzlaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük atma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

d) Uzlaştırma dönemi bazında, ilgili katılımcıya ait uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları dökümü,

e) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında iletim sistemi verişi miktarı dökümü,

f) Uzlaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında iletim sisteminden çekiş miktarı dökümü,

g) Gün içi piyasası katılımcısının satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

ğ) Gün içi piyasası katılımcısının alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

h) Avans ve fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri.

(3) (Mülga:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾

(4) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan nihai uzlaştırma bildirimi, (Ek ibare:RG-28/7/2020-31199) ⁽³²⁾ asgari olarak aşağıda yer alan kalemleri içerir:

a) Uzlaştırma dönemi bazında (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sisteme satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

b) Uzlaştırma dönemi bazında (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası kapsamında piyasa katılımcılarının sistemden alışlarına

ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

c) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,

ç) **(Değişik:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Fark tutarı,

d) Ulaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük alma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

e) Ulaştırma dönemi bazında dengeleme güç piyasası kapsamında 0 (sıfır) ve 1 (bir) etiket değerlerine sahip kabul edilen ve yerine getirilmiş yük atma tekliflerine ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

f) Dengeleme güç piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,

g) Ulaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında enerji fazlasına ilişkin alacak dökümü,

ğ) Ulaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında enerji açığına ilişkin borç dökümü,

h) Geçmişe dönük düzeltme kalemi,

ı) Sıfır bakiye düzeltme kalemi,

i) Süresinde ödenmeyen alacaklar payı,

j) Dengesizliklerin uzlaştırılması faaliyetlerine ilişkin dengeden sorumlu taraflara tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,

k) Ulaştırma dönemi bazında, ilgili katılımcıya ait uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirim miktarları dökümü,

l) Ulaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında uzlaştırmaya esas veriş miktarı dökümü,

m) Ulaştırma dönemi ve teklif bölgesi bazında uzlaştırmaya esas çekiş miktarı dökümü,

n) Gün içi piyasası katılımcısının satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,

o) Gün içi piyasası katılımcısının alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,

ö) Gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin piyasa katılımcılarına tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,

p) **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Avans ve fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri,

r) **(Ek:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca hesaplanan alacak dökümü,

s) **(Ek:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca hesaplanan borç dökümü,

ş) **(Ek:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Ulaştırma dönemi bazında kesinleşmiş günlük üretim/tüketim programından sapma tutarı.

(5) (Mülga:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾

(6) Ulaştırma sonucunda Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** nihai uzlaştırma bildirimlerinde yer alan tutarlar içerisinde mevzuat gereği olan vergi ve harçlar da yer alır.

Ulaştırma bildirimlerine ilişkin düzeltmeler

MADDE 132/B – (Ek:RG-6/11/2010-27751)

(1) **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Piyasa katılımcılarının uzlaştırma bildirimlerinde tespit ettikleri hatalara ilişkin itirazlarının, ilgili fatura dönemine ait işlemler kapsamında değerlendirmeye alınabilmesi için, ön uzlaştırma bildirimlerine yapılacak itirazın bildirimlerin yapıldığı ayın on ikinci günü saat 17:30'a kadar yapılması gerekir. İtirazların Piyasa İşletmecisi tarafından ayın on dördüncü günü 16:00'a kadar uygun bulunması halinde, faturalar düzeltilmiş bildirim miktarları esas alınarak düzenlenir. İtirazların ayın on dördüncü günü saat 16:00'a kadar sonuçlandırılmaması halinde 133 üncü maddedeki süreç uygulanır. İtirazın uygun bulunmaması durumunda da, bu süre içerisinde piyasa katılımcısına bilgi verilir.

Faturalama

MADDE 132/C – (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)** Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildirimlerinin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre faturaları düzenler. **(Değişik cümle:RG-2/2/2020-31027)** Nihai uzlaştırma bildirimlerinin yayımlanma tarihi, piyasa katılımcıları için fatura tebliğ tarihi olarak kabul edilir.

(2) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasası, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası faaliyetleri ve dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin tek bir fatura düzenlenir ve ilgili piyasa faaliyetiyle iştigal eden piyasa katılımcılarına faturaları Piyasa İşletmecisi tarafından gönderilir.

(3) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)** Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildirimlerinin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren, katılımcının ilgili piyasa faaliyetlerine ilişkin düzenlenmiş olan faturalara istinaden borç/alacak bilgilerini **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşuna bildirir.

(4) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)** Ödeme yapılacak piyasa katılımcıları, nihai uzlaştırma bildirimlerinin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre; gün öncesi **(Değişik ibare:RG-9/5/2021-31479)** piyasası, gün içi piyasası, dengeleme güç piyasası faaliyetleri ve dengesizliklerin uzlaştırılmasına ilişkin düzenlenen faturayı Piyasa İşletmecisine gönderir.

(5) **(Ek:RG-28/5/2016-29725)**⁽¹⁹⁾ Nihai uzlaştırma sonuçlarına göre oluşan tutarlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa istinaden Maliye Bakanlığının her yıl yayımladığı tahakkuktan vazgeçme sınırının altındaysa, bu sınıra ulaşmaya kadar oluşan tutarlara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilmeyebilir. Yıl içinde söz konusu uzlaştırma tutarları toplamı, tahakkuktan vazgeçme sınırına ulaştığı ay toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Yıl içinde bu sınıra ulaşılmadığı takdirde yıl sonunda toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Tahakkuktan vazgeçme sınırı her yıl Piyasa İşletmecisi tarafından duyurulur.

Ödemeler ve tahsilat

MADDE 132/Ç – (Ek:RG-6/11/2010-27751)

(1) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasası faaliyetlerine **(Ek ibare:RG-28/3/2015-29309)**⁽¹⁵⁾ ve gün içi piyasasına ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına iletilen günlük avans ödeme bildirimlerinde yer alan bedeller, piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisinin **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabına aracı bankalar kullanılarak bir sonraki iş günü en geç saat 15:00'a kadar ödenir.

(2) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Gün öncesi piyasası faaliyetlerine **(Ek ibare:RG-28/3/2015-29309)**⁽¹⁵⁾ ve gün içi piyasasına ilişkin günlük avans ödeme bildiriminde yer alan ve Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek olan bedeller, **(Ek ibare:RG-2/2/2020-31027)** Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen piyasalara ilişkin olarak piyasa katılımcısının süresinde ödenmemiş borçları düşülerek piyasa katılımcılarına Piyasa İşletmecisinin **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabından, aracı bankalar kullanılarak bir sonraki iş günü en geç saat 17:00'a kadar ödenir.

(3) (Değişik:RG-18/9/2012-28415) Hafta sonu veya resmi tatil gününden bir önceki iş gününde saat 14:30 itibariyle yayımlanan günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ilk iş günü, en geç saat 15:00'e kadar gerçekleştirilir.

(4) Hafta sonu veya resmi tatil gününden bir önceki iş gününde gönderilen günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ilk iş günü en geç saat 17:00'a kadar gerçekleştirilir.

(5) Hafta sonu veya resmi tatil günlerinde gönderilen günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ikinci iş günü, en geç saat 15:00'e kadar gerçekleştirilir.

(6) Hafta sonu veya resmi tatil günlerinde gönderilen günlük avans ödeme bildirimlerine ilişkin Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına yapılacak olan ödemeler, hafta sonu veya resmi tatil gününü takip eden ikinci iş günü en geç saat 17:00'a kadar gerçekleştirilir.

(7) Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcıları tarafından gerçekleştirilen ödemelere ilişkin olarak (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşundan elektronik ortamda alınan dekontlar, ödeme alındı makbuzu yerine geçer ve ay sonunda uzlaştırmaya ilişkin olarak piyasa katılımcılarına veya Piyasa İşletmecisine iletilen faturanın ilgili kısmı avans olarak ödenmiş kabul edilir.

(8) (Değişik:RG-18/9/2012-28415) Piyasa katılımcılarına uzlaştırmaya ilişkin iletilen faturaların bedelleri, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası (Ek ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin avans ödemeleri ve aynı piyasa katılımcısının fatura alacaklı olması durumunda alacak tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile borçlu piyasa katılımcıları tarafından aracı bankalar aracılığıyla Piyasa İşletmecisinin (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden altıncı iş günü ödenir.

(9) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine iletilen faturaların bedelleri, gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin avans ödemeleri ve aynı piyasa katılımcısının fatura borçlusu olması durumunda borç tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile Piyasa İşletmecisi tarafından alacaklı piyasa katılımcılarına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden yedinci işgünü içerisinde, fatura tebliğ tarih ve sırasına göre, Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen piyasalara ilişkin olarak piyasa katılımcısının süresinde ödenmemiş borçları düşülerek Piyasa İşletmecisinin (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabından, aracı bankalar kullanılarak ödenir.

(10) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Merkezi uzlaştırma kuruluşu, sunmuş olduğu teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak katılımcıların ödemesi gereken hizmet bedellerini, aylık bazda piyasa katılımcılarına bildirir. (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından piyasa katılımcılarına iletilen hizmet bedelleri, bu bedelin tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşuna ödenir.

(11) (Değişik:RG-2/2/2020-31027) Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak avans ve fatura ödemelerine ilişkin olarak tek bir aracı banka ile çalışırlar; ancak, merkezi uzlaştırma kuruluşuna yapacakları ödemelere ilişkin olarak birden fazla banka ile çalışabilirler. Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak avans ve fatura ödemelerine ilişkin birlikte çalışacakları aracı bankayı merkezi uzlaştırma kuruluşuna yazılı olarak bildirirler ve söz konusu bankayı değiştirmeleri durumunda, merkezi uzlaştırma kuruluşuna en kısa sürede bildirimde bulunurlar.

(12) (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) Merkezi uzlaştırma kuruluşu ve aracı bankalar tarafından teminatlar ve avans/fatura ödemelerine ilişkin olarak kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlanması gereken süreçlerin belirlenmiş olan süre zarfında tamamlanmayacağına ortaya çıkması durumunda, aracı banka (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşunu, merkezi uzlaştırma bankası Piyasa İşletmecisini ivedilikle bilgilendirir. Bu durumda, Piyasa İşletmecisi, süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler ve bu değişikliklerle ilgili piyasa katılımcılarını bilgilendirir.

(13) Bu maddenin 12 nci fıkrasında belirtilen sebeplerden ötürü merkezi uzlaştırma bankası, aracı bankalar ve Piyasa İşletmecisinin teminat ve ödeme işlemlerine ilişkin olarak yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda taraflara uygulanacak yaptırımlar, ilgili taraflar arasında yapılan anlaşmalarda yer alır.

(14) (Ek:RG-3/3/2012-28222) ⁽¹⁰⁾ (Değişik:RG-5/1/2013-28519) İlgili uzlaştırma dönemine ilişkin olarak hem alacaklı, hem de borçlu olan piyasa katılımcıları için faturaya esas uzlaştırma bildiriminin yayınlanmasını ve alacak faturasının Piyasa İşletmecisine tebliğ edilmesini müteakiben alacak ve borçlar arasında mahsuplaşma işlemi otomatik olarak yapılır.

(15) (Ek:RG-9/8/2019-30857) ⁽²⁶⁾ Karşılıklı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümleri uyarınca piyasa katılımcılarının avans alacaklarını bloke edilmesi durumunda, söz konusu net avans alacakları piyasa işletmecisi tarafından ilgili ayın fatura borçlarına takas ve mahsup edilir.

(16) (Ek:RG-2/2/2020-31027) Vadeli elektrik piyasasında temerrüde düşen piyasa katılımcılarının sahip oldukları teslimat dönemi başlamış olan uzun (Ek ibare:RG-9/5/2021-31479) ve/veya kısa pozisyonlarının Piyasa İşletmecisi tarafından gün öncesi piyasası ve/veya gün içi piyasasında piyasa katılımcısı adına kapatılması sonucu oluşan avans alacağına bloke edilmesine (Ek ibare:RG-9/5/2021-31479) avans borcunun ödenmesine ve diğer işlemlere ilişkin hususlar VEP Usul ve Esaslarında düzenlenir.

Avans ödemelerinin yapılmaması

MADDE 132/D – (Ek:RG-6/11/2010-27751)

(1) Piyasa katılımcısının, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin avans ödemesini, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) bildirim yapıldığı günü takip eden işgünü en geç saat 15:00'a kadar gerçekleştirilmemesi durumunda piyasa katılımcısının temerrüde düştüğü kabul edilir.

(2) (Değişik:RG-9/5/2021-31479) Piyasa katılımcısının, serbest cari hesabında bulunan tutarın ve/veya Teminat Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan TL cinsinden nakit teminat tutarının ilgili avans ödeme bildirimine ilişkin katılımcının borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda, katılımcının avans borcu, bu tutarlardan otomatik olarak karşılanır ve katılımcı temerrüde düşmez.

(3) Piyasa katılımcısının (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin avans ödemesini bahsedilen zaman süresi içerisinde yapmaması ve ilgili tutarın katılımcının toplam teminatının üzerindeki nakit teminatından (Ek ibare:RG-9/8/2019-30857) ve/veya piyasa katılımcısının serbest cari hesabında bulunan paradan karşılanamaması durumunda, karşılanamayan miktara temerrüt faizi uygulanır. Katılımcıya uygulanan temerrüt faizi oranı, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) bildirim yapıldığı günü takip eden işgünü saat 15:00'dan sonra yapılan ödemeler için, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranının %50'si, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) bildirim yapıldığı günü takip eden işgünü saat 17:00'dan sonra yapılan ödemeler içinse aynı maddeye göre belirlenen faiz oranıdır. (Değişik cümle:RG-28/3/2015-29309) ⁽¹⁵⁾ Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibariyle ilgili piyasa katılımcısının faturasına yansıtılır.

(4) (Değişik:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾ Piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine ödenen temerrüt faizi ile Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenen temerrüt faizi arasındaki toplam tutar farkına ilişkin gelir elde edilmesi durumunda, elde edilen bu gelir, ay sonunda diğer piyasa katılımcılarına sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında yansıtılır.

(5) Piyasa İşletmecisinin piyasa katılımcılarına ödeme yapacağı (Ek ibare:RG-2/2/2020-31027) gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin avans bedelini, ilgili gün içerisinde en geç saat 17:00'a kadar ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır.

Piyasa İşletmecisine uygulanan temerrüt faizi oranı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Temerrüt faizine ilişkin bedeller her ay sonu itibarıyla Piyasa İşletmecisine faturalanır. **(Ek cümle:RG-9/8/2019-30857)⁽²⁶⁾ (Ek ibare:RG-2/2/2020-31027) VEP Usul ve Esasları ile Karşılığı Olmayan Piyasa İşlemlerine İlişkin Yöntem hükümlerine göre bloke edilen avans tutarları için bu fıkra hükümleri uygulanmaz.**

(6) Piyasa katılımcısının **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası faaliyetlerine ilişkin** avans ödemesini en geç saat 15:00'a kadar yapmaması ve ilgili tutarın katılımcının toplam teminatının üzerindeki nakit teminatından karşılanamaması durumunda, herhangi bir ihbara gerek kalmaksızın katılımcının teminatı borçlarına mahsup edilir.

(7) **(Değişik:RG-16/5/2017-30068)** Piyasa katılımcısına, ödemesi yapılmamış avans tutarında kullanılan teminatın, sunması gereken teminat tutarı seviyesine kadar tamamlanması uyarısı, Piyasa İşletmecisi tarafından, en geç saat 16:00'a kadar yapılarak, katılımcının Teminat Usul ve Esaslarında teminat işlemlerine ilişkin süreçler kapsamında yer alan hükümler uyarınca teminatlarını tamamlaması istenir.

(8) **(Değişik:RG-16/5/2017-30068)** Piyasa katılımcısının uyarıya rağmen, zamanında teminatını tamamlamaması durumunda, söz konusu piyasa katılımcısına Teminat Usul ve Esaslarında teminat işlemlerine ilişkin süreçler kapsamında ilgili piyasa faaliyeti için yer alan hükümler uyarınca işlem yapılır.

(9) Ödemeler ve teminatlara ilişkin yükümlülüklerin madde 132/Ç de belirtilen süreler içinde Piyasa İşletmecisi ve/veya **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu** tarafından kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)merkezi uzlaştırma kuruluşuyla** ilgili olan arızaların Piyasa İşletmecisine geçerli sebeplerle raporlanması halinde, Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcısına temerrüt faizi uygulanmaz.

(10) Piyasa katılımcısına uygulanacak asgari temerrüt matrahı ve temerrüt faizi Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla duyurulur. Asgari temerrüt matrahının altındaki tutarlara temerrüt cezası uygulanmaz.

Fatura ödemelerinin yapılmaması

MADDE 132/E - (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Piyasa katılımcısının, söz konusu faturadan kaynaklanan net borcunu, fatura tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde ödemesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Merkezi uzlaştırma kuruluşu** tarafından günlük olarak hesaplanan temerrüt faizi tutarlarının aylık toplamı faturaya esas değer olarak kabul edilir. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla ilgili piyasa katılımcısının faturasına yansıtılır.

(2) **(Değişik:RG-9/5/2021-31479)** Piyasa katılımcısının, serbest cari hesabında bulunan tutarın, Teminat Usul ve Esasları ile VEP Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan TL cinsinden nakit teminat tutarının katılımcının ilgili fatura bildirimine ilişkin borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda ilgili katılımcının borcu, bu tutarlardan otomatik olarak karşılanır ve katılımcı temerrüde düşmez.

(3) Piyasa İşletmecisinin piyasa katılımcılarına ödeme yapacağı fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden yedi iş günü içerisinde ödemesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanacaktır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla Piyasa İşletmecisine düzenlenen faturaya yansıtılır.

(4) Piyasa katılımcısının, söz konusu fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde ödemesi durumunda, piyasa katılımcısının ayrıca bir ihbara gerek olmaksızın temerrüt durumuna düştüğü kabul edilir. Temerrüt durumuna düşen piyasa katılımcısına ilişkin olarak, yasal yollar saklı kalmak üzere aşağıdaki işlemler yapılır:

a) **(Değişik:RG-2/2/2020-31027)**Piyasa katılımcısının Teminat Usul ve Esasları uyarınca yatırmış olduğu teminat, temerrüde düşülen borç tutarı kadar merkezi uzlaştırma kuruluşu veya Piyasa İşletmecisi tarafından kullanılarak borçlarına mahsup edilir. Borç tutarının tamamının Teminat Usul ve Esasları uyarınca sunulan teminatlardan karşılanamaması halinde, ilgili piyasa katılımcısının VEP Usul ve Esasları uyarınca sunduğu teminattan karşılanır.

b) **(Değişik:RG-2/2/2020-31027)**Piyasa katılımcısının fatura ödemesinin bir kısmının veya tamamının Teminat Usul ve Esasları uyarınca sunduğu toplam teminat tutarından karşılanması durumunda ilgili piyasa katılımcısının bulundurması gereken toplam teminat tutarını aynı gün saat 11:00'a kadar tamamlaması istenir.

c) **(Değişik:RG-9/8/2019-30857)** Kendisine **(Ekk:RG-2/2/2020-31027) Teminat Usul ve Esasları uyarınca** teminat çağrısı yapılan bir piyasa katılımcısının yeterli miktarda teminatı sunmaması ve/veya temerrüt durumuna düşen bir piyasa katılımcısının temerrüt borcunu yatırmadan teminatını tamamlaması durumunda, katılımcı gün öncesi piyasası ve gün içi piyasası kapsamında faaliyetlerine devam edemez.

(5) Dördüncü fıkranın (b) bendi kapsamında yapılan uyarıya rağmen, piyasa katılımcısının temerrüde düşmesinden sonraki **(Değişik ibare:RG-16/5/2017-30068) birbirini takip eden üç iş günü boyunca saat 11:00'da yapılan teminat kontrolünde teminat seviyesinin sunması gereken toplam teminat tutarını karşılamaması** durumunda, söz konusu piyasa katılımcısı ile ilgili olarak;

a) Piyasa katılımcısının portföyünde yer alan ve kendi tüzel kişiliğine ait olmayan serbest tüketiciler ve ilgili görevli tedarik şirketinin enerji sağladığı serbest olmayan tüketiciler hariç olmak üzere, portföyünde bulunan tüm uzlaştırmaya esas veri çekiş birimlerine ilişkin olarak; sisteme dağıtımından bağılı olması durumunda ilgili dağıtım şirketine, **(Ek ibare:RG-16/5/2017-30068) dağıtım lisansına sahip ilgili OSB'ye ve** iletimden bağılı olması durumunda TEİAŞ'a ilgili katılımcının sistem bağlantısının kesilmesi için Piyasa İşletmecisi tarafından bildirim yapılır.

b) **(Mülga:RG-9/5/2021-31479)**

c) **(Mülga:RG-16/5/2017-30068)**

ç) **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾** Piyasa katılımcısının adına PYS' de kayıtlı tüm serbest tüketicilerin kayıtları, katılımcının teminat seviyesinin 11:00 itibarıyla **(Ek ibare:RG-2/2/2020-31027) Teminat Usul ve Esasları uyarınca** sunması gereken toplam teminat tutarını karşılamadığı ilk iş gününe ilişkin teminat hesabının yapıldığı fatura döneminden itibaren geçerli olacak şekilde silinir ve bu işlem ile ilgili olarak Piyasa İşletmecisi tarafından TEİAŞ'a, ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye ve ilgili görevli tedarik şirketine; ilgili görevli tedarik şirketi veya OSB tarafından da iki iş günü içerisinde ilgili serbest tüketicilere bilgi verilir. **(Ek cümle:RG-9/5/2021-31479)** Yapılan işlem hakkında piyasa işletmecisinin internet sitesinden bilgilendirme yapılır. Bu piyasa katılımcısının piyasa işletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini tamamlamasını takip eden üç fatura dönemi için portföyüne serbest tüketici kaydetmesine izin verilmez. Söz konusu piyasa katılımcısı hakkında ivedilikle Kuruma bilgi verilir ve Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem tesis edilir.

d) **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾** Görevli tedarik şirketinin portföyüne düşen veya dağıtım lisansı sahibi ilgili OSB bünyesinde enerji tedarik edecek olan serbest tüketicilerin yapmış olduğu çekişler sebebiyle, ilgili tedarik şirketinin dengesizlik olarak almış olduğu enerji miktarı, ilgili ayın başlangıcından Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili dağıtım şirketine yapılan bildirim takip eden ikinci iş günü dahil olmak üzere belirlenen uzlaştırma dönemleri için piyasa takas fiyatı üzerinden değerlendirilir.

e) **(Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾** Talep edilmesi halinde, 133 üncü maddenin beşinci fıkrasında belirtilen itiraz süresinin sonu itibarıyla, tüm muaccel borçlarını aşan teminat tutarının artan kısmı, piyasa katılımcısına iade edilir.

f) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)Teminat Usul ve Esasları kapsamındaki teminat tutarının** piyasa katılımcısının Piyasa İşletmecisine

olan tüm muaccel borçlarını karşılamaması durumunda, eksik olan kısım süresinde ödenmeyen alacaklar payı adı altında diğer piyasa katılımcılarına sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında yansıtılır. **(Ek cümle:RG-9/5/2021-31479)**Bu piyasa katılımcısının piyasa işletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini tamamlamasını takip eden üç fatura dönemi için portföyüne serbest tüketici kaydetmesine izin verilmez. Söz konusu piyasa katılımcısı hakkında ivedilikle Kuruma bilgi verilir ve Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem tesis edilir.

g) **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** Teminat Usul ve Esasları kapsamındaki teminat tutarı üzerindeki süresinde ödenmeyen alacaklar için temerrüt faizi hesaplanmasına devam edilir ve tahsilat için yasal yollara başvurulur.

ğ) Diğer piyasa katılımcılarına yansıtılan **(Ek ibare:RG-2/2/2020-31027)** ödenmeyen alacakların, ileri bir tarihte tahsil edilmesi halinde; tahsil edilen tüm tutar, borcun yansıtılmış olduğu piyasa katılımcılarına, borcun paylaştırıldığı oranda yansıtılır.

h) **(Mülga:RG-9/8/2019-30857)**

ı) **(Ek:RG-16/5/2017-30068)** Piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu grubun dengeden sorumlu tarafı olması durumunda, dengeden sorumlu grup, dengeden sorumlu tarafın temerrüde düştüğü fatura döneminden itibaren geçerli olacak şekilde dağıtılır. Dengeden sorumlu grubun tarafı ve grupta yer alan diğer katılımcılar için teminat hesabı, Teminat Usul ve Esaslarda dengeden sorumlu grubun dağıtılması sonrasında teminatın yeniden hesaplanmasına ilişkin olarak yer alan hükümlere göre yapılır.

i) **(Ek:RG-16/5/2017-30068)** (ç) bendi kapsamında serbest tüketici kayıtlarının silindiği ilk fatura dönemini takip eden ve serbest tüketici listeleri kesinleşmemiş tüm fatura dönemlerine ilişkin piyasa katılımcısı tarafından yapılmış olan serbest tüketici talepleri iptal edilir. Teminat seviyesi **(Ek ibare:RG-2/2/2020-31027)** Teminat Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken teminat tutarının altında olduğu süre boyunca, serbest tüketici talebinde bulunmasına izin verilmez.

j) **(Ek:RG-18/1/2018-30305)**⁽²²⁾ Bu fıkra kapsamında ilgili süreçlerin uygulandığı piyasa katılımcısı hakkında tüm piyasa katılımcılarına PYS aracılığıyla bilgi verilir.

k) **(Ek:RG-2/2/2020-31027)** Vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmesine izin verilmez ve VEP Usul ve Esasları uyarınca temerrüt yönetimi hükümleri uygulanır.

(6) Ödemeler ve teminatlara ilişkin yükümlülüklerin 132/Ç maddesinde belirtilen süreler içinde Piyasa İşletmecisi ve **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşuyla ilgili olan arızaların Piyasa İşletmecisine geçerli sebeplerle raporlanması halinde, Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcısına temerrüt faizi uygulanmaz.

(7) Piyasa katılımcısına uygulanacak asgari temerrüt matrahı ve temerrüt faizi Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla duyurulur. Asgari temerrüt matrahının altındaki tutarlara temerrüt cezası uygulanmaz.

Merkezi uzlaştırma kuruluşuna hizmet komisyonu ödemelerinin yapılmaması (29)

MADDE 132/F - (Ek:RG-6/11/2010-27751)

Piyasa katılımcısının, söz konusu aylık hizmet komisyonunu, tebliğ tarihini takip eden altı iş günü içerisinde ödememesi durumunda uygulanacak hükümler piyasa katılımcısı ile **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu arasında yapılacak olan **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)** merkezi uzlaştırma kuruluşu-katılımcı anlaşmasında yer alır.

Lisansın iptali veya sona ermesinde uygulanacak hükümler

MADDE 132/G – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Piyasa katılımcısının lisansının iptali veya sona ermesi durumunda;

a) Organize toptan elektrik piyasalarına erişimi durdurulur. Ticari işlem onayı gerçekleşmemiş teklifleri iptal edilir. Alıcı veya satıcı olduğu tüm uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimleri iptal edilerek karşı taraflara bilgi verilir. Vadeli elektrik piyasasındaki açık pozisyonları ilgili mevzuat çerçevesinde kapatılır.

b) Portföyünde yer alan tüketiciler hariç olmak üzere, portföyünde bulunan tüm uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimlerine ilişkin olarak; sisteme dağıtımın bağlı olması durumunda ilgili dağıtım şirketine, dağıtım lisansına sahip ilgili OSB'ye ve iletimden bağlı olması durumunda TEİAŞ'a, ilgili katılımcının sistem bağlantısının kesilmesi için Piyasa İşletmecisi tarafından bildirim yapılır.

c) Piyasa katılımcısının adına PYS'de kayıtlı tüm serbest tüketicilerin kayıtları, ilgili fatura döneminin başından itibaren geçerli olacak şekilde silinir ve bu işlem ile ilgili olarak Piyasa İşletmecisi tarafından TEİAŞ'a, ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye ve ilgili görevli tedarik şirketine; ilgili görevli tedarik şirketi veya OSB tarafından da iki işgünü içerisinde ilgili serbest tüketicilere bilgi verilir. Katılımcının, varsa sonraki fatura dönemine ilişkin serbest tüketici talepleri silinir.

ç) Görevli tedarik şirketinin portföyüne düşen veya dağıtım lisansı sahibi ilgili OSB bünyesinde enerji tedarik edecek olan serbest tüketicilerin yapmış olduğu çekişler sebebiyle, ilgili tedarik şirketinin dengesizlik olarak almış olduğu enerji miktarı, ilgili ayın başlangıcından Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili dağıtım şirketine yapılan bildirimi takip eden ikinci işgünü dahil olmak üzere; lisansı iptal edilen veya sona eren piyasa katılımcısının ise portföyünden çıkarılan serbest tüketicilerin çekişleri nedeniyle oluşan enerji dengesizliklerinin ilgili fatura döneminin başından kayıtların silindiği tarihe kadar belirlenen uzlaştırma dönemleri için piyasa takas fiyatı üzerinden değerlendirilir.

d) **(Değişik:RG-9/5/2021-31479)** Lisansın sona erdiği veya iptal kararının bildirildiği tarihten sonraki dönemler için, söz konusu piyasa katılımcısının portföyünde bulunan üretim tesisleri ya da elektrik depolama tesislerinin iletim veya dağıtım sistemine verdiği elektrik enerjisi uzlaştırma hesaplamalarında dikkate alınmaz. İletim veya dağıtım sistemine verilen elektrik enerjisi miktarına ilişkin olarak Piyasa İşletmecisi tarafından herhangi bir tahakkuk ve ödeme yapılmaz. Bu üretim tesisi ya da elektrik depolama tesislerinin iletim veya dağıtım sisteminden çektiği elektrik enerjisi miktarı, usulsüz elektrik enerjisi tüketimine ilişkin ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirilir.

e) Söz konusu piyasa katılımcısının bir dengeden sorumlu grubun dengeden sorumlu tarafı olması durumunda; dengeden sorumlu grup, ilgili fatura döneminin başından itibaren geçerli olacak şekilde dağıtılır. Dengeden sorumlu grubun tarafı ve grupta yer alan diğer katılımcılar için teminat hesabı, Teminat Usul ve Esaslarda dengeden sorumlu grubun dağıtılması sonrasında teminatın yeniden hesaplanmasına ilişkin olarak yer alan hükümlere göre yapılır.

(2) Lisansı sona eren veya iptal edilen piyasa katılımcıları hakkında bu Yönetmelik ve ilgili mevzuatın uzlaştırma işlemleri, teminatlar, avans ve fatura ödemelerine ilişkin hükümleri uygulanmaya devam edilir.

(3) Lisansın sona erdiği veya iptal kararının tebliğ edildiği tarihten sonra organize toptan elektrik piyasalarında işlem yaptığı, uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildiriminde veya serbest tüketici talebinde bulunduğu tespit edilen piyasa katılımcıları hakkında Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

(Ek:RG-2/2/2020-31027) (30)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Vadeli Elektrik Piyasası Uzlaştırma Bildirimleri, Faturalama İşlemleri, Ödemeler ve Ödemelerin Yapılmaması Durumu

Vadeli elektrik piyasası uzlaştırma bildirimleri

MADDE 132/G –(1) Uzlaştırma hesaplamaları sonucunda piyasa katılımcılarının her fatura dönemi için Piyasa İşletmecisine ödeyecekleri ya da Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına ödenecek tutarları içeren ön uzlaştırma bildirimleri, en geç fatura dönemini takip eden ayın on

birinci günü, nihai uzlaştırma bildirimleri ise, fatura dönemini takip eden ayın on beşinci günü, ayın on beşinci gününün hafta sonu veya resmi tatile denk gelmesi durumunda hafta sonu veya resmi tatilin bitimini takip eden işgünü PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulur.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan vadeli elektrik piyasasına ilişkin ön uzlaştırma bildiriminde asgari olarak aşağıda belirtilen kalemler yer alır:

- Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,
- Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,
- Fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri,
- Katılımcıya tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti.

(3) Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulan vadeli elektrik piyasasına ilişkin nihai uzlaştırma bildiriminde asgari olarak aşağıda belirtilen kalemler yer alır:

- Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında satışlarına ilişkin enerji miktarı ve alacak dökümü,
- Katılımcının vadeli elektrik piyasası kapsamında alışlarına ilişkin enerji miktarı ve borç dökümü,
- Fatura ödemelerine ilişkin gecikme zammı kalemleri,
- Katılımcılara tahakkuk ettirilecek piyasa işletim ücreti,
- Temerrüt garanti hesabı katkı payı,
- Temerrüt garanti hesabı gecikme zammı tutarı,
- Düzeltilme kalemi.

Vadeli elektrik piyasası faturalama işlemleri

MADDE 132/H –(1) Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre faturaları düzenler. PYS’de nihai uzlaştırma yayımlanma tarihi, fatura tebliğ tarihi olarak kabul edilir.

(2) Vadeli elektrik piyasası uzlaştırılmasına ilişkin tek bir fatura düzenlenir ve ilgili piyasa faaliyetiyle iştigal eden piyasa katılımcılarına faturaları Piyasa İşletmecisi tarafından gönderilir.

(3) Piyasa İşletmecisi, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren katılımcının ilgili piyasa faaliyetlerine ilişkin düzenlenmiş olan faturalara istinaden borç/alacak bilgilerini merkezi uzlaştırma kuruluşuna bildirir.

(4) Ödeme yapılacak piyasa katılımcıları, nihai uzlaştırma bildiriminin PYS aracılığı ile ilgili piyasa katılımcılarına duyurulduğu günden itibaren yedi gün içinde, geçerli nihai uzlaştırma bildiriminde yer alan tutarlara göre vadeli elektrik piyasası uzlaştırılmasına ilişkin düzenlenen faturayı Piyasa İşletmecisine gönderir.

(5) Nihai uzlaştırma sonuçlarına göre oluşan tutarlar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığının her yıl yayımladığı tahakkuktan vazgeçme sınırının altındaysa bu sınıra ulaşmıyca kadar oluşan tutarlara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilmeyebilir. Yıl içinde söz konusu uzlaştırma tutarları toplamı, tahakkuktan vazgeçme sınırına ulaştığı ay, toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Yıl içinde bu sınıra ulaşılmadığı takdirde yılsonunda toplam tutara nihai uzlaştırma bildiriminde yer verilir ve buna göre fatura düzenlenir. Tahakkuktan vazgeçme sınırı her yıl Piyasa İşletmecisi tarafından duyurulur.

Vadeli elektrik piyasasına ilişkin ödemeler ve tahsilat

MADDE 132/I –(1) Piyasa katılımcılarına uzlaştırmaya ilişkin iletilen faturaların bedelleri, aynı piyasa katılımcısının fatura alacaklı olması durumunda alacak tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile borçlu piyasa katılımcıları tarafından aracı bankalar aracılığıyla Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden altıncı işgünü ödenir.

(2) Piyasa katılımcıları tarafından Piyasa İşletmecisine iletilen faturaların bedelleri, aynı piyasa katılımcısının fatura borçlusu olması durumunda borç tutarı toplamı fatura bedelinden düşülmek kaydı ile Piyasa İşletmecisi tarafından alacaklı piyasa katılımcılarına en geç fatura tebliğ tarihini takip eden yedi işgünü içerisinde, fatura tebliğ tarih ve sırasına göre, Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen piyasalara ilişkin olarak piyasa katılımcısının süresinde ödenmemiş borçları düşülerek Piyasa İşletmecisinin merkezi uzlaştırma kuruluşundaki hesabından, aracı bankalar kullanılarak ödenir.

(3) Merkezi uzlaştırma kuruluşu, sunmuş olduğu teminat yönetimi ve nakit takas hizmetine ilişkin olarak katılımcıların ödemesi gereken hizmet bedellerini, aylık bazda piyasa katılımcılarına bildirir. Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından piyasa katılımcılarına iletilen hizmet bedelleri, bu bedelin tebliğ tarihini takip eden altı işgünü içerisinde merkezi uzlaştırma kuruluşuna ödenir.

(4) Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak fatura ödemelerine ilişkin olarak tek bir aracı banka ile çalışırlar, merkezi uzlaştırma kuruluşuna yapacakları ödemelere ilişkin olarak ise birden fazla banka ile çalışabilirler. Piyasa katılımcıları, merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kendilerine yapılacak fatura ödemelerine ilişkin birlikte çalışacakları aracı bankayı merkezi uzlaştırma kuruluşuna yazılı olarak bildirir ve söz konusu bankayı değiştirmeleri durumunda, merkezi uzlaştırma kuruluşuna en kısa sürede bildirimde bulunur.

(5) Merkezi uzlaştırma kuruluşu ve aracı bankalar tarafından teminatlar ve fatura ödemelerine ilişkin olarak kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda tamamlanması gereken süreçlerin belirlenmiş olan süre zarfında tamamlanmayacağına ortaya çıkması durumunda, aracı banka; merkezi uzlaştırma kuruluşunu, merkezi uzlaştırma kuruluşu da Piyasa İşletmecisini ivedilikle bilgilendirir. Bu durumda, Piyasa İşletmecisi, süreçlerin tamamlanabilmesi için yeni süreler belirler ve bu değişikliklerle ilgili piyasa katılımcılarını bilgilendirir.

(6) Beşinci fıkrafta belirtilen sebeplerden ötürü merkezi uzlaştırma kuruluşu, aracı bankalar ve Piyasa İşletmecisinin teminat ve ödeme işlemlerine ilişkin olarak yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda taraflara uygulanacak yaptırımlar, ilgili taraflar arasında yapılan anlaşmalarda yer alır.

(7) İlgili uzlaştırma dönemine ilişkin olarak hem alacaklı, hem de borçlu olan piyasa katılımcıları için faturaya esas uzlaştırma bildiriminin yayımlanmasını ve alacak faturasının Piyasa İşletmecisine tebliğ edilmesini müteakiben alacak ve borçlar arasında mahsuplaşma işlemi otomatik olarak yapılır.

Vadeli elektrik piyasasına ilişkin fatura ödemelerinin yapılmaması

MADDE 132/İ – (1) Piyasa katılımcısının, söz konusu faturadan kaynaklanan net borcunu, fatura tebliğ tarihini takip eden altı işgünü içerisinde ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından günlük olarak hesaplanan temerrüt faizi tutarlarının aylık toplamı faturaya esas değer olarak kabul edilir. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her ay sonu itibarıyla ilgili piyasa katılımcısının faturasına yansıtılır.

(2) (**Değişik:RG-9/5/2021-31479**) Piyasa katılımcısının, serbest cari hesabında bulunan tutarın, VEP Usul ve Esasları uyarınca sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan TL cinsinden nakit teminat fazlasının ve/veya temerrüt garanti hesabı katkı payı TL cinsinden nakit fazlasının ilgili fatura bildirimine ilişkin piyasa katılımcısının borcunu karşılayacak seviyede olması durumunda; piyasa katılımcısının borcu, bu tutarlardan otomatik olarak karşılanır ve piyasa katılımcısı fatura temerrütüne düşmez.

(3) Piyasa İşletmecisinin piyasa katılımcılarına ödeme yapacağı fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden yedi işgünü içerisinde ödememesi halinde, ödenmesi gereken tutara temerrüt faizi uygulanır. Temerrüt faizi oranı, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen faiz oranıdır. Temerrüt faizine ilişkin bedeller ilgili ayın uzlaştırma bildiriminde gecikme zammı kalemi olarak belirtilir ve her

ay sonu itibarıyla Piyasa İşletmecisine düzenlenen faturaya yansıtılır.

(4) Piyasa katılımcısının, söz konusu fatura bedelini, fatura tebliğ tarihini takip eden altı işgünü içerisinde ödemesi durumunda, piyasa katılımcısının ayrıca bir ihtara gerek olmaksızın temerrüde düştüğü kabul edilir. Temerrüde düşen piyasa katılımcısına ilişkin olarak, yasal yollar saklı kalmak üzere fatura borcunun tahsil edilmesi amacıyla sırasıyla;

a) Cari hesabında bulunan tutara, VEP Usul ve Esasları kapsamında sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan tutara ve sunması gereken temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarının üzerinde olan tutara,

b) VEP Usul ve Esasları uyarınca sunmuş olduğu toplam teminat tutarına,

c) Teminat Usul ve Esasları kapsamında sunması gereken toplam teminat tutarının üzerinde olan nakit teminat tutarına,

ç) Temerrüde düşen piyasa katılımcısının temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarına,

d) Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısı tutarına,

e) Diğer piyasa katılımcılarının temerrüt garanti hesabı katkı payları tutarına,

f) Teminat Usul ve Esasları kapsamında sunmuş olduğu teminat tutarına,

g) Temerrüt garanti hesabı tamamlama çağrısı ile tekrar toplanan katkı payları tutarına, başvurulur.

(5) Piyasa katılımcısının fatura ödemesinin bir kısmının veya tamamının VEP Usul ve Esasları uyarınca sunduğu toplam teminat tutarından karşılanması durumunda ilgili piyasa katılımcısının bulundurması gereken toplam teminat tutarını aynı gün saat 12:00'a kadar tamamlaması istenir. Piyasa katılımcısının VEP Usul ve Esasları uyarınca bulundurması gereken toplam teminat tutarını tamamlamaması durumunda vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmesine izin verilmez. Vadeli elektrik piyasası kapsamında sahip olduğu açık pozisyonları VEP Usul ve Esasları uyarınca kapatılır.

(6) Temerrüt yönetimi çerçevesinde temerrüt garanti hesabı katkı payı tutarları kullanılmış olan piyasa katılımcıları için VEP Usul ve Esaslarında belirtilen temerrüt garanti hesabı katkı payı temerrüt durumu kontrolü uygulanır. Temerrüt garanti hesabı katkı payı yükümlülüğünü VEP Usul ve Esaslarında belirtilen sürelerde yerine getirmemesi nedeniyle temerrüde düştüğü tespit edilen piyasa katılımcılarının açık pozisyonları VEP Usul ve Esaslarının ilgili hükümleri çerçevesinde kapatılır; vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmelerine izin verilmez.

(7) Vadeli elektrik piyasası fatura temerrüdüne düşmesi nedeniyle, Piyasa İşletmecisinin temerrüt yönetimi katkısı tutarı ve/veya diğer piyasa katılımcılarının temerrüt garanti hesabı katkı payının kullanılmasına neden olan piyasa katılımcısının, söz konusu tutarları, fatura son ödeme tarihini takip eden üçüncü işgünü saat 12:00'a kadar tamamlamaması halinde;

a) Temerrüt halindeki piyasa katılımcısının gün öncesi piyasası, gün içi piyasası ve vadeli elektrik piyasası kapsamında faaliyetlerine devam etmesine izin verilmez.

b) Satıcı olduğu uzlaştırmaya esas ikili anlaşma bildirimi girmesine izin verilmez, ileriye dönük yapılmış olan satış yönündeki ikili anlaşma bildirimleri iptal edilir ve ilgili taraflara PYS aracılığıyla bilgi verilir.

c) 132/E maddesinin beşinci fıkrasının (a), (b), (ç), (d), (i) (Ek ibare:RG-9/5/2021-31479) , (j) ve (k) bentleri hükümleri uygulanır.

ç) Serbest tüketici kayıtlarının silindiği ilk fatura dönemini takip eden ve serbest tüketici listeleri kesinleşmemiş tüm fatura dönemlerine ilişkin piyasa katılımcısı tarafından yapılmış olan serbest tüketici talepleri iptal edilir. Piyasa İşletmecisine karşı tüm mali yükümlülüklerini yerine getirmediği süre boyunca, serbest tüketici talebinde bulunmasına izin verilmez.

(8) Dördüncü fıkranın (d), (e) ve (g) bentleri kapsamında temerrüt garanti hesabından kullanılan tutarların temerrüde düşen ilgili piyasa katılımcısından tahsil edilmesi halinde bu tutarlar sırasıyla;

a) Temerrüt garanti hesabı katkı paylarına başvuru diğer piyasa katılımcılarının ilgili hesabına,

b) Piyasa İşletmecisi temerrüt yönetimi katkısı tutarına, kullanılan tutar kadar aktarılır.

(9) Ödemeler ve teminatlarla ilişkin yükümlülüklerin 132/I maddesinde belirtilen süreler içinde Piyasa İşletmecisi ve merkezi uzlaştırma kuruluşu tarafından kullanılan bilgisayar, yazılım ya da teknolojik altyapının beklenmedik bir şekilde arızalanması ve merkezi uzlaştırma kuruluşuyla ilgili olan arızaların Piyasa İşletmecisine geçerli sebeplerle raporlanması halinde, Piyasa İşletmecisi ve piyasa katılımcısına temerrüt faizi uygulanmaz.

(10) Piyasa katılımcısına uygulanacak asgari temerrüt matrahı ve temerrüt faizi Piyasa İşletmecisi tarafından PYS aracılığıyla duyurulur. Asgari temerrüt matrahının altındaki tutarlara temerrüt cezası uygulanmaz.

(Değişik ibare:RG-6/11/2010-27751)

BEŞİNCİ BÖLÜM

İtirazlar ve Düzeltme İşlemleri

İtirazlar

MADDE 133 – (Değişik:RG-3/11/2011-28104) (7)

(1) Piyasa katılımcıları, fatura dönemine ait uzlaştırma bildirimlerine ya da faturalara ilişkin itirazda bulunabilir. Fatura itiraz başvuruları, itirazların veri-çekiş ölçüm değerlerine ilişkin olması halinde TEİAŞ'ın ilgili birimlerine veya ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiye; diğer durumlarda Piyasa İşletmecisine faturanın tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde yazılı olarak yapılır. İtiraz başvurularında, itiraz sebeplerinin belirtilmesi zorunludur.

(2) Piyasa katılımcılarının uzlaştırma bildirimlerine ve/veya faturalara itirazda bulunmaları, ödeme yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

(3) (Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾ Yapılan itirazın veri-çekiş ölçüm değerlerine veya 17 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca oluşturulan kategorilerin toplam tüketim değerlerine ilişkin olması halinde;

a) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ TEİAŞ'ın ilgili birimleri ya da ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi, kendisine yapılan itirazı, 15 gün içerisinde sonuçlandırarak ilgili piyasa katılımcısına ve Piyasa İşletmecisine bildirir.

b) (Mülga:RG-9/8/2019-30857)

c) Piyasa İşletmecisi TEİAŞ'ın ilgili birimleri ya da ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından kendisine sonuçları bildirilen itirazları 5 iş günü içerisinde sonuçlandırır ve itirazın haklı bulunması durumunda gerekli düzeltme işlemi yapılır. Yapılan düzeltme piyasa katılımcısına yazılı olarak veya PYS üzerinden bildirilir.

(4) Yapılan itirazın veri-çekiş ölçüm değerleri dışında bir sebebi olması halinde;

a) Piyasa İşletmecisi, kendisine PYS üzerinden yapılan itirazın sebebine göre; itirazın yük alma-yük atma talimat kayıtlarına ilişkin olması halinde Sistem İşletmecisi ile irtibat kurarak, diğer hallerde kayıt bilgilerini ve uzlaştırma hesaplamalarını incelemek suretiyle, itirazın haklılığını araştırır.

b) Maddi hatalar ilgili piyasa katılımcısı ya da Piyasa İşletmecisi tarafından derhal, maddi hatalar dışındaki itiraz başvuruları Piyasa İşletmecisi tarafından, (Mülga ibare:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ (...) 20 iş günü içerisinde sonuçlandırılır ve itiraz sonuçları piyasa katılımcısına yazılı olarak veya PYS üzerinden bildirilir. İtirazın haklı bulunması durumunda ve/veya Piyasa İşletmecisinin bir itiraz olmaksızın yapılan bir hatayı tespit etmesi halinde, gerekli düzeltme işlemi yapılır.

(5) (Değişik:RG-20/2/2021-31401) Fatura tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içinde yazılı olarak yapılmayan ve başvuru tarihi itibarıyla en fazla 12 ay önceki fatura dönemine ait itiraz başvuruları, itiraz başvurusunu takip eden 3 ay içerisinde Piyasa İşletmecisi tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılması veya Piyasa İşletmecisi tarafından diğer hataların tespit edilmesi durumunda, gerekli düzeltme işlemi gerçekleştirilir. Yapılan düzeltme

piyasa katılımcısına yazılı olarak veya PYS üzerinden bildirilir.

(6) Piyasa İşletmecisi tarafından varılan sonuca ilişkin ihtilaflar, piyasa katılımcılarının başvuruları üzerine Kurum tarafından incelenir.

Düzeltilme işlemleri

MADDE 134 – (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Piyasa katılımcıları tarafından uzlaştırma bildirimlerine ya da faturalara ilişkin Piyasa İşletmecisine yapılan itirazların yapılan değerlendirme sonucunda haklı bulunması durumunda gerekli düzeltmeler Piyasa İşletmecisi tarafından gerçekleştirilir. İtirazın sonuçlandırılması takiben Piyasa İşletmecisi tarafından ilgili piyasa katılımcısına, detaylı enerji miktarları ve bedellerinin de yer aldığı düzeltmeye ilişkin PYS üzerinden bildirim yapılır. Yapılan düzeltme sonucunda, piyasa katılımcısı ya da katılımcılarına yapılması gereken ya da piyasa katılımcısı ya da katılımcılarının yapması gereken ödeme, düzeltme işlemlerini takip eden ilk ön uzlaştırma bildiriminde belirtilir ve ilgili fatura bildiriminde, geçmişe dönük düzeltme kalemi olarak yer alır. Geçmişe dönük düzeltme kalemi, düzeltme yapılan fatura dönemine ilişkin tüm dengesizlik uzlaştırması işlemlerinin yeniden yapılarak, hata düzeltme işleminin tüm katılımcılar üzerindeki etkisi değerlendirilecek şekilde belirlenir. Oluşması halinde artık bakiye ilgili ayın sıfır bakiye düzeltme katsayısı oranında piyasa katılımcılarına yansıtılır.

(2) Piyasa İşletmecisi tarafından kendisine kesilmiş olan faturalara ilişkin piyasa katılımcılarına yapılan itirazlara ilişkin düzeltmeler ilgili piyasa katılımcısı tarafından gerçekleştirilir. Piyasa İşletmecisi tarafından yapılan fatura itiraz başvuruları ile birlikte ilgili piyasa katılımcısı tarafından gönderilmiş olan fatura iade edilir. İlgili piyasa katılımcısı tarafından düzeltilmiş olan fatura Piyasa İşletmecisine yeniden gönderilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Diğer, Geçici ve Son Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Rekabete aykırı eylem ve işlemler

MADDE 135 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Bu Yönetmelik kapsamında ele alınan herhangi bir organize toptan elektrik piyasası faaliyetine ilişkin rekabete aykırı eylem ve işlem içerisinde olduğundan şüphelenilen tüzel kişilere ilişkin Rekabet Kurumunca inceleme yapılmasına dair girişimler; Piyasa İşletmecisinin ve/veya Sistem İşletmecisinin buna ilişkin rapor düzenleyerek Kuruma sunması ile ya da doğrudan, Kurum tarafından başlatılır.

(2) Rekabete aykırı eylem ve işlem içerisinde oldukları Rekabet Kurumunca tespit edilen katılımcılar ve/veya dengeleme birimlerinin gün öncesi piyasası ve dengeleme güç piyasası kapsamındaki azami fiyat limitleri Kurul kararı ile en fazla 1 yıl süre ile katılımcı ve/veya dengeleme birimi bazında düzenlenebilir. Söz konusu düzenlemeye ilişkin usul ve esaslar Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda ele alınır.

Piyasa katılımcılarına sunulacak veriler

MADDE 136 – (1) (Değişik:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾ Organize toptan elektrik piyasası faaliyetlerine ilişkin, faaliyetleri destekleyici ve öngörülebilirliği artırıcı nitelikteki veri ve bilgilerin Piyasa İşletmecisinin uhdesindeki Şeffaflık Platformunda yayımlanması esastır. Şeffaflık Platformunda yayımlanacak bilgi ve veriler, yayımlanma periyodları ve ilgili lisans sahibi tüzel kişilerin veri paylaşım yükümlülükleri Kurum tarafından hazırlanan ve Kurul tarafından onaylanarak yürürlüğe giren Organize Toptan Elektrik Piyasalarında Şeffaflığın Teminine İlişkin Usul ve Esaslar ile belirlenir.

(2) 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yer alan ticari sır niteliğini taşıyan hususlar bu hükmün kapsamı dışındadır.

Yükümlülüğün yerine getirilmemesi

MADDE 137 – (1) (Değişik:RG-18/9/2012-28415) Ödemeler ve teminatlarla ilişkin yükümlülükler hariç olmak üzere, Sistem İşletmecisi veya Piyasa İşletmecisi, tüzel kişilerin bu Yönetmelik kapsamındaki kendisine ve/veya (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşuna karşı olan yükümlülüklerini yerine getirmemeleri durumunda, ihlalin derhal ortadan kaldırılması için ilgili tüzel kişilere yazılı olarak ya da PYS aracılığı ile bildirimde bulunur. Bildirimin tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içerisinde ihlalin giderilmemesi halinde Sistem İşletmecisi veya Piyasa İşletmecisi, ihlalin ayrıntılarını içeren bir rapor düzenleyerek Kuruma başvurur.

(2) (Değişik:RG-26/11/2009-27418 **Mükerrer**) Kurum Sistem İşletmecisi veya Piyasa İşletmecisi tarafından gönderilen rapor kapsamında ve/veya mevzuatın ihlali yönünde elde ettiği bulgular çerçevesinde gerçekleştirdiği inceleme neticesinde ihlal tespiti halinde, ilgili piyasa katılımcısına (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Kanunun 16 ncı maddesi uyarınca yaptırım uygulanır.

Devir ve temlik

MADDE 138 – (Değişik:RG-18/9/2012-28415)

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki yükümlülüklerle ilgili olarak yapılan, Dengeden Sorumlu Grup oluşturma haricindeki, (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) devir, temlik ve taşınır rehinleri Piyasa İşletmecisine karşı hüküm ifade etmez. Bu Yönetmelik kapsamındaki alacak ve haklar ise ancak (Değişik ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Piyasa İşletmecisi tarafından belirlenen hususlara uygun olarak ve Piyasa işletmecisinden onay almak kaydıyla (Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) rehin ve temlik edilebilir.

Tebliğat

MADDE 139 – (Değişik:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Bu Yönetmelikle ilgili tüm bildirim ve faturalarda Piyasa Katılım Anlaşmasında, (Ek ibare:RG-2/2/2020-31027) Vadeli Elektrik Piyasası Katılım Anlaşmasında Gün Öncesi Piyasası Katılım Anlaşmasında ve Gün İçi Piyasası Katılım Anlaşmasında belirtilen usuller uygulanır.

Mücbir sebep

MADDE 140 – (1) (Mülga ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ (...) Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde belirtilen mücbir sebep hallerinde bu Yönetmelik hükümleri uygulamaya devam olunur.

Gizlilik

MADDE 141 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Piyasa İşletmecisi ve/veya Sistem İşletmecisi, piyasa katılımcıları tarafından verilen bilgi ve belgelerin gizli tutulması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 142 – (1) 3/11/2004 tarihli ve 25632 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

Yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri santralleri

GEÇİCİ MADDE 1 -1) (Ek ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾ Kanunun geçici 12 nci maddesi kapsamında lisans verilmiş olanlar da dahil olmak üzere, Yap İşlet, Yap İşlet Devret ve İşletme Hakkı Devri modelleri ile mevcut sözleşmeleri kapsamında TETAŞ'a elektrik enerjisi satmakta olan üretim tesislerine ilişkin kayıt güncelleme işlemleri TETAŞ tarafından yapılır.

(2) Bu kapsamdaki dengeleme birimlerinin günlük üretim programlarının ve yük alma ve yük atma tekliflerinin sunulmasına ve dengeleme mekanizmasına katılımları ile ilgili olarak bu Yönetmelikte düzenlenen iş ve işlemlerin yerine getirilmesine ilişkin hak ve yükümlülükler TETAŞ'a aittir.

(3) Söz konusu dengeleme birimlerine ait kabul edilen yük alma ve yük atma teklifleri, elektrik enerjisi alış ve satış miktarları ve uzlaştırmaya esas veriş-çekiş miktarları, TETAŞ'ın uzlaştırma hesabına işlenir ve söz konusu miktarlara ilişkin alacak ve borçlar TETAŞ'a tahakkuk edilir.

Kayıt güncelleme

GEÇİCİ MADDE 2 -1) 3/11/2004 tarihli ve 25632 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dengeleme ve Uzlaştırma Yönetmeliği hükümleri kapsamında Piyasa İşletmecisine kayıt yaptırmış olan piyasa katılımcılarının kayıtları geçerliliğini sürdürür. Piyasa katılımcıları, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde kayıtlarında güncelleme yapılması ihtiyacı doğması durumunda, gerekli bilgi ve belgeleri Piyasa İşletmecisine sağlayarak kayıt güncelleme işlemlerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç 2 ay içerisinde sanal uygulama kapsamında tamamlar. Kayıtların güncelleme işlemlerinin tamamlanması ile birlikte, piyasa katılımcıları, bir dengeden sorumlu gruba katılabilirler ya da ait oldukları dengeden sorumlu grubu değiştirebilirler.

Uygulamanın başlaması

GEÇİCİ MADDE 3 -1) (Değişik:RG-1/10/2009-27363) Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak uygulamalar, 1/12/2009 günü saat 00:00'a kadar herhangi bir fiziksel sonuç, faturalama ve ödeme yükümlülüğü doğurmaksızın sanal uygulama kapsamında gerçekleştirilir. Sanal uygulamanın ilk 2 ayında profillemeye uygulamasının geliştirilmesi, ikili anlaşmaların saatlik olarak yeniden düzenlenmesi ve tüm katılımcıların ve dağıtım lisansı sahibi tüzel kişilerin gerekli altyapı ve kapasite geliştirme çalışmaları tamamlanır. Sanal uygulamanın son 5 ayında dengeleme ve uzlaştırma uygulamaları herhangi bir fiziksel sonuç, faturalama ve ödeme yükümlülüğü doğurmaksızın sanal olarak gerçekleştirilir. Sanal uygulamaya ilişkin ilgili tarafların görevleri, sorumlulukları ve yapılacak işlemler, kayıt güncelleme işlemleri tamamlanıncaya kadar TEİAŞ tarafından ilgili tüm taraflara duyurulur.

(2) **(Değişik:RG-1/10/2009-27363)** 1/12/2009 tarihine kadar, 142 nci maddede yer alan Yönetmeliğin uygulanmasına devam olunur.

(3) 142 nci maddede yer alan Yönetmelik kapsamında yapılan uzlaştırma ve faturalama işlemleri ve bu işlemlere yapılan itirazlar, söz konusu Yönetmelik kapsamında sonuçlandırılır.

Teminat ve Avans Ödemeleri

GEÇİCİ MADDE 4 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Teminat mekanizmasının alt yapısının kurulması ve işlerlik kazanmasına kadar piyasa katılımcılarının teminat sağlamaması, ilgili organize toptan elektrik piyasası faaliyetlerine katılımları önünde engel teşkil etmez. Teminatın sağlanmaması, piyasa katılımcıları ve dengeden sorumlu tarafların bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin ödeme yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz. Teminat ve avans ödemeleri mekanizmasının alt yapısının kurulması ve işlerlik kazanmasına ilişkin çalışmalar 28/2/2011 tarihine kadar tamamlanır. **(Ek cümle:RG-20/2/2011-27852)** Teminat ve avans ödemeleri mekanizması gün öncesi piyasasının işlerlik kazanması ile eş zamanlı olarak uygulamaya girer.

(2) **(Ek:RG-20/2/2011-27852)** Teminat mekanizmasının uygulamaya girdiği ilk 4 günde, piyasa katılımcılarından minimum teminat talep edilir.

(3) **(Ek:RG-20/2/2011-27852)** Teminat mekanizmasının uygulamaya girdiği tarihi takip eden ilk fatura dönemine ilişkin fatura bildirim tarihine kadar 129 uncu maddede yer alan hükümler uygulanmaz.

Gün öncesi planlama

GEÇİCİ MADDE 5 – (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

Dengeleme birimlerinin sayaç yerleri

GEÇİCİ MADDE 6 – (Değişik:RG-6/11/2010-27751)

(1) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihte sayaçları ilgili dengeleme biriminin bağımsız olarak ölçülebilmesini sağlayacak yerde bulunmayan dengeleme birimlerinin, dengeleme birimi olarak faaliyetlerini sürdürebilmeleri için sayaç yerlerini 31/12/2010 tarihine kadar ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ve ilgili dengeleme biriminin bağımsız olarak ölçülmesini sağlayacak şekilde değiştirmeleri esastır. Belirtilen süre içinde sayaç yerlerini değiştirmeyen üretim tesisleri 31/12/2010 tarihinden itibaren sadece uzlaştırmaya esas veriş-çekiş birimi olarak faaliyetlerini sürdürebilirler.

Teklif bölgelerinin belirlenmesi

GEÇİCİ MADDE 7 -1) Sistem İşletmecisinin, iletim kısıtlarını gün öncesi piyasasına dayalı olarak ilk kez yönetmesine ihtiyaç duyması durumunda, Gün Öncesi Piyasasında geçerli olacak teklif bölgelerinin, uygulamanın işlerlik kazanmasından en az 6 ay öncesinde Sistem İşletmecisi tarafından belirlenerek Piyasa İşletmecisine ve piyasa katılımcılarına duyurulması esastır.

Otomatik Sayaç Okuma Sisteminin kurulması

GEÇİCİ MADDE 8 – (Değişik:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾

(1) TEİAŞ ve dağıtım şirketleri tarafından 1/10/2012 tarihine kadar OSOS kurulmasına ilişkin çalışmalarını tamamlar. Bu sürenin bitimine kadar, OSOS kurulum işlemlerinin tamamlanamaması durumunda, OSOS kurulum yükümlülüğü saklı kalmak kaydıyla, uzlaştırmaya esas veriş-çekiş değerlerinin belirlenmesinde bu Yönetmeliğin 81 inci maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarında belirtilen hükümler uygulanır.

Teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar

GEÇİCİ MADDE 9 – (1) Teklif bölgelerinin belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar TEİAŞ tarafından (Değişik ibare:RG-26/11/2009-27418 Mükerrer) 1/6/2010 tarihine kadar belirlenerek Kuruma teklif edilir.

Kayıp katsayıları hesaplama metodolojisi

GEÇİCİ MADDE 10 – (Mülga:RG-20/2/2011-27852)

Dengeleme güç piyasası kapsamında etiket değerlerinin belirlenmesi ve sistem marjinal fiyatının hesaplanmasına ilişkin esaslar

GEÇİCİ MADDE 11 – (Başlığıyla birlikte değişik:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾

(1) Kurum tarafından Başkan oluru ile yayımlanacak Dengeleme Güç Piyasası kapsamında Etiket Değerlerinin Belirlenmesi ve Sistem Marjına Fiyatının Hesaplanması Prosedürünün en geç 1 Aralık 2011 tarihine kadar Kurum internet sitesi aracılığı ile piyasa katılımcılarına duyurulur.

Mevcut sayaçların OSOS kaydı

GEÇİCİ MADDE 12- (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Değişik:RG-18/9/2012-28415)

(1) İlgili dağıtım şirketi tarafından OSOS sisteminin işler hale getirilmesini müteakip, söz konusu tarihte kaydı yapılmış olan fakat Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca OSOS kapsamına dâhil olan sayaçlar için bu usul ve esas uyarınca görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmeleri için sorumlu tüzel kişilere durumun tebliğini takiben üç ay süre tanınır. Bu süre sonunda dağıtım şirketi tarafından sayaçların OSOS ile iletişim kurulması için gerekli test işlemleri gerçekleştirilir. Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca OSOS kapsamına dâhil olan sayaçlar için bu usul ve esaslar uyarınca sayaç üzerinde yer alacak uzaktan haberleşme donanımının testleri de bu esnada gerçekleştirilir.

(2) TEİAŞ tarafından kurulan OSOS sistemi kapsamına Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca dâhil olması gerekip, önceden kaydı yapılmış olan sayaçlar için ise bu usul ve esaslar uyarınca belirlenen görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmeleri gereken ilgili taraflara üç ay süre tanınır. Bu süre sonunda TEİAŞ tarafından OSOS ile iletişim kurulması için gerekli

test işlemleri gerçekleştirilir. Söz konusu testin başarılı olmaması halinde OSOS sistemine dâhil edilemeyen sayaçların kaydı silinir.

OSOS'un kurulu olmadığı dönemde sayaç kayıtları

GEÇİCİ MADDE 13- (Ek:RG-6/11/2010-27751)

(1) Dağıtım şirketi tarafından tesis edilip işletilecek OSOS'un kurulu olmaması halinde Otomatik Sayaç Okuma Sistemlerinin Kapsamına ve Sayaç Değerlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar uyarınca sayaç üzerinde yer alacak uzaktan haberleşme donanımını sağlamakla sorumlu olan tarafın bu sorumluluğunu yerine getirip getirmediği, OSOS'un kurulmasını müteakip yapılacak olan OSOS ile iletişim kurulmasına dair testler esnasında değerlendirilecektir. OSOS kurulana kadar yapılacak sayaç kayıtlarında, ilk endeks tespit protokolü ile ölçüm sistemlerinin test tutanağı yeterli kabul edilir.

(2) Bölgesinde bulunan serbest tüketiciye perakende satış anlaşması kapsamında kurulca onaylanmış perakende satış tarifeleri dışında, ikili anlaşma ile enerji satmak isteyen perakende satış lisansı sahibi dağıtım şirketi, madde 30/A uyarınca kayıt olması gereken bu şekilde tedarik yaptığı tüketicilere dair uzlaştırmaya esas veriş çekiş birimi kayıtlarını yaptırmak üzere 30/11/2010 tarihine kadar Piyasa İşletmecisine başvuracaktır. Piyasa İşletmecisi söz konusu başvurulara ilişkin kayıtları 30/4/2011 tarihine kadar tamamlar.

Risk Katsayısı

GEÇİCİ MADDE 14 - (Ek:RG-6/11/2010-27751)

(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan Risk Katsayısı 1,5'dir.

Minimum nakit teminat tutarı

GEÇİCİ MADDE 15 - (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Mülga:RG-17/11/2018-30598)⁽²³⁾

Teminat mektubu miktarı

GEÇİCİ MADDE 16 - (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Değişik:RG-18/9/2012-28415)⁽¹²⁾ (Mülga:RG-17/11/2018-30598)⁽²³⁾

Minimum teminat tutarı hesaplamaları

GEÇİCİ MADDE 17 - (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Değişik:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾

(1) Teminat mekanizmasının yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve minimum teminat tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan sabit teminat tutarı (STT_1) piyasa katılımcısının perakende, toptan satış lisansı sahibi tüzel kişi veya işletmedeki kurulu güç toplamı 1000 MW ve üzerinde olan üretim, OSB üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansına sahip tüzel kişi olması durumunda 200.000 TL'dir.

(2) Teminat mekanizmasının yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve minimum teminat tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan sabit teminat tutarı (STT_2) işletmedeki kurulu güç toplamı 50 MW ve altında olan üretim, OSB üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansına sahip tüzel kişi olması durumunda 10.000 TL'dir.

(3) Teminat mekanizmasının yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve minimum teminat tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan sabit teminat tutarı (TT_KGUC) işletmedeki kurulu güç toplamı 50 MW ile 1000 MW arasında olan üretim, OSB üretim, otoprodüktör veya otoprodüktör grubu lisansına sahip tüzel kişi olması durumunda, 200 TL/MW'dir.

Asgari temerrüt matrahı ve asgari temerrüt faizi tutarı

GEÇİCİ MADDE 18 - (Ek:RG-6/11/2010-27751) (Mülga ibare:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

Merkezi uzlaştırma kuruluşu olarak çalışılacak bankanın belirlenmesi⁽³¹⁾

GEÇİCİ MADDE 19 - (Ek:RG-6/11/2010-27751)

(1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren, bir ay içerisinde, bu Yönetmelikte yer alan **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027)merkezi uzlaştırma kuruluşuna** ait görevleri yerine getirmek ve teminat mekanizmasının işletilmesi ve ödemelerin zamanında ve doğru bir şekilde gerçekleştirilerek, piyasadaki nakit akışının sürekli bir şekilde sağlanması amacıyla yönelik olarak, Piyasa İşletmecisi ile piyasa katılımcıları tarafından kullanılacak olan **(Değişik ibare:RG-2/2/2020-31027) merkezi uzlaştırma kuruluşu** olarak İMKB Takas ve Saklama Bankası A.Ş. arasında beş yıl süreli merkezi uzlaştırma bankası anlaşması imzalanır.

Gün öncesi planlama kapsamında kısıt yönetimi

GEÇİCİ MADDE 20 - (Ek:RG-20/2/2011-27852) (Mülga:RG-2/2/2020-31027)

Dengesizlik fiyatı uygulamasına ilişkin katsayı

GEÇİCİ MADDE 21 - (Ek:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan ve 110 uncu madde uyarınca enerji dengesizlik tutarı hesaplamalarında kullanılacak olan "k" ve "T" katsayılarının başlangıç değeri 0'dır.

Dengeleme güç piyasası kapsamında teklif seviyeleri arası fiyat farkı oranı

GEÇİCİ MADDE 22 - (Ek:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾

(1) 70 inci madde uyarınca teklif fiyatları arasında olabilecek farka ilişkin oranın başlangıç değeri %20'dir.

Fark fonu

GEÇİCİ MADDE 23 - (Ek:RG-3/11/2011-28104) ⁽⁷⁾ (Mülga:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

Görevli perakende satış şirketinin kayıt işlemleri

GEÇİCİ MADDE 24 - (Ek:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾

(1) Dağıtım şirketleri ile 27/9/2012 tarihli ve 28424 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerinin Hukuki Ayrıştırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında kurulacak olan görevli perakende satış şirketleri en geç 1/2/2013 tarihine kadar gerekli kayıt işlemlerini gerçekleştirmek üzere Piyasa İşletmecisine başvurur.

17 nci maddeye ilişkin uygulama işlemleri

GEÇİCİ MADDE 25 - (Ek:RG-30/12/2012-28513 2. Mükerrer)⁽¹³⁾

(1) 17 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında oluşturulacak kategorilere ilişkin hususlar, 1/1/2013 tarihine kadar Kurul kararı ile belirlenir.

(2) 17 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında oluşturulacak kategorilere ve dağıtım şirketine ilişkin uzlaştırma işlemleri, 1/7/2013 tarihine kadar birlikte gerçekleştirilir.

(3) Toplam Tüketim Tahmini Belirleme Metodolojisi 1/4/2013 tarihine kadar Kurum tarafından yayımlanır.

Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarı

GEÇİCİ MADDE 26 - (Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) 1/1/2016 tarihine kadar Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarının sıfır bakiye düzeltme katsayıları kullanılarak piyasa katılımcılarından tahsiline devam edilir.

İletim kayıplarının TEİAŞ tarafından satın alınması

GEÇİCİ MADDE 27 - (Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) TEİAŞ 1/1/2016 tarihinden itibaren iletim sistemi kayıplarını satın almaya başlar. 1/1/2016 tarihinde iletim sistemi kayıplarının uzlaştırılmasını teminen TEİAŞ'ın Piyasa İşletmecisine tüzel kişilik kaydı gerçekleştirilir.

EPİAŞ'ın piyasa işletim faaliyetine başlaması

GEÇİCİ MADDE 28 –(Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) EPİAŞ piyasa işletim lisansı alana kadar Piyasa İşletmecisi TEİAŞ'tır.

Yayınlanacak usul, esas ve prosedürler

GEÇİCİ MADDE 29 – (Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Aşağıda yer alan usul, esas ve prosedürler en geç 1/6/2015 tarihine kadar yayımlanır:

a) Organize Toptan Elektrik Piyasalarında Şeffaflığın Teminine İlişkin Raporlama Prosedürleri.

b) Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar.

Asgari ve Azami Fiyat Limitleri

GEÇİCİ MADDE 30 – (Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde belirlenene kadar ilgili piyasalarda asgari fiyat limitleri 0 TL/MWh, azami fiyat limitleri 2000 TL/MWh olarak uygulanır.

Önceki alacak veya borçlara ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 31 –(Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) TEİAŞ'ın taraf olduğu dava ve takiplerden EPİAŞ'ın faaliyetleriyle ilgili olanlar, EPİAŞ'ın faaliyete geçiş tarihinden itibaren EPİA tarafından yürütülür.

Dengeleme birimi olan tüketim noktalarının dengeleme güç piyasası kapsamında yerine getirilmeyen talimatlara ilişkin maliyetlerden muafiyeti

GEÇİCİ MADDE 32 –(Ek:RG-28/3/2015-29309)⁽¹⁵⁾

(1) Dengeleme birimi olan tüketim noktaları 1/1/2016 tarihine kadar 102/A ve 105/A maddeleri kapsamında hesaplanan yerine getirilmeyen yük alma/atma talimatlarına ilişkin maliyetlerden muaf tutulur.

Teminat Hesaplama Prosedürü ile Fark Tutarı Prosedürünün hazırlanması

GEÇİCİ MADDE 33 – (Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(1) Teminat Hesaplama Prosedürü ve Fark Tutarı Prosedürü piyasa işletmecisi tarafından ilgili çalışmalar tamamlanarak 01/06/2016 tarihine kadar Kuruma sunulur.

Serbest tüketici portalı ile serbest tüketici veri tabanının geliştirilmesi

GEÇİCİ MADDE 34 – (Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(1) EPİAŞ serbest tüketici portalı ile serbest tüketici veri tabanına ilişkin geliştirmeleri en geç 1/1/2017 tarihine kadar tamamlar.

Serbest olmayan tüketicilerin kaydı

GEÇİCİ MADDE 35 – (Ek:RG-28/5/2016-29725)⁽¹⁹⁾

(1) (Değişik:RG-18/1/2018-30305)⁽²²⁾ Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler hizmet sundukları ve sayaçlarını okumakla yükümlü oldukları serbest olmayan tüketicilerin 30/B maddesinin birinci fıkrasında yer alan bilgilerini 1/6/2018 tarihine kadar serbest tüketici veri tabanına kaydeder.

(2) Söz konusu kayıtlar, ilgili dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi tarafından güncel tutulur ve tüketici serbest olana kadar tedarikçilerin erişimine açılmaz.

GEÇİCİ MADDE 36 – (Ek:RG-30/10/2016-29873)

(1) Yaz saati uygulamasının tüm yıl devam etmesi halinde bu Yönetmeliğin 50 nci, 52 nci, 57 nci, 58 inci, 63 üncü, 68 inci, 69 uncu, 71 inci, 88 inci ve 89 uncu maddeleri ile belirlenmiş olan süreler Piyasa İşletmecisi tarafından bir saate kadar ötelenebilir. Bu durumda belirlenen yeni süreler uygulamaya başlamadan önce Piyasa İşletmecisi tarafından piyasa katılımcılarına duyurulur.

Temerrüt garanti hesabının oluşturulması

GEÇİCİ MADDE 37 – (Ek:RG-2/2/2020-31027)

(1) Vadeli elektrik piyasası dışında Piyasa İşletmecisi tarafından işletilen veya yan hizmetler piyasası hariç olmak üzere mali uzlaştırma ile diğer mali işlemleri yürütülen piyasalar için Temerrüt Garanti Hesabına İlişkin Usul ve Esaslar 1/1/2022 tarihine kadar yayımlanır.

Ödeme usulü

GEÇİCİ MADDE 38 – (Ek:RG-21/4/2020-31106)

(1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay süre ile 132/Ç maddesinin dokuzuncu fıkrası kapsamında Piyasa İşletmecisi tarafından alacaklı piyasa katılımcılarına yapılacak ödemeler, fatura tebliğ tarihi ve sırası dikkate alınmaksızın, ilgili fatura dönemi için piyasa katılımcılarından tahsil edilen tüm tutarların net alacak tutarlarına oranına göre gerçekleştirilir. Bu ödemelerin yapılmasını müteakip bir sonraki ön uzlaştırma bildirimi yayımlanana kadar yeni bir tahsilat yapılsa bunlar da birinci cümledeki usule göre alacaklı piyasa katılımcılarına dağıtılır. Kurul bu uygulamanın süresini altı aya kadar uzatmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 143 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 144 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Başkan yürütür.

(1) 6/11/2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle bu maddeye dördüncü firkadan sonra gelmek üzere beşinci fıkra eklenmiş ve müteakip fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

(2) 6/11/2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklikle 128 inci maddeden önce gelen bu bölüm başlığı 124 üncü maddenin önüne alınmıştır.

(3) Bu değişiklik yayımı tarihinden 1 ay sonra yürürlüğe girer.

(4) 6/11/2010 tarihli ve 27751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve yürürlüğü ertelenen değişiklikle bu maddeye üçüncü firkadan sonra gelmek üzere dördüncü fıkra eklenmiş ve müteakip fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(5) Bu değişiklik yayımı tarihinden 2 ay sonra yürürlüğe girer.

(6) Bu değişiklik 1/3/2011 tarihinde yürürlüğe girer.

(7) Bu değişiklik 1/12/2011 tarihinde yürürlüğe girer.

(8) Bu değişiklik 1/1/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

(9) Bu değişiklik 1/2/2012 tarihinde yürürlüğe girer.

(10) Bu değişiklik 1/2/2012 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(11) Bu değişiklik yayımı tarihinden 2 ay sonra yürürlüğe girer.

(12) Bu değişiklik yayımı tarihinden 1 ay sonra yürürlüğe girer.

(13) Bu değişiklik 1/1/2013 tarihinde yürürlüğe girer.

(14) 30/12/2012 tarihli değişiklikle bu maddeye yedinci firkadan sonra gelmek üzere sekizinci fıkra eklenmiş ve sonraki fıkra buna

göre teselsül ettirilmiştir.

(15) Bu değişiklik 1/7/2015 tarihinde yürürlüğe girer.

(16) 28/3/2015 tarihli ve 29309 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile bu maddeye ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere üçüncü fıkra eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

(17) Bu değişiklik 1/7/2015 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

(18) Bu değişiklik 1/5/2016 tarihinde yürürlüğe girer.

(19) Bu değişiklik 1/6/2016 tarihinde yürürlüğe girer.

(20) 28/5/2016 tarihli ve 29725 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliği ile Yönetmeliğin 50 nci maddesinin birinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere (ç) bendi eklenmiş ve mevcut bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(21) Bu değişiklik 1/2/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

(22) Bu değişiklik 1/2/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

(23) Bu değişiklik yayımı takip eden ayın başında yürürlüğe girer.

(24) Bu değişiklik 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girer.

(25) Bu değişiklik yayımı tarihini takip eden ayın başında yürürlüğe girer.

(26) Bu değişiklik 1/10/2019 tarihinde yürürlüğe girer.

(27) 2/2/2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğin Dördüncü Kısımının başlığı “Gün Öncesi Dengelemeye İlişkin Hükümler” iken metne işlendiği şekilde, aynı Kısımda yer alan Birinci Bölüm başlığı “Gün Öncesi Planlama” iken metne işlendiği şekilde ve Altıncı Bölüm başlığı “Gün Öncesi Dengeleme Faaliyetlerinin Uzlaştırılması” iken metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

(28) 2/2/2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu başlıkta yer alan “Gün öncesi dengeleme” ibaresi “Gün öncesi piyasası” olarak değiştirilmiştir.

(29) 2/2/2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu başlıkta yer alan “Merkezi uzlaştırma bankasına” ibaresi “Merkezi uzlaştırma kuruluşuna” olarak değiştirilmiştir.

(30) 2/2/2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğe Yedinci Kısımın Üçüncü Bölümünden sonra gelmek üzere “Dördüncü Bölüm” eklenmiş ve diğer bölüm buna göre teselsül ettirilmiştir.

(31) 2/2/2020 tarihli ve 31027 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu başlıkta yer alan “Merkezi uzlaştırma bankası” ibaresi “Merkezi uzlaştırma kuruluşu” olarak değiştirilmiştir.

(32) Bu değişiklik 1/8/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

(33) 28/7/2020 tarihli ve 31199 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile Yönetmeliğe 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

(34) 9/5/2021 tarihli ve 31479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile bu Yönetmeliğin 124/A maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere beşinci fıkra eklenmiş ve diğer fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
14/4/2009		27200
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin		
Tarihi		Sayısı
1-	1/10/2009	27363
2-	26/11/2009	27418 (Mükerrer)
3-	17/4/2010	27555
4-	6/11/2010	27751
5-	20/2/2011	27852
6-	3/11/2011	28104
7-	3/3/2012	28222
8-	18/9/2012	28415
9-	30/12/2012	28513 (2. Mükerrer)
10-	5/1/2013	28519
11-	28/3/2015	29309
12-	15/7/2015	29417
13-	29/4/2016	29698
14-	28/5/2016	29725
15-	30/10/2016	29873
16-	14/01/2017	29948
17-	16/5/2017	30068
18-	18/1/2018	30305
19-	17/11/2018	30598
20-	9/8/2019	30857
21-	2/2/2020	31027
22-	21/4/2020	31106
23-	28/7/2020	31199
24-	20/2/2021	31401
25-	9/5/2021	31479